

משניות

סדר קדשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת ונשלה פרים שפטנו לפ"ק

הווצאת חטף-סגול

2025

הובא לדפוס באמצעות **X**TEX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי
בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלת זו שני פסוקים אלו:

כ יי' יתן חכמה מפי דעת ותבוננה:
כל עיני ואביטה נפלאות מתוצרתך:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר ללימוד בו יאמר

הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידעת התורה. והרני עושה לשם ייחוד קדשא בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמי. ויהי נועם יהוז אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזה סדרן

א זבחים יד פרקים. ב מנחות יג פרקים. ג חולין
יב פרקים. ד בכורות ט פרקים. ה ערבי ט פרקים.
ו תמורה ז פרקים. ז בריתות ו פרקים. ח מעילה ו פרקים.
ט תמיד ז פרקים. י מדות ה פרקים. יא קנים ג פרקים.
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָל הַזְבָחִים שֶׁגְבַחוּ שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ בְשָׂרִים אֲלֹא שֶׁלֹא עַל
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חוץ מִן הַפְסֵח וּמִן הַחֲטֹאת
הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת בְכָל זָמָן רַبִי אַלְיעָזֶר אָמֵר אָף
הָאָשָׁם הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת וְהָאָשָׁם בְכָל זָמָן אָמֵר
רַבִי אַלְיעָזֶר הַחֲטֹאת בָאה עַל חַטָא וְהָאָשָׁם בָא עַל
חַטָא מֵהַחֲטֹאת פְסוֹלָה שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ אֲף הָאָשָׁם פְסוֹל
שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ:

ב' יוֹסֵי בֶן חֹנִי אָמֵר הַנְשָׁחִיטים לְשֵׁם פְסֵח וְלִשֵם חֲטֹאת
פְסוֹלִין שְׁמַעוֹן אֲחֵי עֲזִירָה אָמֵר שְׁחַתּו לְשֵׁם גְבוֹה מֵהַ
בְשָׁרִין לְשֵׁם נָמוֹך מֵהַפְסוֹלִין בִּיצְדָקָדְשִׁים קָדְשִׁים
שְׁשַׁחַתּו לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְסוֹלִין קָדְשִׁים קָלִים
שְׁשַׁחַתּו לְשֵׁם קָדְשִׁים קָדְשִׁים בְשָׁרִין הַבָּכָר וְהַמְעָשָׂר
שְׁשַׁחַתּו לְשֵׁם שְׁלָמִים בְשָׁרִין וְשְׁלָמִים שְׁשַׁחַתּו לְשֵׁם
בְכָזֶר וְלִשֵם מַעֲשֵׂר פְסוֹלִין:

ג' הַפְסֵח שְׁשַׁחַתוֹ בְשִׁחרִית בְאַרְבָעָה עָשָׂר שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ רַבִי
יְהוֹשֻׁעַ מִכְשִׁיר בְאַלּו נְשַׁחַט בְשָׁלַשָה עָשָׂר בֶן בְתִירָא
פּוֹסֵל בְאַלּו נְשַׁחַט בֵין הַאַרְבָעִים אָמֵר שְׁמַעוֹן בֶן עַזָּאי
מִקְבֵל אַנְי מִפִי שְׁבָעִים וָשְׁנִים זְקִנִים בַיּוֹם שְׁהַזּוֹבִיבוּ

רבי אלעזר בן עזיריה בישיבה של הובחים הנאכלים שנזובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מון הפסח ומון החטאת ולא הוסיף בן עזיר אלא העולה ולא הוזע לו חכמים:

ה הפסח והחטאת ששחתן שלא לשמן. קיבל והלך וזרק שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארכעה דברים בשחיטה ובקבול. ובהלווד ובזוריקה. רבי שמעון מכשיר בהלווד. שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה. ושלא בזוריקה. אבל אפשר שלא בהלווד. ששוחט בצד המזבח וזורק. רבי אלעזר אומר המהלך במקום שהוא צרייך להלך המתחבה פוסלה. ובמקום שאינו צרייך להלך אין המתחבה פוסלה:

פרק ב

כָּל הַזְּבָחִים שֶׁקְבַּל דָמָן זָר אֲוֹן טְבוּל יוֹם מַחְסֵר בְּגָדִים מַחְסֵר בְּפּוּרִים שֶׁלֹא רְחֵץ יָדִים וּרְגֵלִים עַרְלָטְמָא יֹשֵׁב עַזְמָד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי חֶבְרוֹ פִּסְלָן קִבְּל בְּשֶׁמֶן אֶל פִּסְלָן רְבִי שְׁמַעַן מַכְשֵׁיר נְשָׁפֵךְ עַל הַרְצֵף וְאַסְפֵּו פִּסְול נְתַנְנוּ עַל גְּבֵי הַכְּבָשׂ שֶׁלֹא בְּנֶגֶד הַיְסָוד נְתַנְנוּ אֶת הַנְּתָנִין לְמַטָּן לְמַעַלְנוּ וְאֶת הַנְּתָנִין לְמַעַלְנוּ לְמַטָּן אֶת הַנְּתָנִים בְּפִנְים בְּחֻזָּן וְאֶת הַנְּתָנִים בְּחֻזָּן בְּפִנְים פִּסְול וְאַין בָּזְרָת :

ב' הַשׂוֹחֵט אֶת הַזְּבָח לְזַרְוק דָמו בְּחֻזָן לְהַקְטִיר אֶת אַמְוֹרִיו בְּחֻזָן אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו בְּחֻזָן לְאַכְול בְּשָׁרוֹ בְּחֻזָן אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ בְּחֻזָן אוֹ לְאַכְול בְּזִית מַעֲורָה אֶלְيָה בְּחֻזָן פִּסְול וְאַין בָּזְרָת לְזַרְוק דָמו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת דָמו לְמַחָר לְהַקְטִיר אַמְוֹרִיו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו לְמַחָר לְאַכְול בְּשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ לְאַכְול בְּזִית מַעֲורָה אֶלְיָה לְמַחָר פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת :

ג' זֶה הַכָּלָל כָּל הַשׂוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזַּוְרָק לְאַכְול דָבָר שֶׁדָרְבָו לְאַכְול לְהַקְטִיר דָבָר שֶׁדָרְבָו לְהַקְטִיר חֻזָן לְמַקְוֹמוֹ פִּסְול וְאַין בָּזְרָת חֻזָן לְזַמְנוֹ פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת וּבָלְבָד שִׁקְרָב הַמְּתִיר בְּמִצּוֹתָו :

ד ביצה קרב המתר במצותו. שחט בשתיקה. קיבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא בשתיקה. או ששהחט וקיבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא שקרב המתר במצותו. ביצה לא קרב המתר במצותו. שחט חוץ למקוםו. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט וקיבל וזרק והלך חוץ למקוםו. הפסח והחטאת ששהחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששהחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו:

ה לא יכול בזיה בחוץ ובזיה למשך. בזיה למשך ובזיה בחוץ. בחייב זיה בחוץ ובחייב זיה למשך. בחייב זיה למשך ובחייב זיה בחוץ פסול ואין בו ברית. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחייב בת הזמן קדמה לחייבת המקום. פגול וחייב עליו ברית. ואם מחייב בת המקום קדמה לחייבת הזמן. פסול ואין בו ברית. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברית. לא יכול בחייב זיה ולהקטיר בחייב זיה אפשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסֹולִין שֶׁשְׁחַטּוּ שְׁחִיטָתֵן בְּשֶׁרֶה. שְׁהַשְׁחִיטה
בְּשֶׁרֶה בְּגַנְשִׁים וּבְעֲבָדִים וּבְטַמְאִים אֲפִילוּ בְּקָדְשִׁים
קָדְשִׁים. וּבַלְבֵד שֶׁלֹּא יְהִי טָמְאים נָגָעִים בְּבָשָׂר. לְפִיכָּךְ
הַם פּוֹסְלִים בְּמַחְשָׁבָה. וְכַלּוּ שִׁקְבָּלוּ אֶת הַדָּם חֹזֵק לִזְמָנוֹ.
וְחוֹזֵק לִמְקוֹמוֹ. אֲםִינָה דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

בְּקָבֵל הַבָּשָׂר וַיְנַתֵּן לְפָסֹול. יְחִזּוּר לְבָשָׂר. קָבֵל בַּיָּמִינוֹ וַיְנַתֵּן
לְשֶׁמֶאלֹו. יְחִזּוּר לִימִינוֹ. קָבֵל בְּכָלִי קָדְשׁ וַיְנַתֵּן בְּכָלִי חֹלָה.
יְחִזּוּר לְכָלִי קָדְשׁ. נְשָׁפֵךְ מִן הַכָּלִי עַל הַרְצָפהׁ וְאַסְפוֹ.
בְּשֶׂרֶב. נַתָּנוּ עַל גַּבְיוֹ הַכְּבָשׁ שֶׁלֹּא בְּגַד הַיְסוֹד. נַתָּנוּ אֶת
הַגְּתָנִין לְמַטָּה לְמַעַלָּה. וְאֶת הַגְּתָנִין לְמַעַלָּה לְמַטָּה. אֶת
הַגְּתָנִין בְּפָנִים בְּחוֹזֵק. וְאֶת הַגְּתָנִין בְּחוֹזֵק בְּפָנִים. אֲמִינָה
דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

גְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לְאַכְזָל.
וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לַהֲקֹטֵיר. בְּשֶׂרֶב. רַבִּי אַלְיעָזֶר
פּוֹסֵל. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁדָרְכוֹ לְאַכְזָל. וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁדָרְכוֹ
לַהֲקֹטֵיר. פָחוֹת מִבְּזִית בְּשֶׂרֶב. לְאַכְזָל בְּחַצִּי זִית. וְלַהֲקֹטֵיר
בְּחַצִּי זִית בְּשֶׂרֶב. שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפִים:

דְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח לְאַכְזָל בִּזְרִית מִן הַעֹזֶר. מִן הַרְטָב. מִן
הַקְפָה. מִן הַאֲלֵל. מִן הַעֲצָמוֹת. מִן הַגִּידִים. מִן הַטְּלִפִים.
מִן הַקְרָנִים. חֹזֵק לִזְמָנוֹ. אוֹ חֹזֵק לִמְקוֹמוֹ בְּשֶׂרֶב. וְאֵין חִבּוּן
עַלְיהֶם. מִשּׁוּם פָגּוֹל וְנוֹתָר וְטָמָא:

ה השוחט את המקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ. לא פיגל המזיל תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל חלב המקדשין וביצוי תורים אין חיבין עליהם משום פגול ונותר טמא:

שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאו לחוץ. רבי יהודה פוסל וחכמים מחשירין. שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא בנגד היסוד.תן את הנתניון למוץ' למעלו' ואות הנתניון למוץ' ואות הנתניון בפנים בחוץ ואות הנתניון בחוץ בפנים. שיأكلו'ו טמאים. שיקריבו'ו טמאים. שיأكلו'ו ערלים. שיקריבו'ו ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול ממנה נא. לעירם דמו בדם פסולין בשר. שאין מהשבה פסולת. אלא חוץ לזרע וחוץ למקומו. והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתניון על מזבח החיזון. שם נתנו מטבח אחת בפר. ובחטאת שתי מטבחות. ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מטבח אחת בפר. לפיכך אם נתן הראשונה בטקונה. ואות השניה חוץ לזרע בפר. נתן את הראשונה חוץ לזרע. ואות השניה חוץ למקומה. פגול וחיבין עליו ברת:

ב בְּכָל הַגְּתָנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאָמַר חַסְר אַחַת מִן הַמְּתֻנוֹת לֹא כְּפֵר לְפִיכָּךְ אָמַן גַּתּוֹ כְּלֹן בַּתְּקוֹנוֹ וְאַחַת שֶׁלָּא בַּתְּקוֹנוֹ הַפְּסוֹל וְאֵין בָּרוּת:

ג אֲלֹו דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְيָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל הַקְּמָץ וְהַלְּבָזָנָה וְהַקְּטָרָתָה וּמִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת בְּהַן מֶשֶׁיחָה (וּמִנְחָת נְסָכִים) וְהַדָּם וּמִנְחָת נְסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי עַצְמָן דָּבָרִי רַبִּי מַאיָּר וּחַכָּמִים אֹמְרִים אֶפְתָּה אֶת הַבָּאִים עַם הַבְּהָמָה לְזֹג שֶׁמֶן שֶׁל מִצְּרוּעַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשּׁוּם פָּגּוֹל וַרְבִּי מַאיָּר אֹמֵר חִבֵּין עַלְיוֹ מִשּׁוּם פָּגּוֹל שְׁדָם הָאָשָׁם מַתִּירוֹ וְכָל שִׁישׁ לוֹ מַתִּירִים בֵּין לְאָדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ חִבֵּין עַלְיוֹ מִשּׁוּם פָּגּוֹל:

ד הַעֲוָלה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ וּעֲוָרָה לְבַהֲנִים עַולְתָּה הַעֲוָרָה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ חַטָּאת הַעֲוָרָה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְבַהֲנִים פָּרִים הַנְּשָׁרְפִים וּשְׁעִירִים הַנְּשָׁרְפִים דָּמָן מַתִּיר אֶת אִימּוֹרְהָן לִיקְרָבָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר בְּלָשׁוֹן עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצָּן בְּשָׁלְמִים אֵין חִבֵּין עַלְיוֹ מִשּׁוּם פָּגּוֹל:

ה קָדְשִׁי עֹזְבִּי אַלְילִים אֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל נוֹתָר וְטָמָא וְהַשׁׁוֹחֵטָן בְּחֹזֶק פָּטוֹר דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר רַבִּי יוֹסֵי מַחְיֵב דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל חִיבִּים עַלְיָהֶם מִשּׁוּם נוֹתָר מִשּׁוּם טָמָא חֹזֶק מִן הַדָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שדרפו להאכל. אבל בגין העצים והלבונה והקטרת אין מיבין עליה מושום טמאה:

ו' לשם יששה דברים נזבח נזבח לשם זבח לשם זבח. לשם השם לשם אישים לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו בשר. שהוא תנאי בית דין. שאין המחייב הולכת אלא אחר העוזב:

פרק ה

אייזהו מקום של זבחים קדשי קדשים שחיטתן באפוזן. פר ושער של יום הבפורים. שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעון הזה עלי בין הבדיקות. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב:

ב' פרים הנשרפים וערי הנשרפים שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעון הזה עלי הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב. אלו נשרפים בבית הדשן:

ג' חטאות האبور והיחיד. אלו הן חטאות האبور. שירוי ראייני חדים. ושל מזודות. שחיטתן באפוזן. וקבול

דְּמָנוּ בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַمָּנוּ טֻעָן אֶרְבֶּעָה מִתְנּוֹת עַל
אֶרְבֶּעָה קְרָנוֹת. בַּיְצָד עַלְהָ בַּכְּבָשׂ וְפִנְהָ לְסָגֵב. וּבָא לוּ
לְקָרְנוֹ דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפּוֹנִית. צְפּוֹנִית מַעֲרָבִית.
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הָדָם הִיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ג' הָעוֹלָה קְדֻשָּׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָה בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָה
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּה טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּטֻעָנה הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ. וּכְלִיל לְאָשִׁים:

ה' זָבֵחַ שְׁלֵמִי צָבֹור וְאָשָׁמוֹת. אַלְוָה הָן אָשָׁמוֹת. אָשָׁם
גְּנִילּוֹת. אָשָׁם מַעֲלָוֹת. אָשָׁם שְׁפָחָה חֲרוֹפָה. אָשָׁם נְזִיר.
אָשָׁם מַצּוֹּרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְּמָנוּ
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּנְאָכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. לְזִכְּרֵי כְּהוֹנָה. בְּכָל מְאָכֵל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאַיִל נְזִיר קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם
בַּעֲזָרָה. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מְאָכֵל. לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת.
הַמּוֹרָם מִהֶּם בַּיּוֹצָא בָּהֶם. אֶלָּא שְׁהַמּוֹרָם נְאָכֵל לְבָהָנים.
לְנְשִׁיָּהָם וּלְבָנִיָּהָם וּלְעַבְדִּיָּהָם:

ז' שְׁלֵמִים קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מֶקוּם בַּעֲזָרָה.
וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִּי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּנְאָכְלֵין בְּכָל הָעִיר.

משניות סדר קדשים

לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. המזומנים מהם ביציאם ביהם. אלא שהמזומנים נאכל לבתנים. לנשיהם ולבנייהם ולבנייהם:

" הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שהחיתון בכל מקום בעזורה. זdem טעון מותנה אחת. ובלבך שיתון בנגד היסוד. שנה באכילתון. הבכור נאכל לבתנים. והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. איןנו נאכל אלא למניו. ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו'

קדשי קדשים ששחיטן בראש המזבח. רבי יוסי אומר באלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר יהודה אומר מחייב המזבח ולא צפון בצפון. מחייב המזבח ולדרום בקרים. המנחות היו נקומות בכל מקום בעזורה. ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי בהוניה. בכל מאכל. ליום וללילה עד חצות:

" חטאת העזיף היתה נעשית על קרון דריזמית מערבית. בכל מקום היתה בשירה. אלא שזו היה מקומה. שלשה דברים היתה אותה הקרון משפט מלמטה ושלשה מלמטה. מלמטה חטא העזיף וההנשות ושרי הדם.

מִלְמַעַלْ נָסֹךְ הַמִּים וְהַיּוֹן וְעוֹלָת הַעֲזֹף בְּשֵׁהִיא רַבָּה
בְּמִזְרָח:

כִּי כָל הַעֲזֹף לְמִזְבֵּחַ עַזְלֵין דָּרֶךְ יְמִין וּמִקְיָפֵין וּזְרִידֵין דָּרֶךְ
שְׁמָאלָל חֹזֵק מִן הַעֲזֹלה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֶלָּו שֶׁהָיו עֲולִים
וְחוֹזְרִים לְעַקְבֵּב:

ד' חַטָּאת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית הִיה מַזְלָק אֶת רָאשָׁה
מִמְּאֹל עַרְפָּה וְאֵינוֹ מְבָדֵיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיה מַתְמָאָה עַל הַיסּוֹד אֵין לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא דָמָה
וּכְלָה לְפָהָנים:

ה' עוֹלָת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית עַלְהָ בְּכֶבֶשׂ וּפְנֵה
לְסּוּבָב בָּא לוֹ לְקַרְנוֹ דָּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיה מַזְלָק אֶת
רָאשָׁה מִמְּאֹל עַרְפָּה וּמְבָדֵיל וּמִמְּאָה אֶת דָמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נִטְלָה אֶת הַרָּאשׁ וְהַקְרִיף בֵּית מַלְיקָתוֹ לְמִזְבֵּחַ
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לְגַוְף וְהַסִּיר
אֶת הַמִּרְאָה וְאֶת הַנוֹּצָה וְאֶת בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה
וְהַשְׁלִיכָה לְבֵית הַדְּשֵׁן שְׁפֵעַ וְלֹא הַבְּדִיל וְאֶם הַבְּדִיל בְּשֵׁר
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו' לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמִּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹּצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה וְלֹא סְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ כָּל שְׁשָׁבָה
בָּה מַאֲחַר שְׁמָאָה אֶת דָמָה בְּשֵׁרָה הַבְּדִיל בְּחַטָּאת וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעַזְוֹלה פְּסָלָם מִזָּה דָם הַרָּאשׁ וְלֹא מִזָּה דָם הַגּוֹף
פְּסָולָה מִזָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מִזָּה דָם הַרָּאשׁ בְּשֵׁרָה:

חטאת העז שמלקה שלא לשמה. מזה דמה שלא לשמה או לשמה ולא לשמה לשמה. או שלא לשמה ולשמה. פסילה. עולת העוז בשורה. ובלבד שלא עלתה לבטים. אחד חטאת העז. ואחד עולת העוז. שמלקה ושםaza דמו. לאכזב דבר שדרפו לאכזב. להקטיר דבר שדרפו להקטיר. חזץ למוקומו. פסול ואין בו ברת. חזץ לזמןנו. פגול וחיבין עלייו ברת. ובלבד שיקרב המתר במצותו. כיצד קרב המתר במצוותו. מלך בשתייה. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם בשתייה. או שמלך ומזה הדם חזץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוותו. כיצד לא קרב המתר במצוותו. מלך חזץ למוקומו. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם חזץ למוקומו. (או שמלך ומזה את הדם חזץ למוקומו) חטאת העז שמלקה שלא לשמה. ומזה דמה חזץ לזמןה. או שמלקה חזץ לזמןה. ומזה דמה שלא לשמה. או שמלקה. ומזה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו. לאכזב בזית בחוץ. ובזית למחר. בזית למחר ובזית בחוץ. בחייב זית בחוץ. ובחייב זית למחר. בחייב זית למחר. ובחייב זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מתחשבת הזמן קדמה למתחשבת המקום. פגול וחיבין עליו ברת. ואם מתחשבת המקום קדמה למתחשבת הזמן. פסול ואין בו ברת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברת. לאכזב

**בְּחָצֵי זִית וְלַהֲקֹטֶר בְּחָצֵי זִית בְּשֶׂרֶת שֶׁאֵין אֲכִילָה וְלַהֲקֹטֶר
מִצְטְּרָפִין:**

פרק ז

**חַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְطָה . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת . בְּשֶׂרֶת . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם עֹלָה .
בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם חַטָּאת . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם עֹלָה .
פְּסָולָה . עֲשָׂאָה לִמְעָלָה בְּמַעַשָּׂה כָּלָם . פְּסָולָה :**

**ב' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְעָלָן . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם עֹלָה
בְּשֶׂרֶת . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם חַטָּאת בְּשֶׂרֶת . וּבַלְּבַד שֶׁלָּא
עַלְתָּה לְבָעָלִים . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם עֹלָה . בְּמַעַשָּׂה
חַטָּאת לִשְׁם חַטָּאת . פְּסָולָה . עֲשָׂאָן לִמְטוֹן בְּמַעַשָּׂה כָּלָן .
פְּסָולָה :**

**ג' וּכְלֹן אֵין מִתְמָאוֹת בַּבֵּית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֵלִין בָּהוּ . חַזְקָה
מִחְטָאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְטוֹן . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת :**

**ד' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְטוֹן . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת . רַبִּי אַלְיָזֶר אָמֵר מוֹעֵלִין בָּה . רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמֵר
אֵין מוֹעֵלִין בָּה . אָמַר רַבִּי אַלְיָזֶר מָה אֶم חַטָּאת שֶׁאֵין
מוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אַת שֶׁמֶה מוֹעֵלִין בָּה . עֹלָה
שֶׁמוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אַת שֶׁמֶה אֵינוֹ דִין שִׁימָעָלוּ
בָּה . אָמַר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא . אֶם אָמְרָת בְּחַטָּאת שֶׁשֶּׁנֶּה**

את שמה לשם עולה. שכן שנה (את) שמה לדבר שיש
בו מעילה. תאמר בעולה ששנה את שמה לשם חטא.
שנו שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי
אליעזר והרי קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם
קדשים קלים יוכיחו. שכן שנה את שמן לדבר שאין בו
מעילה. ומועלין בהן. אף אתה אל תחתה על העולה.
שאף על פי ששנה את שמה. לדבר שאין בו מעילה
שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי
קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם קדשים קלים. שכן
שנה את שמן לדבר שיש בו אסור והתר. תאמר בעולה.
שנה את שמה בדבר שכלו התר:

ה מלך בשמאל או בלילה. שחת חולין בפניהם. וקדשים
בחוץ איןן מטמאות בבית הבלתיה. מלך בסביז. מלך
חולין בפניהם. וקדשים בחוץ. תורים שלא הגיע זמן. ובני
יונה שעבר זמן. שיבש גפה. ושגsuma עינה. ושנקעה
רגלה. מטמאה בית הבלתיה זה הכלל כל שהיה פסולה
בקדש. אינה מטמאה בית הבלתיה. לא היה פסולה
בקדש. מטמאה בית הבלתיה. וכל הפסולים שמלאו.
מלך כתן פסולה. ואין מטמות בבית הבלתיה:

מלך ונמצא טרפה. רבי מאיר אומר אינה מטמאה
בבית הבלתיה. רבי יהודה אומר מטמאה בית
הבלתיה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה
שהיא מטמאה במגע ובמשוא. שחיטתה מטהרת

את טרפה מטמאתה. נבלת העוז שאינה מטמאה ב מגע וב משא. אין די שתהא שחיטה מתרת את טרפה מטמאתה. מה מצינו בשחיטה שהיא מכשרה באכילה. ומתרת את טרפה מטמאתה אף מליקתה שהיא מכשרה באכילה. טהרה את טרפה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה נבלת בהמה. שחיטה מטירה. אבל לא מליקת:

פרק ח

כל הזכחים שנתקערבו בחטאונות המתוות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתקערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצתה ובגעבד ובathan ובהחר ובקלאים ובטריפה ובזיא דפון. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו מאותו המין. נתקערב בחולין תמים. ימברו החולין לארכביאותו המין:

ב קדשים בקדשים מין במין. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאיינו מינו. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו ממין זה. ובדמי היפה שבתו ממין זה. ונפסיד המותר מביתו. נתקערבו בבור ובעשר. ירעו עד שישתחابו.

ויאכלו בכבוד ובכבודם. הפל יכולין להתערב. חייז מן החטא והאשם:

א אשם שנתקערב בשלמים. (ירעו עד שישתאבו) רבינו שמעון אומר שניהם ישחטו באפוזן. ויאכלו בחמור שבזה. אמרו לו אין מבאים קדשים לבית הפסול נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו בחמור שבזה:

ב אברי חטא שנתקערבו באברי עולה. רבינו אליעזר אומר יטנו למعلن. ורואה אני את בשר החטא מלמענן. באלו הוא עצים. וחכמים אומרים תעבור צורתן. ויצא לבית השירפה:

ג אברין באברי בעלי מומין. רבינו אליעזר אומר אם קרב ראש אחד מהן. יקרבו כל הרשין. ברעו של אחד מהן. יקרבו כל הקרעים. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם. חזק מאחד מהן. יצא לבית השירפה:

ד דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם כישר. נתערב בין רוזין אותו באלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רוזין אותו באלו הוא מים. רבוי יהודה אומר אין דם מבטל דם:

נתחערב בדים פסולין. ישפיך לאםה. בדים תמצית ישפיך לאםה. רבי אליעזר מבהיר. אם לא גמלך ונתנו בשר:

דים תמים בדים בעלי מומין. ישפיך לאםה. כוס בכוסות. רבי אליעזר אומר קרב כוס אחד. יקרבו כל הכוסות. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם חוץ מאחד מהן. ישפיך לאםה:

הנתנו למיטה שנתחערבו בנתנו למעלה. רבי אליעזר אומר יתנו למעלה. ורואה אני את התוצאות נמעלה. אבלו הן מים. ויחזור ויתנו למיטה. וחכמים אומרים ישפכו לאםה. ואם לא גמלך ונתנו בשר:

הנתנו מתנה אחת שנתחערבו בנתנו מתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו מתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת. רבי אליעזר אומר ינתנו במתן ארבע. רבי יהושע אומר ינתנו במתנה אחת. אמר לו רבי אליעזר והרי הוא עוזר על בל תגרע. אמר לו רבי יהושע והרי הוא עוזר על בל תוסיף. אמר לו רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף. אלא בשזהו בעצמו. אמר לו רבי יהושע לא נאמר בל תגרע. אלא בשזהו בעצמו. ועוד אמר לו רבי יהושע בשנתה עברת על בל תוסיף. ועשית מעשה בידך. וכשלא נתת עברת על בל תגרע. ולא עשית מעשה בידך:

י" הַנְּתָנִים בַּפִּנִים שֶׁנְתַעֲרֹבּוּ בַּנְּתָנֵין בְּחִזּוֹן יִשְׁפְכוּ לְאַמָה.
 נְתָנוּ בְחִזּוֹן וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בַפִּנִים כְּשֶׂר. בַפִּנִים וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בְחִזּוֹן
 רַبִּי עַקְבָּא פּוֹסֵל. וְחַכּמִים מִכְשִׁירִין. שְׁתַיהָ רַבִּי עַקְבָּא
 אָזֶם בְּלֵדְמִים שֶׁנְכַנְטוּ לְכִפּר בְּהַיְלָה פְּסֻולִין. וְחַכּמִים
 אָזֶם רַחֲטָת בְּלָבֶד. רַבִּי אַלְיעָזֵר אָזֶם אָף הָאַשְׁם.
שֶׁנְאָמָר בְּחִטָּאת וּבְאַשְׁם:

י' חִטָּאת שֶׁקְבֵל דָמָה בְשַׁנִי כּוֹסֹת. יֵצֵא אַחַד מֵהוּ לְחִזּוֹן.
 הַפִּנִים כְּשֶׂר. נְבָנֵס אַחַד מֵהוּ לַפִּנִים. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי
 מִכְשִׁיר בְּחִזּוֹן. וְחַכּמִים פּוֹסְלִין. אָזֶם רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי
 מֵה אָס בְּמִקּוֹם שְׁהַמְחַשְׁבָה פּוֹסֵלָת בְּחִזּוֹן. לֹא עֲשָׂה אֵת
 הַמְשׁׁוֹאָר כִּיּוֹצֵא. מִקּוֹם שְׁאֵין הַמְחַשְׁבָה פּוֹסֵלָת בַפִּנִים.
 אֵינוֹ דַי שֶׁלָא נָעֲשָׂה אֵת הַמְשׁׁוֹאָר בְּנְבָנֵס. נְבָנֵס לְכִפּר
 אֶפְעַל פִי שֶׁלָא כִּפּר פְּסֵל. דְבָרַי רַבִּי אַלְיעָזֵר. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָזֶם עַד שִׁיבִכְפּר. רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶם אָס הַבְּנִים שׁוֹגֵג כְּשֶׂר.
 בְּלֵדְמִים הַפְּסֻולִין שֶׁנְתָנוּ עַל גְּבַי הַמּוֹבֵחַ. לֹא הַרְצָה
 הַצִּיז אֶלְאָ עַל הַטְמָא. שְׁהַצִּיז מְרַצָּה עַל הַטְמָא. וְאֵינוֹ
מְרַצָּה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

המזבח מקדש את הראוי לו. רבי יהושע אומר כל הראוי לאנשים אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח מה עולה שהיא ראויה לאנשים אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה לאנשים אם עלה לא ירד. רבנן גמליאל אומר כל הראוי למזבח אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה למזבח אם עלה לא ירד. אין בין דברי רבנן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים. שרבנן גמליאל אומר לא ירדו. ורבי יהושע אומר ירדו. רבבי שמעון אומר הזבח בשר והנסכים פסולין. הנסכים בשרין והזבח פסול. אפילו זה וזה פסולין. הזבח לא ירד והנסכים ירדו:

ב' ואלו אם עלו לא ירדו הלו. והטמא. והיוצא. והנשחת חוץ לזרען. וחוץ למקומו. ושבלו פסולים וזרקו את דמו. רבי יהודה אומר שנשחתה בלילה. ושותפה דמה. ושיתיא דמה חוץ לקלעים. אם עלה תרד. רבבי שמעון אומר לא תרד. שהיה רבבי שמעון אומר כל שפסולו בקדש הקדש מקבלו. לא היה פסול בקדש. אין הקדש מקבלו:

ג' אלו לא היה פסול בקדש. הרובע והרביע והמיוקאה והנעבד. והאתנו והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דפניהם.

ובעליו מומין. רבי עקיבא מבשיר בבעל מומין. רבי חנניא סגון הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעל מומין. מעל גבי המזבח:

ד בשם שם עלו לא ירדו. אך אם ירדו לא יעלו. ובכלו שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עליה שעלהת חיה לראש המזבח תרד. שחתה בראש המזבח. יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו. בשער קדשי קדשים. ובשער קדשים קלילים. ומותר העمر. ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושרי מנוחות. והקטרת. האומר שבראשי כבשים. והשער שבזקנו תישים. והעצמות והגידים והקרניים והטלים בזמן שאין מחרבין יעלו. שנאמר והקטיר להן את הכל המזבחה. פרשו לא יעלו. שנאמר ועשית עולתך הבשר והדים:

ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחויר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח. קדם לחצות. יחויר ומועלין בהן. לאחר חצות לא יחויר. ואין מועלין בהן:

ז בשם שהמזבח מקדש את הראי לו. אך הקבש מקדש. בשם שהמזבח והכבש. מקדשין את הראי להן. אך הבלים מקדשין. בלי הלח מקדשין את הלח. ומדות היבש מקדשות את היבש. אין בלי הלח מקדשין את

היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלה. בלי הקדש שנתקבו. אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והו שלמים. מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. ובולם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י

בֶּל הַתִּדְרֵר מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. הַתִּמְדִין קֹדֶם־יְמִינֵךְ. מִוסְפֵּין שְׁבַת קֹדֶם־יְמִינֵךְ לְמוֹסֵפִי רָאשׁ חָדֶשׁ. מִוסֵּפִי רָאשׁ חָדֶשׁ קֹדֶם־יְמִינֵךְ לְמוֹסֵפִי רָאשׁ הַשָּׁנָה. (שנאמר מלבד עזלת הבקר אשר לעזלת הtmpmid תעשו את אלה):

ב' וְכֹל הַמִּקְדֵּשׁ מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. דֵם חַטָּאת קֹדֶם לְדֵם עַזְלָה. מִפְנֵי שַׁהוּא מְרַצֵּחַ. אִיבָּרִי עַזְלָה קֹדֶם־יְמִינֵךְ חַטָּאת. מִפְנֵי שַׁהוּן בְּלִיל לְאָשָׁים. חַטָּאת קֹדֶם־יְמִינֵךְ לְאָשָׁם. מִפְנֵי שַׁדְמָה נָתַן עַל אַרְבָּעָ קְרֻנוֹת. וּעַל הַיְסָודִי אָשָׁם קֹדֶם לְתֹזְדָה וְלְאַיִל נְזִיר. מִפְנֵי שַׁהוּא קְדֵשִׁים. הַתֹּזְדָה וְאַיִל נְזִיר קֹדֶם־יְמִינֵךְ לְשָׁלְמִים. מִפְנֵי שַׁהוּן גְּאַכְלִין לִיום אֶחָד וְטֻוּגִים לְחַם. שָׁלְמִים קֹדֶם־יְמִינֵךְ לְבָכָר מִפְנֵי שַׁהוּן טֻוּגִים מִתּוֹן אַרְבָּעָ. וּסְמִיכָה וְנִסְכִּים וְתִנְופָת חַזָּה וְשׂוֹקָה:

ג' הַבָּכָר קֹדֶם לְמַעַשֵּׂר. מִפְנֵי שְׁקָדוֹשָׁתוֹ מְרַחְםָ. וְגַאֲכָל לְבָהָנים. הַמַּעַשֵּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת. מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵחַ. וַיֵּשׁ בָּזֶה קְדֵשִׁי קְדֵשִׁים דָמוֹ וְאַמּוֹרִיו:

ד הַעֲזֹפּוֹת קְוָדְמִין לְמִנְחֹות. מִפְנֵי שֶׁהוּ מִינִי דָמִים. מִנְחָת חֹטְאָ קְוָדָמָת לְמִנְחָת נְדָבָה. מִפְנֵי שֶׁהָיָא בָּאָה עַל חָטָא. חַטָּאת הַעוֹר קְוָדָמָת לְעֹלָת הַעוֹר. וּבוּ בְּהַקְדָּשָׁה:

ה כָּל הַחֲטָאוֹת שְׁבַתּוֹרָה קְוָדָמוֹת לְאֲשָׁמוֹת. חֹזֶן מְאַשָּׁם מִצְוָעָד. מִפְנֵי שֶׁהָוָא בָּא לְהַכְּשָׂר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שְׁבַתּוֹרָה. בָּאַין בְּנֵי שְׁתִים. וּבָאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים. חֹזֶן מְאַשָּׁם נְזִיר. וְאַשָּׁם מִצְוָעָד. שֶׁהוּ בָּאַין בְּנֵי שְׁנִינָן. וְאַיְնָן בָּאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

ו בְּשָׁם שֶׁהוּ קְוָדְמִין בְּהַקְרְבָּתָן. כֵּد הַן קְוָדְמִין בְּאַכְילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ. וְחַטָּאת וְאַשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. דָבְרֵי רַבִּי מַאיָר. וְחַכְמִים אֲוֹמְרִים הַחַטָּאת קְוָדָמָת מִפְנֵי שֶׁהָיָא קָדְשִׁי קָדְשִׁים:

ו בְּכָלָם הַפְּהָנִים רְשָׁאֵין לְשָׁנוֹת בְּאַכְילָתָן. לְאַכְלָוֹן צְלָוִים שְׁלוּקִין וּמְבָשְׁלִין. וְלִתְתַּחַת לְתֹזְנוֹן תְּבִלִין חֹלְוִין וּתְבִלִי תְּרוּמָה. דָבְרֵי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר לֹא יִתְן לְתֹזְנוֹן תְּבִלִי תְּרוּמָה. שֶׁלָּא יִבְיאֵת הַתְּרוּמָה לִידֵי בְּסָול:

ח אָמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא מִתְחַלֵק בְּעֹזֶרֶת. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא מוֹתֵר רַקִיקִי מִנְחָת יִשְׂרָאֵל. וּלֹא שֶׁמַן שֶׁל מִצְוָעָד. אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא נְתֹזֵן עַל גַּבֵּי הָאֲשָׁים. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא

מותר רקייקי מנוחות בהנים. ומנוחת בהן המשיח. שאין מתנדבים שםן. רבי טרפון אומר מתנדבים שםן:

פרק יא

ד' חטאת שנטו על הבגד. הרי זה טעון בובס. אף על פי שאין הכתוב מדבר. אלא בנאכלות. שנאמר במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טענות בובס. שנאמר תורה החטא תורת תורה אחת לכל החטאות:

ב' חטאת פסוללה אין דמה טעון בובס. בין שהיה לה שעת הבשר. בין שלא היה לה שעת הבשר. איזו היא שהיה לה שעת הבשר. שלאה. ושותמתה. ושייצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הבשר. שנשחתה חזק למנה. וחוץ למלמה. ושקבלו פסולין. וירקו את דמה:

ג' נתנו מן הצואר על הבגד אינו טעון בובס. מן הקרע ומן היסוד. אינו טעון בובס. נשפק על הרצפה ואספו. אינו טעון בובס. (אינו טעון בובס) אלא הדם שנתקבל בבלוי. וראוי להזיה. נתנו על העור. עד שלא הפשט. אינו טעון בובס. משחה הפשט טעון בובס. דברי רבי יהודה. רבי אליעזר אומר אף משחה הפשט אינו טעון בובס. אינו טעון בובס אלא מקום הדם. ודבר שהו ראיי לקבל טמאה. וראוי לבובס:

ג' אחד הַבָּגֵד. ואחד הַשְׁקָה. ואחד הַעֲזֹר. טעוניין בavirus במקום קדוש. וشبירת כל' חרס במקום קדוש. וMRIKAה ושתיפה בכל' נוחשת במקום קדוש. זה חמר בחתאת. מתקני קדושים:

ה' בגד שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומכבשו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. קורעו ונבנש ומכבשו במקום קדוש. כל' חרס שיצא חוץ לקלעים. נבנש ושוברו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. נזקבו ונבנש ומכבשו במקום קדוש: כל' נוחשת שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. פוחתו. ונבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש:

ו' אחד שבשל בו. ואחד שערה לתוכו רותח. אחד קדשי קדושים. ואחד קדושים קלים. טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו שמעון אומר קדושים קלים אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו טרפון אומר אם בשל בו מתחלה הרجل יבשל בו את כל הרגל. וחכמים אומרים עד זמו אכילה. MRIKAה ושתיפה. MRIKAה בMRIKAה הבוס. ושתיפה בשיטת הבוס. (MRIKAה בחמץ. ושתיפה בצונג). והשפוד והאסבלה מגעלו בחמץ:

ח' בשל בו קדושים וחולין או קדשי קדושים וקדושים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלים בחמורים. אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. ואין פוסלין במנג' רקיק

שָׁנְגַע בְּרִקִּיק וְחַתִּיבָה בְּחַתִּיבָה לֹא בְּלֹא הַרְקִיק וְלֹא בְּלֹא הַחֲתִיכּוֹת אֲסּוּרִין אֵינוֹ אָסּוּר אֶלָּא מֶקוּם שְׁבָלָע:

פרק יב

טְבוֹל יּוֹם וְמִחְשָׁר כְּפּוּרִים אֵינוֹ חֹלְקִין בְּקָדְשִׁים לְאָכֹל לְעַרְבָּה אָזְגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חֹלְקִין לְאָכֹל לְעַרְבָּה בְּעַלְיִ מָמוֹן בֵּין בְּעַלְיִ מָמוֹן עֹזְרִין חֹלְקִין וְאָכְלִין אֶבֶל לֹא מִקְרִיבִין וְכֹל שְׁאֵינוֹ רָאוּי לְעַבּוֹדָה אֵינוֹ חֹלְקִין בְּבָשָׂר וְכֹל שְׁאֵין לוֹ בְּבָשָׂר אֵין לוֹ בְּעֹרוֹז אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשָׁעַת זְרִיקַת דָמִים וְתוֹホֵר בְּשָׁעַת הַקְטָר חָלְבִים אֵינוֹ חֹלְקִין בְּבָשָׂר שְׁנָאָמֵר הַמִּקְרִיב אֶת דָם הַשְׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מַבְנֵי אַהֲרֹן לוֹ תְּהִיא שָׂוֹק הַיָּמִין לִמְנָה:

ב' כָּל שְׁלָא זָכָה המזבח בְּבָשָׂר לֹא זָכָו הַלְּהָנִים בְּעֹרָה שְׁנָאָמֵר עֹזֶלֶת אִישׁ עֹזֶלֶת שְׁעַלְתָה לְאִישׁ עֹזֶלֶת שְׁפְשַׁחַתָה שְׁלָא לְשָׁמָה אֶף עַל פִי שְׁלָא עַלְתָה לְבָעָלִים עֹרָה לְלְהָנִים אֶחָד עֹזֶלֶת הָאִישׁ אֶחָד עֹזֶלֶת הָאָשָׁה עֹרָותֵיהֶן לְלְהָנִים:

ג' עֹזֶרות קָדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעֹזֶרות קָדְשִׁי קָדְשִׁים לְלְהָנִים קל וְחַמֶּר מֶה אֶם עֹזֶלֶת שְׁלָא זָכָו בְּבָשָׂר זָכָו בְּעֹרָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבָשָׂר אֵינוֹ דִין שִׁיזְכוּ בְּעֹרָן אֵין מִזְבֵּח יוֹכִיח שְׁאֵין לוֹ עֹזֶר מִכְלָ מֶקוּם:

ד בְּלַי הַקָּדְשִׁים שֶׁאָרְעָה בָּהֶם פְּסֹול קָדֵם לְהַפְּשִׁיטָן. אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. לְאַחֲרֵי הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. אָמֵר רַבִּי חַנִּינָא סְגָן הַכָּהָנִים מִימֵי לֹא רָאָיתִי עֹזֶר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת. אָמֵר רַבִּי עַקְיבָּא מִזְבְּחָיו לְמִדְנָנוּ. שַׁהַמְּפַשֵּׁיט אֶת הַבָּכוֹר. וּנְמֻצָּא טְרֵפָה. שִׁיאוֹתוֹ הַפָּהָנִים בְּעֹרוֹן. וּחֲכָמִים אֹמְרִים אֵין לֹא רָאָינוּ רָאָיה. אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת:

ה פְּרִים הַגְּשֶׁרֶפִים וּשְׁעִירִים הַגְּשֶׁרֶפִים. בָּזְמָן שְׁהָנוּ נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַדְּשֽׂוֹן. וּמְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְאֵם אֵין נְשֶׁרֶפִין בְּמִצְוָתָן. נְשֶׁרֶפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאֵינָם מְטַמְּאֵין בְּגָדִים:

ו הַיּוֹסְבָּלִין אֶתְנָן בְּמוֹטוֹתָן יֵצְאוּ הַרְאָשׁוֹנִים חֹזֶק לְחוֹמָת הַעֲזָרָה. וְהַאֲחֻזָּנִים לֹא יֵצְאוּ. הַרְאָשׁוֹנִים מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. וְהַאֲחֻזָּנִים אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְאָו. יֵצְאוּ אֶלָּו וְאֶלָּו. אֶלָּו וְאֶלָּו מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר אֶלָּו וְאֶלָּו אֵין מְטַמְּאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיצְתָּה הַאֲוֹר בְּרַבְּן. גַּתְךָ הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׂוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חיב על השחיטה. וחיב על העליה. רבי יוסי הגלילי אומר שחת בתנים והעלה בחוץ חיב. שחת בחוץ והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. אמרו לו אף השוחט בתנים ומעלה בחוץ. כיון שהוזיאו פסלו:

ב טמא שאכל בין קדש טמא. ובין קידש טהור חיב. רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חיב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר טמא. אמרו לו אף טמא שאכל טהור. כיון שנגע בו טמאה. וטהור שאכל טמא פטור. שאינו חיב אלא על טמאות הגות:

ג חמר בשחיטה מבהעליה. ובהעליה מבשחיטה. חמר בשחיטה. שהשוחט להדיות חיב. והמעלה להדיות פטור. חמר בהעליה. שניהם שאחזו בסכין ושהחו פטורים. אחزو באבר והעליהם חיבוי. העלה וחזר והעלה וחזר והעלה. חיב על כל העליה והעליה. דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיעלה לראש המזבח. דברי שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חיב:

ד אחד קדשים בשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולין בקדש. והקрайין בחוץ חיב. המעליה בזית מן העולה. וכן האימוריין בחוץ חיב. הקמצ והלבונה והקטרת. ומנתת

בְּהִנִּים. וּמְנַחָת בְּהֵן הַמֶּשִׁיחַ. וּמְנַחָת נְסִכִין. שֶׁהַקָּרֵיב
מֵאַחֲד מֵהֶן בְּזִית בְּחוֹזַח חִיבַר. רַبִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרֵיב אֶת כָּלָוֹ. וּכְלָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּפָנִים. וּשְׁיר בְּהֵן בְּזִית
וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר. וּכְלָם שְׁחַסְרוּ כָּל שְׁהָנוּ וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח
פָטוֹר:

ה' הַמִּקְרֵיב קָדְשִׁים וְאָמוֹרִיָּם בְּחוֹזַח חִיבַר. מְנַחָה שֶׁלֹּא
נְקַמְצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. קְמַצָה וְחַזָה קְמַצָה
לְתוֹצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַקְמַץ וְהַלְבּוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי. אַחֲד בְּפָנִים
וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד
מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי.
אַחֲד בְּפָנִים וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. הַזּוֹרֶק מְקַצֵּת דְמִים בְּחוֹזַח
חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר אוֹמֵר אֶת הַמְנַסֵּךְ מֵחַג בְּחַג בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי נְחַמֵּיה אֹמֵר שְׂירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַמּוֹלֵך אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים. וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. מֶלֶך בְּחוֹזַח
וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. הַשׁוֹחֵט אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים וְהַעֲלָה
בְּחוֹזַח פָטוֹר. שְׁחַט בְּחוֹזַח וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. נְמַצֵּא דָרְךָ
הַכְשָׁרָה מִבְּפָנִים פָטוֹר בְּחוֹזַח. דָרְךָ הַכְשָׁרָה בְּחוֹזַח פָטוֹר
בְּפָנִים. רַבִי שְׁמַעַן אֹמֵר כָּל שְׁחִיבַין עַלְיוֹ בְּחוֹזַח חִיבַין עַל
פִּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שְׁהַעֲלָה בְּחוֹזַח. חַזְקָן מִן הַשׁוֹחֵט בְּפָנִים.
וּמְעֻלָה בְּחוֹזַח:

החותאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחרז ונתן בחוץ חיב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קיבל דמה בשני כוסות. (נתן שנייהם בפנים פטור). שנייהם בחוץ חיב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חיב על החיצון והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחת שתיהן בפנים פטור. שחת שתיהן בחוץ חיב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חיב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמיה פוטר את בשורה. אך הוא פוטר את בשור חברתה:

פרק יד

פרת חטאת שרפה חוץ מגטה. וכן שעיר המשתוללה שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ולא פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאין ראי לבא אל פתח אهل מועד. אין חיבין עליו:

ב' הרובע והרביע. והמקאה. והנשבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויצא דפן. שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר לפני משפטני כי. כל שאין ראי לבא לפני משפטני כי. אין חיבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבו בחוץ פטור. רבינו שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובuali מומין עוברים.

עֹבְרֵי בָּلָא תַעֲשֶׂה. תְּזַרִּים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן. וּבְנֵי י֙וֹנָה
שֶׁעָבֵר זָמָן. שַׁהְקְרִיבָן בְּחֵזֶק פָּטוֹר. רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבֵר זָמָן פָּטוֹר. וְתוּרִים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן בָּלָא
תַעֲשֶׂה. אָזֶה וְאֵת בָּנוֹ מַחְסֵר זָמָן פָּטוֹר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן
אָמַר הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. שְׁהִיה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר כֹּל
שַׁהְוָא רָאוִי לְבֹזָא לְאַחֲרֵי זָמָן. הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. וְאֵין
בָּזְבָּרֶת. וְחַכְמִים אָמְרִים כָּל שָׁאֵין בָּזְבָּרֶת אֵין בָּזְבָּרֶת
תַעֲשֶׂה:

מַחְסֵר זָמָן. בֵּין בָּגּוֹפּוֹ בֵּין בְּבָעֵלִיו. אֵיזֶה הוּא מַחְסֵר
זָמָן בְּבָעֵלִיו. הַזּוֹב וְהַזְּבָה (וַיּוֹלְדָת וּמַצּוֹרָע) שַׁהְקְרִיבָן
חַטָּאתָם וְאַשְׁמָם בְּחֵזֶק פָּטוֹרֵין עֹלְלָתֵיהֶן וְשְׁלִמְתֵּהֶן בְּחֵזֶק
חַיְבֵין. הַמְּעַלָּה מַבְשֵׂר חַטָּאת. מַבְשֵׂר אָשָׁם. מַבְשֵׂר
קָדְשִׁים. מַבְשֵׂר קָדְשִׁים קָלִים. וּמוֹתָר הַעֲמָר. וְשַׁתִּי הַלְּחֵם וְלַחֵם הַפְּנִים. וְשִׁירֵי מְנֻחוֹת. הַיּוֹצָק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתַת. הַמּוֹלֵח. הַמְּנִיףּ. הַמְּנִישׁ. הַמְּסִדָּר אֶת הַשְּׁלָחוֹן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַגְּרוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דְּמִים בְּחֵזֶק פָּטוֹר.
אֵין תִּבְין עַלְיוֹן. לֹא מְשׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מְשׁוּם טְמָאָה. וְלֹא
מְשׁוּם מַחְסֵר בָּגְדִים. וְלֹא מְשׁוּם רְחוֹץ יָדִים וּרְגָלִים:

עַד שֶׁלֹּא הָוקֵם הַמְשֻׁבֵּן הַיְזֵרְבָּה מִזְרָחָה וְעַבּוֹדָה
בְּבָכוֹרוֹת. מִשְׁהוּקֵם הַמְשֻׁבֵּן נְאָסָרוּ הַבָּמֹות. וְעַבּוֹדָה
בְּכָהָנִים. קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים.
קָדְשִׁים קָלִים בְּכָל מִחְנָה יִשְׂרָאֵל:

ה בָּאוּ לְגַלְגֵּל וְהִתְרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים
מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּלִים בְּכָל מִקּוֹם:

ו בָּאוּ לְשִׁילָה נָאסְרוּ הַבָּמֹות לֹא הִיא שֵׁם תְּקָרֶה אֶלָּא
בֵּית שֶׁל אֲבָנִים מְלֻמְטָן וַיְרִיעוֹת מְלֻמְעָלָן וְהִיא הִתְהָ
מְנוּחָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים
קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי בְּכָל הַרֹּאָה:

ז בָּאוּ לְנוֹב וְלַגְבָּעָן הַתְּרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים
לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל עָרִי יִשְׂרָאֵל:

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלָם נָאסְרוּ הַבָּמֹות וְלֹא הִיא לָהֶם עוֹד
הַתְּרֹו וְהִיא הִתְהָ נָחָלה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן
הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי לְפִנִּים מִן הַחוֹמָה:

ט בְּלִיה קָדְשִׁים שַׁהְקִידְשָׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָן
בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות בְּחוֹזֶן הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תַּעֲשֶׂה וְתִּבְינֵן עֲלֵיכֶן בְּרָתָה הַקִּידְשָׁן בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות
וְהַקְּרִיבָן בְּשַׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה וְלֹא
תַּעֲשֶׂה וְאַין חִיבֵּן עַלְיכֶם בְּרָתָה הַקִּידְשָׁן בְּשַׁעַת אֲסֹור
הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָם בְּשַׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בְּעֵשֶׂה
וְאַין בָּהֶם בְּלֹא תַּعֲשֶׂה:

י אלֹוי קָדְשִׁים קִרְבֵּן בְּמִשְׁבָּן קָדְשִׁים שַׁהְקִידְשָׁו לְמִשְׁבָּן
קִרְבָּנוֹת הַצְּבֹור קִרְבֵּן בְּמִשְׁבָּן וְקִרְבָּנוֹת הַיחִיד בְּבָמָה
וְקִרְבָּנוֹת הַיחִיד שַׁהְקִידְשָׁו לְמִשְׁבָּן יִקְרְבוּ בְּמִשְׁבָּן וְאַם

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור.
סמייקה. ושותחת צפון. ומתן סביר. ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וביהוז ובגדי שרת. וכל שרת וריח ניחח. ומחייבת בדים. ורחוץ ידים ורגלים.
אבל הזמן והנותר והטמא. שווין זהה וזה: סליק

מסכת מנהות

פרק א

בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן בְּשַׂרְוֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא
עַלְוֹ לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חֹזֶן מִמְנַחַת חֹטָא וּמִנְחַת
קְנָאֹת מִנְחַת חֹטָא וּמִנְחַת קְנָאֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן
נָתַן בְּכָלִי וְהַלְךְ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן אָז לְשֵׁמֶן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן אָז שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסָולֹת בַּיַּצְדֵּק לְשֵׁמֶן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן לְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא וּלְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה אָז שֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן לְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה וּלְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא:

ב' אֲחָد מִנְחַת חֹטָא וְאֲחָד בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו זֶר אָוֹן
טְבּוֹל יוֹם מְחַסֵּר בְּגָדִים מְחַסֵּר בְּפָרוּם שֶׁלֹּא רְחוֹז
יָדִים וּרְגָלִים עַרְלָטָם יָזִיב עֻמִּיד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל
גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי רְגָלִי חֶבְרוֹן פְּסָל קָמָץ בְּשֶׁמֶאל פְּסָל
בֵּן בְּתִירָא אָוֹםֶר יִתְזִיר וַיִּחְזֹר וַיִּקְמוֹץ בִּימֵין קָמָץ וַעֲלָה
בְּיָדוֹ צָרוֹר אָז גַּרְגִּיר מְלָחָה אָז קְרַט שֶׁל לְבָזָנָה פְּסָל
מִפְנֵי שָׁאָמְרוּ הַקָּמָץ הַיְתָר וְהַחֲסָר פְּסָול אֵיזָהוּ הַיְתָר
שְׁקָמָצָו מְבֹרֶץ וְחַסֵּר שְׁקָמָצָו בְּרָאָשִׁי אַצְבָּעָזָתִיו בַּיַּצְדֵּק
הַוָּעָשָׂה פֹּוֹשֵׁט אֶת אַצְבָּעָזָתִיו עַל פְּסִידָז:

ג' רְבָה שְׁמָנָה וְחַסֵּר שְׁמָנָה חַסֵּר לְבָזָנָה פְּסָולָה הַקָּמָץ
אֶת מִנְחַת לְאַכְול שִׁירִיה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִשְׁירִיה
בְּחֹזֶן לְהַקְטִיר קָמָצָה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִקְמָצָה בְּחֹזֶן אָז
לְהַקְטִיר לְבָזָנָה בְּחֹזֶן פְּסָול וְאַין בוֹ בָּרָת לְאַכְול שִׁירִיה

למחר או בזאת משירותה למחר. להקטיר קמץ להחר או בזאת מקמץ להחר. או להקטיר לבונתה למחר. פגול ותיבין עליו ברת. זה הכל. בל הקומץ והנותן בבל. והמלחך והקטיר לאכול דבר שדרפו לאכול. ולהקטיר דבר שדרפו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו ברת. חוץ לזמןנו פגול ותיבין עליו ברת. וב└בד שיקרב המתר במצוות. כיצד קרב המתר במצוות. קמצ בשתקה וננתן בבל. וહלך להקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו וננתן בבל. וહלך והקטיר בשתקה. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוות:

ד כיצד לא קרב המתר במצוות. קמצ חוץ למקומו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ למקומו. מנתת חוטא ומנתת קנאות שקמצ שלא לשם. וננתן בבל. וહלך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. או שקמצ וננתן בבל. וહלך והקטיר שלא לשם. זה הוא שלא קרב המתר במצוות. לאכול בזאת בחוץ ובזאת למחר. בזאת למחר ובזאת בחוץ. בחצי זית בחוץ ובחצי זית למחר. בחצי זית למחר ובחצי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול ותיבין עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול

וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסֹול וְאֵין בָּרֶת לְאָכֹל כְּחַצִּי זִית וְלְהַקְטִיר כְּחַצִּי זִית בְּשִׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מְצֻטָּרְפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֶץ אֶת הַמִּנְחָה לְאָכֹל שִׂירִיה אָז לְהַקְטִיר קָמְצָה לִמְחרָה מָזְדָה רַבִּי יוֹסֵי בָּזָה שֶׁהוּא פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בָּרֶת לְהַקְטִיר לְבָזְנָתָה לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בָּרֶת אָמְרוּ לוּ מָה שֶׁנָּא זוּ מִן הַזְּבָחָה אָמַר לָהֶם שַׁהְזָבָח דָמוֹ וּבְשָׂרוֹ וְאַמּוֹרִיוֹ אָחָד וְלִבְזָנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

ב' שְׁחַט שְׁנֵי כְּבָשִׁים לְאָכֹל אֶחָת מִן הַחְלוֹת לִמְחרָה הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכְיָין לְאָכֹל אָחָד מִן הַסְּדָרִים לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר אֶתְתָּה הַחְלָה וְאֶתְתָּה הַסְּדָר שְׁחַשְׁבָ עַלְיוֹ פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בָּרֶת וְהַשְׁנֵי פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָגָול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בָּרֶת נִטְמָאת אֶחָת מִן הַחְלוֹת אָז אָחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר שְׁנֵיהם יִצְאוּ לְבֵית הַשְּׁרִיפָה שֶׁאֵין קְרָבוֹן צְבּוֹר חָלוֹק וְחַכּוּמִים אֹמְרִים הַטְמָא בְּטַמְמָא תָּזִין וְהַטְהָור יַאֲכֵל:

ג' הַתּוֹדָה מִפְגַּלְתָ אֶת הַלְּחָם וְהַלְּחָם אֵינוֹ מִפְגַּל אֶת הַתּוֹדָה בִּינְךָ הַשׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לְאָכֹל מִמְנָה לִמְחרָה הוּא וְהַלְּחָם מִפְגַּלְיוֹן לְאָכֹל מִן הַלְּחָם לִמְחרָה הַלְּחָם מִפְגַּל וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְגַּלְתָ הַכְּבָשִׁים מִפְגַּלְיוֹן אֶת

המלחם. והמלחם איננו מפגֵל את הכבשיהם. ביצה. השוחט את הכבשיהם לאוכל מהן למחר. הם והמלחם מפגֵלון. לאוכל מן הלחם למחר. הלחם מפגֵל. והכבשיהם אינם מפגֵלון:

ז הזבח מפגֵל את הנסכין. משקדו בכלו. דברי רבי מאיר והנסכין איננו מפגֵלון את הזבח. ביצה. השוחט את הזבח לאוכל ממנה למחר. הוא ונסכיו מפגֵלון. להקוריב מן הנסכין למחר. הנסכין מפגֵלון. והזבח איננו מפגֵל

ח פגֵל בקמץ ולא בלבונה. בלבונה ולא בקמץ. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאם פגֵל בקמץ. שהוא פגול וחיבין עליו ברת. שהקמץ הוא המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל שתית חלהות למחר. הקтир אחד מן הבזיכין לאוכל שני סדרים למחר. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל ממנה למחר. הוא פגול וחברו בשר. לאוכל מחברו למחר.
שניהם בשירים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמְנַחָה. לְאָכְלָל דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לְאָכְלָל.
לַהֲקְטִיר דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לַהֲקְטִיר. בְשִׂרִי. רַבִי
אַלְיָזָר פּוֹסֵל. לְאָכְלָל דָבָר שְׁדַרְכָו לְאָכְלָל. לַהֲקְטִיר
דָבָר שְׁדַרְכָו לַהֲקְטִיר. פְּחוֹת מִפְזִית בְשִׂרִי. לְאָכְלָל בְּחַצִ
יִת וַלַּהֲקְטִיר בְּחַצִי זִית בְשִׂרִי. שָׁאיִן אַכְילָה וַלַּהֲקְטִיר
מִצְטְרָפִין:

ב' לֹא יִצְקָא. לֹא בָלָל. לֹא פָתַת. לֹא מַלְחָח. לֹא הַנִּיף. לֹא
הַגִּישׁ. או שְׁפִתְתִּין פְּתוֹת מִרְבּוֹת וְלֹא מִשְׁחָן. כְּשָׂרוֹת.
נַתְעַרְבָ קְמַץָה. בְּקְמַץ חַבְרָתָה. בְּמַנְחָת פְּהַנִּים. בְּמַנְחָת
בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. בְּמַנְחָת נְסִכִּין. בְשִׂרְהָה. רַבִי יְהוֹדָה אָמֵר
בְּמַנְחָת בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. וּבְמַנְחָת נְסִכִּין פְּסוֹלָה. שַׁׁזְׁוּ בְּלִילְתָה
עֲבָה. וְזַׁו בְּלִילְתָה רְבָה. וְהַן בּוֹלְעָות זוּ מְזוּזָה:

ג' שְׁתִי מַנְחָות שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ. וּנַתְעַרְבָו זוּ בְזַׁו. אֲםִיכָל
לְקִמְצָז מְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. וּמְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. בְשִׂרוֹת. וְאֲם
לְאוּ פְסֻולּוֹת. הַקּוֹמֵץ שְׁנַתְעַרְבָ בְּמַנְחָה שֶׁלֹא נִקְמַצְוֹ
לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר. זוּ שְׁנַקְמַצָה עַלְתָה לְבָעָלִים.
וְזַׁו שֶׁלֹא נִקְמַצָה לֹא עַלְתָה לְבָעָלִים. נַתְעַרְבָ קְמַץ
בְשִׂירָה. או בְשִׂירָה שֶׁל חַבְרָתָה. לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר
עַלְתָה לְבָעָלִים. נִטְמָא הַקּוֹמֵץ וַהֲקָרִיבָו. הַצִּיז מַרְאָה. יִצְא
וַהֲקָרִיבָו אֵין הַצִּיז מַרְאָה. שַׁהַצִּיז מַרְאָה עַל הַטְמָא. וְאֵינוֹ
מַרְאָה עַל הַיוֹצָא:

ד נטמאו שִׁירִיהַ נְשָׁרְפוּ שִׁירִיהַ נְאָבְדוּ שִׁירִיהַ בְּמִדְתַּ רַבִּי
אַלְיָזֶר בְּשִׁרְהָ וּבְמִדְתַּ רַבִּי יְהוֹשָׁעַ פְּסָולָהַ שְׁלָא בְּכָלִי
שִׁרְהָ פְּסָולָהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן מַכְשִׁירָ הַקְטִיר קְמַצָּה פְּעֻמִּים
בְּשִׁרְהָ:

ה הַקְמַצָּן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב
אֶת רַבּוֹ הַיּוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַשְּׁמָנוֹ מִיעוֹטוֹ
מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַסְּלָתָה וְהַשְּׁמָנוֹ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַלְמַצָּן
וְהַלְבּוֹנָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שָׁעִירִי יוֹם הַכְפּוֹרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כְּבָשִׁי עַצְרָת מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי חָלוֹת מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי סְדָרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בְּזִיכְיָן
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַסְּדָרִים וְהַבְּזִיכְיָן מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִינִים שְׁבָצְעִירָ שְׁלָשָׁה שְׁבָפְרָה אַרְבָּעָה שְׁבָתּוֹדָה
אַרְבָּעָה שְׁבָלוֹלָבָ אַרְבָּעָה שְׁבָמְצָרָעָ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁבַע הַזִּוּת שְׁבָפְרָה מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה שְׁבַע הַזִּוּת שֶׁל
בֵּין הַבְּדִים וְשֶׁעָל הַפְּרָכָת וְשֶׁעָל מִזְבֵּחַ הַזָּהָבָ מַעֲכֵבּוֹת זֶה
אֶת זֶה:

ז שְׁבָעָה קָנִי מִנּוֹרָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה גִּרְזָתִיהַ
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי פְּרָשִׁיוֹת שְׁבָמְזוֹזָה מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן אַרְבָּע פְּרָשִׁיוֹת
שְׁבַתְפִּילִין מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָב אֶחָד מַעֲכֵבֵן.

אַרְבָּע צִיצִית מִעֲבָזֹת זו אֶת זֹה שָׁאַרְבָּעָתָן מֵצָוָה אַחַת.
רַבִּי יַשְׁמַעְאֵל אָזֶם אַרְבָּעָתָן אַרְבָּע מֵצָוֹת:

פרק ד

הַתְּכִלָּת אִינָה מִעֲבָת אֶת הַלְּבָן וְהַלְּבָן אִינָה מִעֲבָב
אֶת הַתְּכִלָּת תְּפִלָּה נִשְׁלָה יְד אִינָה מִעֲבָת שֶׁל
רָאש וְשֶׁל רָאש אִינָה מִעֲבָת שֶׁל יְד הַסְּלָת וְהַשְּׁמָן אִינָה
מִעֲבָז אֶת הַיּוֹן וְלֹא הַיּוֹן מִעֲבָן הַמִּתְנָנוֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה:

ב הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן אָזֶם הַיּוֹ לְהַם פְּרִים מְרַבִּים וְלֹא הַיּוֹ נְסָכִים
יַבְיאוּ פָר אֶחָד וְנְסָכִיו וְלֹא יִקְרְבוּ בְּלֹא נְסָכִין:

ג הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים וְהַשְּׁעִיר אִינָה מִעֲבָז אֶת
הַלְּחָם וְלֹא הַלְּחָם מִעֲבָן הַלְּחָם מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים
וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת הַלְּחָם דְבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן נָנָס לֹא בַי אֶלְאָ הַכְּבָשִׂים מִעֲבָז
(אֶת) הַלְּחָם וְהַלְּחָם אִינָה מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים שְׁבַנו
מֵצִינו כְשַׁהֲיוֹ יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה קִרְבָּו
כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם אֶף (כֹּאן) יִקְרְבוּ כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן הַלְּכָה בְדָבָר בְּנָנָס אֶבֶל אֵין הַטּוּם
בְדָבָריו שֶׁבֶל הָאָמֹר בְחוֹמֶש הַפְּקוּדִים קִרְבָ בְמִדְבָּר
וְכָל הָאָמֹר בְתוֹרַת הַהְבִּים לֹא קִרְבָ בְמִדְבָּר בְשַׁבָּאו
לְאָרֶץ קִרְבָו אֶלְוּ וְאֶלְוּ וּמִפְנֵי מָה אָנָי אָזֶם יִקְרְבוּ כְבָשִׂים

**בָּلَا לְחַם . שַׁהֲכֹבְשִׁים מִתִּרְיוֹן אֶת עַצְמָנוּ בָּלָא לְחַם . לְחַם
בָּלָא כְּבָשִׁים אֵין לִי מַי יִתְּרֻנוּ :**

ג' התמידין איינו משבין את המוספים ולא המוספים
משובין את התמידים. ולא המוסיפים משובין זה את
זה. לא הקריבו כבש בז'קר יקריבו בין הערבים. אמר
רבי שמואל אימתי בזמנך שהיו אנוסין או שוגגין. אבל
אם היו מזידים ולא הקריבו כבש בז'קר לא יקריבו בין
הערבים. לא הקטירו קטרת בז'קר יקטירו בין הערבים.
אמר רבי שמואל ובלה היה קרבה בין הערבים. שאין
מחניכין את מזבח הזבוב אלא בקטרת הספמים (של בין
הערבים). ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר. ולא
את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אֶלָּא בְּשִׁבְעָה נְרוֹתִיה בֵּין הַעֲרָבִים :

ה' חביתי בהן גדוול לא היו באות חיצים. אלא מביא עשרון
שלם וחוצהו. ומרקיב מחזאה בז'קר ומחזאה בין הערבים.
ובهن שהקריב מחזאה בשחרית ומת. ומנו בהן אחר
תחתיו. לא יביא חצי עשרון מביתו. ולא חצי עשרון
של ראשון. אלא מביא עשרון שלם וחוצהו. ומרקיב
מצאה ומחזאה אבד. נמצאו שני חיצים קרבין. ושני חיצים
אובדין. לא מנו בהן אחר. משל מי היה קרבה. רבי
שמעון אומר משל צבור. רבי יהודה אומר משל יורשים.
וְשָׁלֵמָה הִיְתָה קָרְבָּה :

יום יט

פרק ה

כָל המנחות באות מצה. חוץ מחייב שבתודה ושתי הלחם. שהן באות חמץ. רבינו מאיר אומר שאור בזדה להן מתוכן ומחייבן. רבינו יהודה אומר אף היא אינה מן המברחר. אלא מביא את השאור. וננותן לתוך המדה. וממלא את המדה. אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה:

ב כל המנחות נלושות בפושרים. ומשمرין שלא יחמיזו. ואם החמיזו שייריה. עובר בלא תעשה. שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לוי לא תעשה חמץ. ותיכבים על לישטה ועל עירכטה ועל אפיקתה:

ג יש טענות שמן ולבונה. שמן ולא לבונה ולא שמן. לא שמן ולא לבונה. ואלו טענות שמן ולבונה. מנחת הסלת והמחבת והפרחשת והחלות והركיקין. מנחת כהנים ומנחה פהן משיח. ומנחה גוים. ומנחה גשים. ומנחה העמר. מנחת נסכין טעונה שמן ואיינה טעונה לבונה. לחם הפנים טוען לבונה ואין טוען שמן. שתי הלחם. ומנחה חוטא. ומנחה קנאות. לא שמן ולא לבונה:

ד וְחַיֵּב עַל הַשְׁמָן בְּפִנֵּי עַצְמוֹ וְעַל הַלְּבָזָנָה בְּפִנֵּי עַצְמָה נָתָן עַלְיהָ שֶׁמֶן פְּסָלָה לְבָזָנָה יַלְקְטָנָה נָתָן שֶׁמֶן עַל שִׁירִיה אֲינֵנוּ עֹזֶב בֶּלָא תְּשֵׁהָ נָתָן בֶּלִי עַל גַּבֵּי בֶּלִי לֹא פְּסָלָה:

ה יִשׁ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַيִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה הַגְּשָׁה וְתְּנוּפָה לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה אַלְוֹ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַיִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה (מנחת) הַסְּלָת וְהַמְּחַבֵּת וְהַמְּרַחְשָׁת וְהַחְלוֹת וְהַרְקִיקִין מִנְחָת בְּהַנִּים מִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה מִנְחָת גּוֹים מִנְחָת נְשִׁים וּמִנְחָת חֹטָא רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹזֶר מִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה מִפְנֵי שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה וּכְלַל שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְצָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה:

ו אַלְוֹ טֻעַנוֹן תְּנוּפָה וְאַיִן טֻעַנוֹן הַגְּשָׁה לֹוג שֶׁמֶן של מַצְרוּע וְאַשְׁמוֹ וְהַבְּפּוּרִים קְדָבְרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּן יַעֲקֹב וְאַמּוּרִי שְׁלָמִי יְחִידָה וְחִזָּה וְשַׂוֹּק שְׁלָהָן אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נְשִׁים בִּשְׂרָאֵל אָכְלָל לֹא בְּאֶחָרִים וּשְׁתִי הַלִּחָם וּשְׁנִי כְּבָשִׁי עַצְרָת בִּצְדָּה הוּא עֹזֶה נָתָן שְׁתִי הַלִּחָם עַל גַּבֵּי שְׁנִי כְּבָשִׁים וּמִנִּיחָה שְׁתִי יְדֵיו מַלְמְטָן מַזְלִיך וּמַבְיאָה מַעַלָּה וּמַזְרִיך שְׁנָאָמָר אֲשֶׁר הַוֹּנֶף וְאֲשֶׁר הַוּרֶם תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח וְהַגְּשָׁה בְּמַעַרְבָּה וְתְּנוּפּוֹת קֹזְדוּמּוֹת לְהַגְּשָׁות מִנְחָת הָעִמָּר וּמִנְחָת קְנָאֹות טֻעַנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה לְחָם הַפְּנִים וּמִנְחָת נְסָכִים לֹא תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה:

רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלוש מצות. שתים בכלל אחד ואחד והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחין שלמי יחיד. זבחין שלמי צבור. ואשם מצורע. זבחין שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין ביהן תנופה חיים. זבחין שלמי צבור טעונים תנופה חיים. וshawotim. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה. ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוטים:

ה האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרקחת. במרקחת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרקחת. אלא שהמרקחת יש לה כיסוי. והמחבת אין לה כיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרכחת עמויקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת עצפה. ומעשיה קשים:

ו האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה בפח. ומאפה בעפפים. ומאפה יורות הערבבים. רבי יהודה אומר אם רצאה יביא מאפה בפח. הרי עלי מנהת מאפה. לא יביא מחצה חלזות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפיו שהוא קרבן אחד:

פרק ו'

אלו מנהות נקמוץות ושיריהן לכהנים. מנהת שלת. והמחבתה. והמרחשת. והחלות. והרקיין. מנהת גוים. מנהת נשים. מנהת העمر. מנהת חוטא ומנהת קנאות. רבי שמואן אומר מנהת חוטא של הכהנים נקמאת. והקמן קרב לעצמו. והשרים קרבין לעצמן:

ב' מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. ומנהת נסכים למזבח. ואין בהם לכהנים. בזה יפה בח המזבח מכל הכהנים. שני הלחם וללחם הפנים לכהנים. ואין בהם למזבח. ובזה יפה בח הכהנים מכל המזבח:

ג' כל המנהות הנעשות בכללי טענות שלוש מתנות שמן. יצקה ובלילה. ומן שמן בכללי קודם לעשיתן. והחלות (בזולן) דברי רבי וחכמים אומרים (שלת) החלות טענות בלילה. הרקיין מישיחה. כיצד מושחין כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים:

ד' כל המנהות הנעשות בכללי טענות פתיתה. מנהת ישראל כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה וմבדיל. מנהת הכהנים כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה ואין מבדיל. מנהת בהן מישיח לא היה מכפלה. רבי שמואן אומר מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. אין בהן פתיתה. מפני שאין בהן קמיצה. וכל שאין בהן קמיצה. אין בהן פתיתה. ובן (פתיתנן) בזיתים:

ה כל המנחות טענות שלוש מאות שיפה. וחמש מאות ב夷יטה. והSHIPה והב夷יטה בחטים. רבי יוסי אומר (אף) בבצק. כל המנחות באות עשר עשר. חוץ מליחם הפנים. וחביתיכו בהן גדול. שהם באות שתים עשרה. דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר בלאן באות שתים עשרה. חוץ מחלוות תודה והנזרות שהן באות עשר עשר:

ו העמר היה בא עשרון משלש סאין. שתاي הליחם שני עשרונים משלש סאין. ליחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. מעשרים וארבעה סאין:

ז העמר היה מנפה בשלש עשרה נפה. ושתاي הליחם בשתיים עשרה. וליחם הבנים באחת עשרה. רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא. שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה. עד שתהא מנפה כל צרכה:

פרק ז

התודה הייתה באה חמיש סאן ירושלמיות. שנון שיש מדבריות. שתי איפות. האיפה שלש סאן. עשרים עשרון עשרה לחמץ. (עשרה למאה) עשרה לחמץ עשרון לחלה. ועשרה למאה. ובמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו שלשה עשרונות ושליש לכל מין. שלוש חלות לעשרון. במדה ירושלמית היו שלשים קב. חמישה עשר לחמץ וחמשה עשר למאה. חמישה עשר לחמץ קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למאה. והמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו חמישת קבין לכל מין. שתי חלות לקב:

ב המלואים היו באים במאה שבעתודה. חלות. ורקיים. ורבוכה. הצעירות הייתה באה שתי ידיות במאה שבעתודה. חלות ורקיים. אין בה רבוכה. (נמצאו) עשרה קבים ירושלמיות. שנון שש עשרונות ועדין. ומבלו היה נוטל אחד מעשרה תרומה. שנאמר והקריב ממנה אחד מכל קרבן תרומה ליי. אחד שלא יטול פרוס. מכל קרבן שייהיו כל הקרבות שווין. ושלא יטול מקרבן לחבירו. לפהן הזורק את דם השלמים לו יהיה. והשאר נאכל לבעלים:

ג השוחט את התודה בפנים ולחמה חוץ לחומה. לא קידש הלחים. שחטה עד שלא קרמו בתנור. ואפלו קרמו כלו. חוץ מאחד מהן. לא קידש הלחים. שחטה חוץ לזרעה

וחוץ למקומה. קידש הלחם. שחתה ונמצאת טריפה לא קידש הלחם. שחתה ונמצאת בעלת מום. רבי אליעזר אומר קידש. וחכמים אומרים לא קידש. שחתה שלא לשמה. וכן איל המלואים. וכן שני בבשי עצרת. ששחתן שלא לשמן. לא קידש הלחם:

ד נסכין שקדשו בבלוי. ונמצא הzechח פסול. אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו. ואם לאו יפסלו בלינה. ולד תודה ותmourתה. והפריש תודתו ונאבדה. והפריש אחורת תחטפה. אין טענים לחם שנאמר והקריב על זבח התודה. התודה טעונה לחם. ולא ולדה. ולא חליפתה. ולא תmourתה. טעונה לחם:

ה האומר הרי עלי תודה. יביא היא ולחמה מן החולין. תודה מן החולין ולחמה מן המעשר. יביא לחמה מן החולין. תודה מן המעשר. ולחמה מן החולין. יביא. התודה היא ולחמה מן המעשר. יביא. ולא יביא מהטי מעשר שני. אלא ממאות מעשר שני:

ו ומניין לאומר הרי עלי תודה לא יביא אלא מן החולין. שנאמר זבחת פסח לי אלהיך צאן ובקר. וזה לא אין פסח בא אלא מן הקבשים ומון העזים. אם בן למה נאמר צאן ובקר. אלא להקיש כל הבא מן הצאן ומון הקבר. לפסח. מה הפסח שהוא בא בחובה. אינו בא אלא מן החולין. אף כל דבר שהוא בא בחובה. לא יבא אלא מן החולין.

(לפיכך) האומר הרי עלי תזה הרי עלי שלמים. הויאל
והם באים חובה לא יבאו אלא מן החולין. והנסכים בכל
מקום לא יבאו אלא מן החולין:

פרק ח

כל קרבנות הצבור והיחיד. באים מן הארץ ומחוצה
לארץ. מן החדש ומן היישן. חוץ מן העمر ושתי
המלחמות שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ. וכן אין
באיין אלא מן המבחר. ואיזהו מבחר. מבמס. ומהונחה.
אלפא לסלת. שנייה להם חפרים בבקעה. כל הארץ
היו בשירות. אלא מכאן היו מבאים:

ב איין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית השלחים. ולא
מבית האילן. ואם הביא בשר. כיצד הוא עוזה. נרה שנייה
ראשונה. ובשנייה זרעה קדם לפסח שבעים יום. והיא
עוזה שלת מרבה. כיצד הוא בזדק. הגזבר מבניט את ידו
لتזה. עליה בה אבק פסול. עד שניניפה. ואם התלעה
פסולה:

ג תקועה אלפא לשמן. אבא שאל אומר שנייה לה
רגב בעבר הירדן. כל הארץ היו בשירות. אלא מכאן
היו מבאים. אין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית
השלחים. ולא ממה שנזרע בינייהם. ואם הביא בשר.
אין מביאין אנפיקנו. ואם הביא פסול. אין מביאין

מן הגרגירים שנסרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שלשים שלמים. היהת הראשון מגרגרו בראש היהת וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומגנו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למללה ממנה. השני שבראשון והראשון שבשני שווין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שווין. השלישי שבשני שבשני והשני שבשלישי שווין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנה. אף המנחות היו בדיון שיטענו שמן זית זה. מה אם המונרה שאינה לאכילה. טענה שמן זית זה. המנחות

שָׁהוּ לְאֲכִילָה· אֵינוֹ דַי שִׁיטָעָנוּ שֶׁמּוֹ זִית זָה· תַלְמוֹזׁ לֹזֶר
זָה בְּתִית לְמַאוֹר· וְלֹא זָה בְּתִית לְמַנְחֹת:

וּמְנֻזָּן הִי מְבִיאֵין אֶת הַיּוֹן· קְרוֹתִים וְהַטּוֹלִים אֶלְפָא לִיּוֹן.
שְׁנִיה לְהַן בֵּית רַמָּה וּבֵית לְבָן בְּהָרָה· וּכְפָר סְגָנָא בְּבָקָעָה·
בֶּל הָאָרֶצָות הִזְהָרֶזֶת· אֶלְאָ מִפְאָן הִזְהָרֶזֶת מְבִיאִים· אֵין
מְבִיאֵין לֹא מְבִית הַזּוּבָלִים· וְלֹא מְבִית הַשְׁלָחִים· וְלֹא מִמְּה
שְׁגָרָע בְּינֵיהֶם· וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין אַלְיוֹסְטָן·
וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין יְשָׁן דְּבָרִי רַבִּי וְחַכְמִים
מְבִשְׁרִין· אֵין מְבִיאֵין לֹא מְתוֹק וְלֹא מְעַשֵּׂן וְלֹא מְבָשֵׂל·
וְאֶם הַבִּיא פְּסוֹלָה· אֵין מְבִיאֵין מִן הַדְּלִיות· אֶלְאָ מִן
הַגְּלִילִיות· וְמִן הַכְּרָמִים הַעֲבָנִידִים:

לֹא הִזְהָרֶזֶת כּוֹנְסִים אֶתֵּן בְּחַצְבִּים גְּדוֹלִים אֶלְאָ בְּחַבִּיות
קְטוּנָה· וְאֵינוֹ מְמֻלָּא אֶת הַחַבִּיות עַד פִּיהֶם· כְּדִי שִׁיהָא
רִיחָוּ נְזָרָה· אֵינוֹ מְבִיא לֹא מִפְּהָה מִפְנֵי הַקְּמָחִין· (וְלֹא)
מִשְׁוֹלִיחָה מִפְנֵי הַשְׁמָרִים· אֶלְאָ מְבִיא מִשְׁלִישָה וּמִאַמְצָעָה·
בִּיצְדָּה הוּא בּוֹדֶק· הַגּוֹבֵר יוֹשֵׁב וְהַקְּנָה בַּיּוֹדָה· זַרְקָה אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בְּקָנָה· רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר מִין שְׁעַלְוָה
בּוֹ קְמָחִין פְּסוֹלָה· שְׁנָאָמָר תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּמְנַחְתֶּם·
תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּגְסֶפֶיהֶם:

פרק ט

שְׁתִי מִדּוֹת שֶׁל יְבָשׂ הַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן .
 רבבי מאיר אומר עשרון עשרון וחצי עשרון עשרון מה היה משמש . שבז היה מזיד לכל המנחות לא היה מזיד . לא בשל שלשה לפר . ולא בשל שניים לאיל . אלא מזיד עשרונות חצי עשרון מה היה משמש . שבז היה מזיד חבית כי להן גדול ממחצה בבלקן וממחצה בין הערבבים :

ב' שבע מידות של לח היה במקdash . חין וחצי ההין . ושלישית ההין . ורביעית ההין . לוג . וחצי לוג . ורביעית לוג . רבבי אלעזר בר צדוק אומר שננות היה בהין . עד באן לפר . עד באן לאיל . עד באן לבבש . רבבי שמואל אומר לא היה שם הין . וכי מה היה בהין משמש . אלא מדה יתירה של לוג וממחצה היה שם . שבז היה מזיד למנחת בהן גדול . לוג וממחצה בבלקן . ולוג וממחצה בין הארץבים :

ג' רביעית מה הייתה משמשת . ربיעית מים למצויר . ربיעית שמון לנזר . חצי לוג מה היה משמש . חצי לוג מים לשוטה וחצי לוג שמון לתוכה . ובלוג היה מזיד לכל המנחות . אפילו מנחה של שישים עשרון . נזון לה שישים לוג . רבבי אליעזר בן יעקב אומר אפילו מנחה של שישים עשרון . אין לה אלא לוגה . שנאמר למנחה ולוג שמון .

ששה לפרט. ארבעה לאיל. שלשה לבבש. שלשה ומחרזה
למנורה. ומחזית לוג לכל נר:

ד מערבי נסبي אלים בנספי פרים. נספי כבשים בנספי
כבשים. של יחיד בשל צבור. של היום בשל אמש. אבל
אין מערבי נספי כבשים בנספי פרים ואילים. ואם בללו
אלו בפני עצמו ואלו בפני עצמו ונתקערו. בשירין. אם
עד שלא בל. פסל. הכבש הבא עם העמר. אף על פי
שמונחתו בפוליה. לא היו נספי כפולין:

ה כל המדות שהיו במקdash היו נגדות. חוץ משל בהן
גדול שהיה גודה לתוכה. מדות הלה בירושיהן קדש.
ומדות היישר בירושיהן חול. רבי עקיבא אומר מדות הלה
קדש. לפיכך בירושיהן קדש. מדות היישר חול. לפיכך
בירושיהן חול. רבי יוסי אומר לא משום זה אלא שהלה
געבר. והישר אין געבר:

ו כל קרבנות הצבור והיחיד. טעוני נסכים. חוץ מן הבכור
והמע Shir והפסח. והחטאת והאשם. אלא שחתאתו של
מצורע ואשםו. טעוני נסכים:

ז כל קרבנות הצבור. אין בהם סמיכה. חוץ מן הפר הבא
על כל המצות. ושער המשתלה. רבי שמואל אומר אף
שער עבודת אלילים. כל קרבנות היחיד טעוני סמיכה.
חוץ מן הבכור והמע Shir והפסח. והיורש סומך. וimbia
נסכים וממיר:

הַבְּלִ סָמְכֵין חֹזֶן מַחְרִישׁ שֹׁוֹטָה וְקֶטֶן וְסָזָמָא וְנֶכֶרי
וְהַעֲבֵד וְהַשְּׁלִיחַ וְהַאֲשָׁה וְסִמְכָה שְׂיִירִי מִצְוָה עַל הַרְאָש
בְּשִׁתְּיִי יָדִים וּבָמָקוֹם שְׁטוֹמְכֵין שׁוֹחְטִין וְתַבְּרֵךְ לְסִמְכָה
שְׁחִיטָה:

חַמְרַבְּסִמְכָה מִבְּתָנוֹפָה וּבְתָנוֹפָה מִבְּסִמְכָה שְׁאָחָד
מְנִיף לְכָל הַחֲבָרִים וְאַיִן אָחָד סָזָמָד לְכָל הַחֲבָרִים וְחַמְרַבְּ
בְּתָנוֹפָה שְׁהָתָנוֹפָה נֹהָגָת בְּקָרְבָּנוֹת הַיִד וּבְקָרְבָּנוֹת
הַאֲבוֹר בְּחִים וּבְשְׁחוֹטִין בְּדָבָר שִׁיאַשׁ בּוֹ רֹוחַ חִים
וּבְדָבָר שָׁאיַן בּוֹ רֹוחַ חִים מָה שָׁאיַן בּוֹ בְּסִמְכָה:

פרק י

רַבִּי יִשְׁמָעָאֵל אָזֶם הָעָמֶר הִיה בָא בְשִׁבְתַּ מִשְׁלָשׁ סָאיַן
וּבְחֹלָל מִחְמָשׁ וּחַכְמִים אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַּ וְאָחָד
בְּחֹלָל מִשְׁלָשׁ הִיה בָא רַבִּי חַנְנִיא סָגָן הַפְּהָנִים אָזֶם
בְשִׁבְתַּ הִיה נִקְצָר בִּיחִיד וּמִגְּלָל אָחָד וּבְקָפָה אָחָת
וּבְחֹלָל בְּשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מִגְּלֹות וּחַכְמִים
אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַּ וְאָחָד בְּחֹלָל בְּשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה
קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מִגְּלֹות:

ב' מִצְוֹת הָעָמֶר לְבֹא מִן הַקָּרוֹב לֹא בְכֶר הַקָּרוֹב
לִירוֹשָׁלַיִם מִבְּאַיִן אַזְתּוּ מִכֶּל מִקּוֹם מִעֲשָׂה שָׁבָא מִגְּנוֹת
צְרִיפִין וְשִׁתְּיִ הַלְּחָם מִבְּקַעַת עַיִן סָכָר:

ב' בַּיְצָד הִיא עֹשִׂים. שְׁלֹוחִי בֵּית דִין יַוְצָאֵן מַעֲרֵב יוֹם טוֹב. וְעוֹשֵׂין אֶתְזָה כְּרֻכּוֹת בַּמְחַבֵּר לְקַרְקָע בְּדִי שֵׁיהָא נֹזֵח לְקַצּוֹר. וְכָל הַעִירֹת הַסְּמוֹכֹת לְשֵׁם מַתְבִּנְסֹת לְשֵׁם. בְּדִי שֵׁיהָא נִקְצָר בַּעֲסָק גָּדוֹל. בֵּין שְׁחַשְׁכָה אָזֶר לָהֶם בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמָרִים הָן. בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזֶרְמָרִים הָן. מַגֵּל זֹ. אָזֶרְמָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזֶרְמָרִים הָן. בְּשִׁבְתָּה אָזֶר לָהֶם. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמָרִים הָן. שִׁבְתָּה זֹ. אָזֶרְמָרִים הָן. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמָרִים לוֹ קַצּוֹר. אַקְצּוֹר. וְהֵם אָזֶרְמָרִים לוֹ קַצּוֹר. שְׁלֹשָׁה פָעָמִים עַל בֶּל דָבָר וְדָבָר. וְהֵם אָזֶרְמָרִים לוֹ הֵן הֵן. בֶּל פֶּךְ לִמְהָ מִפְנִי הַבִּתּוֹסִים. שֵׁהֵי אָזֶרְמָרִים אֵין קַצְירַת הַעֲמָר בַּמּוֹצָאי יוֹם טוֹב:

ג' קַצְרוֹהוּ וְנִתְנוֹהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאָהוּ לְעֹזָרָה. הֵי מִהְבָּהִין אֶתְזָה בָּאוֹר. בְּדִי לְקִים בָּזָה מִצּוֹת קְלִי. דָבְרִי רַבִּי מַאֲיר. וְתַכְמִים אָזֶרְמָרִים בְּקִנִּים וּבְקִלְיָה חֹזְבִּים אֶתְזָה. בְּדִי שְׁלָא יַתְמַעַךְ. נִתְנוֹהוּ לְאָבוֹב. וְאָבוֹב הֵיה מַנְקָבָב. בְּדִי שֵׁיהָא הָאוֹר שׂוֹלֵט בְּכֶלֶוּ. שְׁטוֹחוֹהוּ בְּעֹזָרָה. וְהָרוֹחַ מִנְשַׁבֵּת בָּזָה. נִתְנוֹהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹזּוֹת. וְהַזְּיאָא מִמְּנָנוֹ עַשְׁרוֹן. שֵׁהֵוָא מַנְפָּה בְּשֶׁלֶשׁ עַשְׁרָה נִפְהָ. וְהַשְּׁאָר נִפְדָּה. וְנִאָכֵל לְכָל אָדָם וְחַיָּב בְּחַלָּה. וְפַטּוֹר מִן הַמְּעִשְׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מִחְיֵב בְּחַלָּה וּבְמְעִשְׂרוֹת. בָּא לוֹ לְעַשְׁרוֹן. וְנִתְנוֹ שְׁמָנוֹ וּלְבָזְנָתָזָה. יְצָק וּבָלָל. הַנִּינְזָה וְהַגִּישָׁה. קְמַץ וּהַקְטִירָה. וְהַשְּׁאָר נִאָכֵל לְכֶבֶנִים:

ה' משקרב העمر. יוצאיו ומוציאו שוק ירושלים. שהו
מלא קמח וקלי. שלא ברצון חכמים. דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר ברצון חכמים הוי עושים. משקרב העمر
התר חדש מיד. והרוחקים מתרים מחצאות היום ולהלן.
משחרב בית המקדש התקין רבנו זכאי שהיה יום
הנפ' כלו אסור. אמר רבי יהודה והוא מן התורה הוא
אסור. שנאמר עד עצם היום הזה. מפני מה הרוחקים
מתרים מחצאות היום ולהלן. מפני שהן יודעין. שאין בית
דין מתעללים בו:

ו' העمر היה מטייר במדינה ושתי הלחים במקדש. אין
مبיאין מנהות ובכורים. ומנתה בהמה. קדם לעمر. ואם
הbia פסול. קדם לשתי הלחים לא יbia. ואם הביאبشر:

ז' החטים והשעורים והפסמים ושבלה שועל והשיפון
חיבין בחלה. ומוצרפין זה עם זה. ואסורי בחדש מלפני
הפסח. ומלקצור מלפני העمر. ואם השרישו קדם לעמר
העمر מתירן. ואם לאו אסורים עד שיבא העمر הבא:

ח' קוזרים בבית השלחים שבעמוקים. אבל לא גודשין.
אנשי ירחו קוזרים ברצון חכמים. וגודשין שלא ברצון
חכמים. ולא מיחו בידם חכמים. קוזר לשחת ומأكل
לבימה. אמר רבי יהודה אימתי בזמנן שהתחילה עד שלא
הbia שליש. רבי שמעון אומר אף יקצור (ויאכיל) אף
משהbiaה שליש:

ט קוץין מפני הגטיעות. מפני בית האבל. מפני (בטול) בית המדרש. לא יעשה אותן ביריות. אבל מיניהם עבטים. מצות העمر לבא מון הקמה. לא מצא יביא מן העמים. מצותו לבא מן החל. לא מצא יביא מן היבש. מצותו לקוצר בלילה. נקצר ביום כשר. ודוחה את השבת:

פרק יא

שתי הלחים גלושות אחת אחת. ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד. ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עוזה אותן. וכשהוא רדף נזתנן בטפוס. כדי
שלא יתקלקלו:

ב אחד שתי הלחים ואחד לחם הפנים לישתו ועריכתו
בחוץ. ואפייתן בפנים. ואין דוחות את השבת. רביה יהודה
אומר כל מעשיהם בפנים. רבבי שמעון אומר לעולם הו
rangle לומר. שתי הלחים ולחם הפנים. כשרות בערלה.
וכשרות בבית פאני:

ג חביתה להן גדול. לישתו ואפייתן בפנים. ודוחות את
השבת. טחונן והרകון אין דוחות את השבת. כלל אמר
רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.
איינה דוחה את השבת. ושאי אפשר לה לעשות מערב
שבת. דוחה את השבת:

ד בְּלַ הַמִּנְחֹת יֵשׁ בָּהוּ מְעֵשָׂה כְּלֵי בַּפְנִים וְאֵין בָּהוּ מְעֵשָׂה כְּלֵי בְּחוֹזֶן בְּצִידֶן שֶׁתִּ הַלְּחֵם אֲרָכֶן שְׁבֻעָה וְרַחֲבָנוּ אֲרָבָעָה וְקַרְנוֹתֵינוּ אֲרָבָע אַצְבָּעוֹת לְחֵם הַפְנִים אֲרָכֶנוּ עַשְׂרָה וְרַחֲבָנוּ חַמְשָׁה וְקַרְנוֹתֵינוּ שְׁבֻעָה אַצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר שֶׁלָּא תְּטֻעַה זֶה דַּיְזָה בֶּן זֹמְאָ אָמֵר וְנִתְתַּת עַל הַשְּׁלָחֵן לְחֵם פְנִים לְפָנֵי תָמִיד שְׁיוֹחֵה לוּ פְנִים:

ה הַשְּׁלָחֵן אֲרָכֶנוּ עַשְׂרָה וְרַחֲבָנוּ חַמְשָׁה לְחֵם הַפְנִים אֲרָכֶנוּ עַשְׂרָה וְרַחֲבָנוּ חַמְשָׁה נָטוּן אֲרָכֶנוּ בְּגַגְדָּה רַחֲבָנוּ שֶׁל שְׁלָחֵן וּכְזֹפֶל טְפֵחִים וּמְחַזָּה מִבְּאָנוּ וּטְפֵחִים וּמְחַזָּה מִבְּאָנוּ נִמְצָא אֲרָכֶנוּ מִמְלָא כָּל רַחֲבָנוּ שֶׁל שְׁלָחֵן דְבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מַאיָּר אָמֵר הַשְּׁלָחֵן אֲרָכֶנוּ שְׁנִים עַשְׂרָה וְרַחֲבָנוּ שְׁשָׁה לְחֵם הַפְנִים אֲרָכֶנוּ עַשְׂרָה וְרַחֲבָנוּ חַמְשָׁה נָטוּן אֲרָכֶנוּ בְּגַגְדָּה רַחֲבָנוּ שֶׁל שְׁלָחֵן וּכְזֹפֶל טְפֵחִים מִבְּאָנוּ וּטְפֵחִים מִבְּאָנוּ וּטְפֵחִים רִיחָה בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתַּהְאَا הַרוּחָה מִנְשַׁבְתָּה בְּינֵיהֶן אָבָא שָׁאוֹל אָמֵר שֶׁם הֵי נָטוֹנֵן שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבָזָנָה שֶׁל לְחֵם הַפְנִים אָמְרוּ לוּ וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְנִתְתַּת עַל הַמְעָרָכָת לְבָזָנָה זְכָה אָמֵר לְהָנָן וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְעַלְיוֹ מַטָּה מִנְשָׁה:

ו אֲרָבָעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הֵי שֵׁם מִפְצָלִין מַרְאָשֵׁי הָנוּ שְׁהָיוּ סְזָמִכִים בָּהָנוּ שְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְשְׁנִים לְסֶדֶר זָהָב וְעַשְׂרִים וְשְׁמוֹנָה קְנִים בְּחַצִי קְנָה חַלְול אֲרָבָעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זָהָב וְאֲרָבָעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זָהָב לֹא סְדוּר הַקְנִים וְלֹא גַּטְילָתָן דַּוחַה אֶת הַשְּׁבָת אֶלָּא גַּנְגָּס מְעָרָב שְׁבָת

וישומטן. ונחתנו לארכו של שלוחנו. בל הפלים שהיו
במקדש. ארכו של בית:

שני שלוחנות היו באולם מבנים על פתח הבית.
אחד של שיש. ואחד של זהב. על של שיש נחתנים לחם
הപנים בכניסתו. ועל של זהב ביציאתו. שמעלון בקדש
ולא מזרידין. ואחד של זהב מפבנים. שעלו לחם הפנים
תמיד. ארבעה בהנים נכנסין. שניים בידן שני סדרים.
ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדים לפניהם. שניים
לטול שני סדרים. ושנים לטול שני בזיכים. המכניםים
עומדים בצדון ופניהם לדרום. המוציאים עומדים בצדום
ופניהם לצפון. אלו מושכין ואלו מניחין וטicho של זה
בנגד טicho של זה. שנאמר לפני תמיד. רבי יוסי אומר
אפילו אלו נוטלים ואלו מניחין. אף זו הייתה תמיד. יצאו
ונתנו על השלחן של זהב שהיה באולם. הקטירו הבזיכין
וначלו מחלקות לבהנים. חל יום הקפורים להיות
בשבת. החלות מחלקות לערב. חל להיות ערב שבת.
שער של יום הקפורים נאכל לערב. הבעלן אוכלין אותו
בשהוא חי. מפני שדעתן יפה:

סדר את הלחים בשבת. ואת הבזיכים לאחר שבת.
והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. ואין חיבין עליהם
משום פגול. נותר וטמא. סדר את הלחים ואת הבזיכין
שבת. והקטיר את הבזיכין לאחר שבת פסולה. ואין
חיבין עליהם משום פגול ונותר וטמא. סדר את הלחים

וְאֵת הַבּוֹזִיכִין לְאַחֲר שְׁבָת וְהַקְטוּר אֶת הַבּוֹזִיכִין בְּשְׁבָת
(פְּסוֹלָה) כִּי צַד יַעֲשֶׂה יְגִיחַנָּה לְשְׁבָת הַבָּאָה שְׁאָפְילוּ הִיא
עַל הַשְׁלִיחָן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכָךְ בְּלִוִּים:

ט שְׁתַי הַלְּחָם נְאָכְלֹות אֵין פְּחוֹת מִשְׁנִים וְלֹא יִתְר עַל
שֶׁלְשָׁה כִּי צַד נְאָפּוֹת מִעַרְבּ יוֹם טוֹב וּנְאָכְלֹות בַּיּוֹם טוֹב
לִשְׁנִים חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת אַחֲר הַשְּׁבָת נְאָכְלֹות לְשֶׁלְשָׁה
לְחָם הַפְּנִים נְאָכֵל אֵין פְּחוֹת מִתְשֻׁעָה וְלֹא יִתְר עַל אַחֲד
עַשֶּׁר כִּי צַד נְאָפָה בְּעַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל בְּשְׁבָת לִתְשֻׁעָה
חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת עַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל לְעַשְׂרָה שְׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה נְאָכֵל לְאַחֲד עַשֶּׁר וְאַינוּ דּוֹחָה
לְאֵת הַשְּׁבָת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל
אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסְגָּנוֹ דּוֹחָה אֵת יוֹם טוֹב
וְאַינוּ דּוֹחָה אֵת יוֹם צָום:

פרק יב

הַמִּנְחֹות וְהַגְּסָכִים שְׁגַטְמָאוּ עַד שֶׁלָּא קִדְשׁוּ בְּכָלִי יִשְׁלַׁח
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקָדָשׁוּ בְּכָלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הַעֲזֹפוֹת וְהַעֲצִים וְהַלְבּוֹזָנָה וּכְלֵי שִׁירָת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלָּא נְאָמֵר אֶלָּא בְּבַהֲמָה:

ב הָאָמַר הָרִי עַל בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת
וְהַבִּיא בְּמִחְבָּת מַה שְׁהִבֵּיא הַבִּיא וַיְדִי חֹזֶת לוֹא יִצְאָ
זו לְהַבִּיא בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת וְהַבִּיא
בְּמִחְבָּת הָרִי זו פְּסוֹלָה הָרִי עַל שְׁנִי עַשְׂרוֹנִים לְהַבִּיא

בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. מה שהביא הביא. וידי חותמו לא יצא. אלו להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. אמרו לו בכלי אחד נדרת. הקריבן בכלי אחד בשרים. בשני כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בשני כלים. והביא בכלי אחד. אמרו לו בשני כלים נדרת. הקריבן בשני כלים בשרים נתנו בכלי אחד. בשתי מנחות שנתערבו:

ה. הרי עלי מנחה מן השעורים. יביא מן החטים. כמה יביא סלת. שלא שמן ולבונה. יביא עמה שמן ולבונה. חצי עשרון. יביא עשרון שלם. עשרון ומחרשה יביא שניים. רביעי שמעון פוטר. שלא התנדב לכך המתנדבים:

ו. מתנדב אדם מנחה שששים עשרון. ו מביא בכלי אחד. אם אמר הרי עלי שישים ואחד. מביא שישים בכלי אחד. ואחד בכלי אחד. שבע אכזר מביא ביום טוב הראושון של חג שחול להיות בשבת. שישים ואחד. דיו ליחיד שיהא פחותה מן האכזר אחיד. אמר רביעי שמעון והלא אלו לפורים. ואלו לבבשים. ואינם נבללים זה עם זה. אלא עד שישים יחולמים להבליל. אמרו לו שישים נבללים. שישים ואחד אין נבללים. אמר להם כל מדות חכמים בן. בארכאים סאה הוא טזב. בארכאים סאה חסר קרטזוב. איןו יכול לטבול

בָּהוּ. אֵין מַתְנִדְבִּים לֹז שְׁנִים וְחִמְשָׁה. אֲבָל מַתְנִדְבִּים ·
שֶׁלּוּשָׁה אַרְבָּעָה וְשֶׁשָּׁה וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה:

" מַתְנִדְבִּים יֵין וְאֵין מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. דָּבְרֵי רַبִּי עַקְיבָּא ·
רַבִּי טְרָפּוֹן אֹסֵר מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. אָמַר רַבִּי טְרָפּוֹן (מה)
מִצְינָנוּ בֵּין · שֶׁבָּא חֹבֶה וּבָא נְדָבָה · אֶنְכָּה הַשְּׁמַן בָּא חֹבֶה
יָבָא נְדָבָה · אָמַר (לו) רַבִּי עַקְיבָּא לֹא · אָמַר תְּרַבּוֹת בֵּין שְׁבָנוּ
הָוָא קָרְבָּה חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · תָּאָמַר בְּשְׁמַן שְׁאַנוּ קָרְבָּב
חֹבְתוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ · אֵין שְׁנִים מַתְנִדְבִּים עַשְׂרוֹן אַחַד · אֲבָל
מַתְנִדְבִּים עַזָּה וְשְׁלָמִים · וּבָעוֹף אָפִילוּ פְּרִידָה אַחַת:

פרק יג

הָרִי עַל עַשְׂרוֹן · יִבְיא אַחַד · עַשְׂרוֹנִים יִבְיא שְׁנִים ·
פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן ·
הָרִי עַל מִנְחָה · יִבְיא אַיּוֹ שְׁוִירָצָה · רַבִּי יְהוּדָה אֹסֵר יִבְיא
מִנְחָת הַסְּלָת · שְׁהָיָא מִזְוְחָת שְׁבָמְנִחות:

" מִנְחָה מִין הַמִּנְחָה יִבְיא אַחַד · מִנְחָות מִין הַמִּנְחָות
יִבְיא שְׁתִים · פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא חִמְשָׁתָן ·
פְּרִשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עַשְׂרוֹנִים · וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יִבְיא
מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן · רַבִּי אֹסֵר יִבְיא מִנְחָות שֶׁל
עַשְׂרוֹנִים · מִאַחַד וְעַד שְׁשִׁים:

" הָרִי עַל עַצִּים · לֹא יִפְחֹזֶת מִשְׁנִי גִּזְרֵין · לְבָזָנה לֹא יִפְחֹזֶת
מִקְמַץ · חִמְשָׁה קּוֹמְצִים הֵן · הָאֹסֵר הָרִי עַל לְבָזָנה · לֹא

יפחחות מלקמץ. המתנגדב מנהה. יביא עמהו קמץ לבונה. המעליה את הלקמץ בחוץ חיב. ושני בזיבין. טענים שני קומץים:

ד. חרי עלי זהב לא יפחחות מדינר זהב. בסוף לא יפחחות מדינר בסוף. נחתת לא יפחחות ממעה בסוף. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. הוא מביא. עד שיאמר לא כך נחכונתי:

ה. חרי עלי יין לא יפחחות משלשה לוגין. שמן לא יפחחות מלוג. רבוי אומר שלשה לוגין. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. יביא ביום המרבה:

ו. חרי עלי עולה יביא כבש. רבוי אלעזר בן עזריה אומר (או) תור או בן יונה. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל איל (ושער) גדי וטלה. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. מוסיף עלייהם תור ובן יונה:

ו. חרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה עגל ועגללה. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה. עגל ועגללה. איל ורחל. גדי וגדי. שער ושער. טלה וטלה:

ח. חרי עלי שור. יביא הוא ונסכו במנה. עגל. יביא הוא ונסכו בחמש. איל. יביא הוא ונסכו בשתיים. כבש יביא

זהו ונשכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חוץ מנשכיו.
עגל בחמש. יביא בחמש חוץ מנשכיו. איל בשתיים.
יביא בשתיים חוץ מנשכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חוץ
מנשכיו. שור במנה. והביא שניים במנה לא יצא. אפיקו
זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור והביא
לבן. לבן והביא שחור. גדול והביא קטן. לא יצא. קטן
והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

שׂור זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו שניים. שני
שורים אלו עולה ונשתאבו. אם רצה יביא בדיםיהם אחד.
רבי אוסר. איל זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו
כבש. כבש זה עולה ונשתאב. אם רצה יביא בדיםיו איל.
רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
הקדש. והוא לו שניים. הגדול שבהן הקדש. שלשה. הבינו
שבהן הקדש. פרשתי ואני יודע מה פרשתי. או שאמר
אמר לי אבא ואני יודעת מה. הגדול שבהן הקדש:

הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
חוניו לא יצא. שאקריבנה בבית חוניו יקריבנה במקדש.
ואם הקריבה בבית חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זו
עליה. הריני נזיר גלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו לא
יצא. שאגלה בית חוניו. גלח במקדש. ואם גלח בבית
חוניו יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הבהנים ששמשו
בבית חוניו. לא ישמשו במקדש בירושלים. ואין צריך
לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו בהני הבמות אל

מזבח ייְ בֵּרִיאָשָׁלִים. כי אם אָכַלוּ מִצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחִיהֶם. הָרִי
הוּ כְּבָעָלִי מֻמְנִין. חֹלְקִין וְאֹכְלִין. אָכֵל לֹא מִקְרִיבֵין:
” נִאָמֵר בְּעוֹלָת הַבָּהֶמֶת אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. (וּבְעוֹלָת הַעֲזֹר
אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח.) וּבְמִנְחָה אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. לְלִימָד שֶׁאָחָד
הַמְּרֻבָּה וְאָחָד הַמְּמֻעִיט. וּבְלִבְדֵּ שִׁיבְעָן אָדָם אֶת דָּעַת
לְשָׁמִים: סְלִיק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושותפֶתן בשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו בשחיתתן. וכן שחתתו ואחרים רואין אותן. שחיתתן בשרה. שחיתה נכרי גבילה. ומטרמהה במשא. השוחט בלילה. וכן הסוגם שחתט. שחיתתו בשרה. השוחט בשבת וביום הבפורים אף על פי שמתחיב בנפשו. שחיתתו בשרה:

ב' השוחט במג'יד. בצור ובקנה שחיתתו בשרה. הכל שוחטין. ולעומם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ מג'יד קציר ומהגירה והשנים והاضר. מפני שהוא חונקין. השוחט במג'יד קציר בדרך הליכתה. בית שטמי פסליון. ובית הליל מבשרין. ואם החליקו שנייה. הרי היא בסכין:

ג' השוחט מתוד הטבעת ושיר בה מלא החות על פניו כליה. שחיתתו בשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא החות על פניו הרבה:

ד' השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ. מליקתו פסולה. השוחט מן הארץ. שחיתתו פסולה. המולך מן הארץ מליקתו בשרה. השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ מליקתו פסולה. נשל העדר בשר למליקה. וכל הארץ בשר לשחיתה. נמצא

בְּשֶׁר בְּשִׁחִיטָה. פָּסוֹל בְּמַלִּיקָה. בְּשֶׁר בְּמַלִּיקָה. פָּסוֹל
בְּשִׁחִיטָה:

ג' בְּשֶׁר בְּתוּרִין. פָּסוֹל בְּבָנֵי יוֹנָה. בְּשֶׁר בְּבָנֵי יוֹנָה. פָּסוֹל
בְּתוּרִין. תְּחִלַת הַצִּיהוֹב בְּזָה וּבְזָה פָּסוֹל:

ד' בְּשֶׁר בְּפֶרֶה פָּסוֹל בְּעֵגֶלָה. בְּשֶׁר בְּעֵגֶלָה פָּסוֹל בְּפֶרֶה.
בְּשֶׁר בְּכֶהָנִים פָּסוֹל בְּלוּוִים. בְּשֶׁר בְּלוּוִים פָּסוֹל בְּכֶהָנִים.
טְהוֹר בְּכָלִי חֲרֵשׁ טְמָא בְּכָלִ הַכְּלִים. טְהוֹר בְּכָלִ הַכְּלִים
טְמָא בְּכָלִי חֲרֵשׁ. טְהוֹר בְּכָלִי עַז טְמָא בְּכָלִי מִתְּכֹות.
טְהוֹר בְּכָלִי מִתְּכֹות טְמָא בְּכָלִי עַז. הַחִיב בְּשִׁקְדִּים
הַמְּרִים פָּטוֹר בְּמַתְוקִים. הַחִיב בְּמַתְוקִים פָּטוֹר בְּמַרְרִים:
ה' הַתְּמִד עַד שֶׁלֹּא הַחְמִיז. אַינּוּ נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּפְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. מִשְׁחַחְמִיז נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּאַינּוּ פְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. הַאֲחִים הַשְׁתִּיפִים כְּשַׁתִּיבִים בְּקָלְבּוֹן. פָּטוֹרִין
מַמְעָשֵׂר בְּהַמָּה. כְּשַׁתִּיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהַמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקָּלְבּוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מַכְר אֵין קָנֵס. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ
קָנֵס אֵין מַכְר. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וּבֶל
מִקּוֹם שִׁישׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדִילָה. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ הַבְּדִילָה. אֵין תְּקִיעָה. יּוֹם טֻוב
שְׁחַל לְהִיוֹת בְּעֶרֶב שְׁבַת. תּוֹקֵעַ זָהָב מִבְּדִילָן. בְּמוֹצָאי
שְׁבַת מִבְּדִילָן וְלֹא תּוֹקֵעַ. בְּיצַד מִבְּדִילָן. הַמִּבְּדִיל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָזֶר בֵּין קָדֵשׁ חָמָר לְקָדֵשׁ
הַקָּל:

פרק ב

השוחט אחד בעוף ושתנים בבהמה. שחיטתו בשרה.
ורבו של אחד במווז. רבי יהודה אומר עד
שישחוט את העורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי
בבהמה. שחיטתו פסולת. רוב אחד בעוף ורוב שנים
בבהמה. שחיטתו בשרה:

ב השוחט שני ראשון לאחד שחיטתו בשרה. שניים
אוּחוֹזִין בְּסְבֵין וְשׁוֹחָטִין אַפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שחיטתו בשרה:

ג התיז את הרأس בבית אחת פסולת. היה שוחט והתייז
את הרأس בבית אחת. אם יש בסכין מלא צואר בשרה.
יהי שוחט והתייז שני ראשון בית אחת. אם יש בסכין
מלא צואר אחד בשרה. במקרה דברים אמורים בזמן
שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך. אבל אם
הוליך והביא. אפילו כל שהוא. אין מל בשרה.
נפלת סכין ושותה. אף על פי שישחתה בדרך פסולת.
שנאמר זבחת ואכלת מה שאת זבח אתה אכל.
נפלת סכין והגביהה. נפל כליו והגביהו. השחיז את
הסכין ועף. ובא חברו ושות. אם שהה כדי שחיטה
פסולת. רבי שמעון אומר אם שהה כדי בקור:

ד שחית את הוושט ופסק את הגרגרת. או שחית את
הגרגרת. ופסק את הוושט. או שחת את אחד מהן והמתין

לְהָעֵד שְׁמַתָּה. אֹז שְׁחַחְלֵיד אֶת הַסְּבִין תְּחִתָּה הַשְׁנִי וַפְּסִקוֹ. רַבִּי יִשְׁבַּב אֹמֵר נְבָלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר טְרֵפָה. בְּלָל אֹמֵר רַבִּי יִשְׁבַּב מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כֹּל שְׁגַפְסָלָה בְּשִׁחְיִתָּה נְבָלָה. כֹּל שְׁשִׁחְיִתָּה פְּרָאוּי וְדָבָר אַחֲרָ גָּרָם לְהָלִפְסֵל טְרֵפָה. וְהַזָּה לוּ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה השוחט בְּהַמָּה חִיה וְעוֹז . וְלֹא יֵצֵא מֵהוּ דָם בְּשִׁירִים וְנָאכְלִים בְּדִים מְסֻואֹבֹת . לְפִי שְׁלָא הַכְּשָׁרוֹ בְּדָם . רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר הַכְּשָׁרוֹ בְּשִׁחְיָה :

ו השוחט את המסבנת. רבנן (شمיעון בז) גמליאל אומר עד שתחפרכס ביד וברגלו. רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה. אמר רבי שמעון (אף) השוחט בלילה ולמחר השבכים. ומצא בתקלים מלאים דם בשרה שזנקה. ובמدة רבוי אליעזר. וחכמים אומרים עד שתחפרכס ביד וברגלו. או עד שתכשפש בזנבה. אחד בהמה דקה. ואחד בהמה גסה. בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסוללה. שאינה אלא הוצאה נפש בלבד. בימה דברים אמורים שהיתה בחזקת מסבנת. אבל אם היהה בחזקת בריאה. אפילו אין בה אחד מכל הסייענים הלו בשרה:

ו השוחט לנכרי שחיתו בשרה. ורבי אליעזר פוסל. אמר רבי אליעזר אפילו שחיטה שיأكل הנכרי מחר ער בעד שללה פסוללה. שסתם מחשבת נכרי לעבودת אלילים. אמר רבי יוסי קל וחומר הדברים. ומה במקום

שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פֹּסֶלֶת בַּמִּקְדְּשִׁים אֵין הַפֵּל הַזָּלֶךְ אַחֲרֵי הַעֲבֵד מִקּוֹם שֶׁאֵין מַחְשֵׁבָה פֹּסֶלֶת בְּחֻלִין אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהִיא הַפֵּל הַזָּלֶךְ (אֵלא) אַחֲרֵי הַשׁוֹחֵט:

ג' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם הַרִּים לִשְׁם גְּבֻעוֹת לִשְׁם יִמְמִים לִשְׁם נְהָרוֹת לִשְׁם מְדִבְרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה שְׁנִים אַזְחִין בְּסַבִּין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה:

ט' אֵין שׁוֹחָטִין לֹא לְתוֹךְ יִמְמִים וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עֹזֶג אֲשֶׁר מִים וּבְסִפְינָה עַל גְּבֵי בְּלִים אֵין שׁוֹחָטִין לְגֻמָם אֲבָל עַקְרָב אֲבָל עֹזֶג גֻמָם בְּתוֹךְ בֵיתוֹ בְּשַׁבְיל שִׁיבְנָס הַקְמָה לְתוֹקָה וּבְשַׁוּק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן שֶׁלֹּא יַחֲקֵה אֶת הַאֲפִיקוֹרָזִים:

ו' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם עֹזֶלה לִשְׁם שְׁלָמִים לִשְׁם אַשְׁם תַּלְוִי לִשְׁם פֶּסֶח לִשְׁם תָזְהָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה וּרְבִי שְׁמָעָון מַכְשִׁיר שְׁנִים אַזְחִין בְּסַבִּין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה הַשׁוֹחֵט לִשְׁם חַטָּאת לִשְׁם אַשְׁם וְדָאי לִשְׁם בְּכוֹר לִשְׁם מְעָשָׂר לִשְׁם תִּמְוֹרָה שְׁחִיטָתוֹ בְּשִׁרָה זֶה הַפֵּל כֹּל דָבָר שְׁנָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ פְּסָול וּשְׁאֵינוֹ נָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ בְּשִׁיר:

פרק ג

אל' טרפוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַוּשֶׁט וְפִסְוקָת הַגְּרָגָרָת.
נקב קרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת הַלְּבָב לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה
השְׂדָרָה וְנִפְסָק הַחוֹט שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְלֹא נִשְׁתִּיר
הַיְמָנוֹ כְּלָוָם הַרְיָאה שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁחָסָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָזֶם עַד שְׁתִּינְקָבָל בְּבֵית הַסְּמְפוֹנוֹת נִקְבָּת הַקְּבָה נִקְבָּה
הַפְּרָה נִקְבָּו הַדְּקִין הַכְּבָרָס הַפְּנִימִית שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁנִקְרָע
רֹוב הַחִיצָׁנָה רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם הַגְּדוֹלָה טְפֵח וְהַקְּטָנָה
בְּרָבָה הַמְּסָס וּבֵית הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ לְחוֹזֵן נִפְלָה מִן הַגֵּג
וְנִשְׁתְּבָרוּ רֹוב צְלֻעָותָה וְדָרוֹסָת הַזָּאָב רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם
דָרוֹסָת הַזָּאָב בְּדָקָה וְדָרוֹסָת הַאֲרִי בְּגַסָּה דָרוֹסָת הַנַּצְחָה
בְּעֹז הַדָּק וְדָרוֹסָת הַגֵּס בְּעֹז הַגֵּס זֶה הַכְּלָל כֹּל שָׁאיָן
כִּמוֹהָ חִיה טְרָפָה:

ב וְאַל' כִּישְׁרוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַגְּרָגָרָת אוֹ שְׁנִסְדָּקָה עַד
בְּמַה תְּחִסֵּר רַבְּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזֶם עַד בְּאִיסְרָה
הַאִיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגָלָת וְלֹא נִקְבָּת קְרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת
הַלְּבָב וְלֹא לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה הַשְׂדָרָה וְלֹא נִפְסָק הַחוֹט
שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְנִשְׁתִּיר הַיְמָנוֹ בְּזִוְתָה הַמְּסָס וּבֵית
הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה נִטְלָה הַטְּחוֹל נִטְלָה הַפְּלִיזָה
נִטְלָל לְחִי הַתְּחִתּוֹן נִטְלָה הָאָם שֶׁלָּה נִתְרָוָתָה בַּיָּד שְׁמִים
הַגְּלֹודָה רַבִּי מַאֲיר מַכְשִׁיר וְחַכְמִים פּוֹסְלִין:

וְאַלּוּ טִירָפֹת בֶּעָזֶף נִקּוּבָת הַוּשֶׁט וּפְסִיקָת הַגְּרָגָרָת הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁעוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נִקְבָּה מִקְרָקְבָּן נִקְבָּו הַדְּקִין גְּפַלָּה לְאוֹר וְנַחֲמָרוּ בְּנֵי מְעֵיה אִם יְרוּקִים פְּסוֹלָה אִם אֲדוֹמִים בְּשָׁרָה דָּרְסָה וְטִירָפָה בְּכֶתֶל אִז שְׁרָצַתָּה בְּהַמָּה וּמִפְרָכָתָה וְשְׁבָתָה מְעַת לְעֵית וּשְׁחַטָּה בְּשָׁרָה:

וְאַלּוּ בְּשִׁירָות בֶּעָזֶף נִקּוּבָת הַגְּרָגָרָת או שְׁנֵסְדָּקָה הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁאַינְנוּ עֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נִקְבָּב הַזְּפָק רַבִּי אָוּמֵר אֲפִילּוּ נְטָל יִצְאֵו בְּנֵי מְעֵיה וְלֹא נִקְבָּו נְשַׁתְּבָרּוּ גְּפִיה נְשַׁתְּבָרּוּ רְגֵלָה נְמַרְטוּ בְּגִפִּיה רַבִּי יְהוּדָה אָוּמֵר אִם גְּפַלָּה הַנּוֹצָה פְּסוֹלָה:

אֲחוּזֹת הַדָּם וְהַמְּעֻשֶּׂנֶת וְהַמְּצָנֶנֶת וּשְׁאָכְלָה הַרְדוֹפָנִי וּשְׁאָכְלָה צֹאת תְּרִגְזּוֹלִים או שְׁשָׁתָה מִים הַרְעִים בְּשָׁרָה אֲכָלָה סִם הַמְּמוֹת או שְׁהַכְּבִשָּׁה נְחַש מַוְתָּרָת מְשׁוּם טִירָפָה וְאֲסֹורָה מְשׁוּם סְכָנָת גְּפָשּׁוֹת:

סִימְנֵי בְּהַמָּה וִתְּחִיה נִאָמְרוּ מִן הַתּוֹרָה וּסִימְנֵי עֹזֶף לֹא נִאָמְרוּ אֲבָל אָמְרוּ חַכְמִים כֹּל עֹזֶף הַדְּזִרְסָטָם אֶל שַׁיִשׁ לֹא אָצְבע יִתְּרָה וּזְפָק וּמִקְרָקְבָּן נְקַלְּפָטָה זָהָר רַבִּי אַלְיעָזָר בְּרַצְדָּוק אָוּמֵר כֹּל עֹזֶף הַחֹזֶלֶק אֶת רְגֵלֵיו טָמָא:

וּבְחַגְבִּים כֹּל שַׁיִשׁ לֹא אָרְבָּע רְגֵלִים אָרְבָּע בְּנֵפִים וּמִקְרָסְוּלִים וּבְנֵפִים חַזְפּוֹת אֶת רַבּוּ רַבִּי יוֹסֵי אָוּמֵר וּשְׁמוֹ חַגְבָּן וּבְדִגִּים שַׁיִשׁ לֹא סְנֵפִיר וּקְשַׁקְשָׁתָה רַבִּי יְהוּדָה אָוּמֵר

שְׁנֵי קְשָׁקַשִּׁין וְסֶנְפִּיר אֶחָד. אֱלֹו הַן קְשָׁקַשִּׁין הַקְּבוּעִין בָּזֶה.
וְסֶנְפִּירָן הַפּוֹרֵח בָּהֶן:

פרק ד

בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְהַחְזִירָה
מוֹתָר (בָּאֲכִילָה). הַזָּא רָאשׁוֹ אֶפְעַל פִּי
שְׁהַחְזִירָה. הָרִי זֶה כִּילּוֹד. מַתָּךְ מִן הַעֲבָר שְׁבָמְעָה מוֹתָר
בָּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלִיּוֹת. אַסּוּר בָּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהָיָא גּוֹפָה אַסּוּר. וְשָׁאַנְהָ גּוֹפָה מוֹתָר:

בָּ הַמְּבָכֶרֶת הַמְּקַשָּׁה לִילִד. מַחְתַּד אָבָר וּמַשְׁלִיךְ
לְפָלְבִּים. יֵצֵא הָרִי זֶה יַקְבֵּר. וְנַפְטִירָה מִן הַבְּכוּרָה:

גָּ בָּהֶם שְׁמַת עֻזְבָּרָה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיט הַרְוֹעָה אֶת
יָדוֹ. נָגַע בָּזֶה בָּהֶם טְמָאָה. בֵּין בָּהֶם טְהוֹרָה טְהוֹרָה.
רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אָזֶם בְּטָמָא בְּטָהוֹרָה טְהוֹרָה. וּכְנָזֶה
הָאֲשָׁה שְׁמַת וְלִדָּה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיטָה חִיה אֶת יָדָה
וּנְגַעַת בָּזֶה. הַחִיה טְמָאָה טְמָאָת שְׁבָעָה. וְהָאֲשָׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיצֵּא הַזְּלָד:

דָּ בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְחַתְּבָה.
וְאַחֲרֵי כֵּד שְׁחַט אֶת אָמוֹן. הַבָּשָׂר טְהוֹר. שְׁחַט אֶת אָמוֹן
וְאַחֲרֵי כֵּד חַתְּבָה. הַבָּשָׂר מַגָּע נְבָלָה. דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר.
וְחַכְמִים אָזֶם מַגָּע טְרִפה שְׁחֹותָה. מַה מְצִיאוּ בְּטְרִפה
שְׁשִׁחְיִיטָה מִטְהָרָתָה. אֶפְעַל שְׁחִיתָת בָּהֶם. תְּתִהְרֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיתת טריפה אותה דבר שהוא גופה. טהיר את האבר דבר שאינו גופה. מפני לטרפה שחיתתה מטהרתתו. בהמה טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה בהמה טמאה אין שחיתתה מטהרתתו. אף טרפה לא טהירה שחיתתה. אמרו לו לא. אם אמרת בהמה טמאה. שלא היה לה שעת הבשר. תאמר בטרפה שחיתה לא היה שעת הבשר. טול לך מה שהבאת. הרי שנולדת טרפה מון הבطن מפני לא. אם אמרת בהמה טמאה. שבנו אין במינה שחיתה. תאמר בטרפה שיש במינה שחיתה. בן שמונה חי אין שחיתתו מטהרטתו. לפי שאין במינו שחיתה:

" השוויחת את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת. או בן תשעה חי. קורעו ומציא את דמו. מצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. וחייב משום אותו ואת בן דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיתת אמו מטהרטתו. רבי שמעון שזרי אומר אפילו בן חמיש שנים וחוזר בשדה. שחיתת אמו מטהרטתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. לפי שלא נשחתה אמו:

" בהמה שנחתקו רגליה. מן הארץ ולםטה. בשלה. מן הארץ ולםעליה. פסולה. וכן שנTEL צומת הגידין. נשבר העצם. אם רrob הבשר קים שחיתתו מטהרטתו. ואם אין רrob הבשר קים. אין שחיתתו מטהרטתו:

השוחט את הבבמה. ומצא בה שליה. נפש היפה תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכליין. ולא טמאת נביות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכליין אבל לא טמאת נבלות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה. סימן ולד באשה. וסימן ולד בבבמה. המבררת שהפילה שליה ישליךנה לפלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמור:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. בצד. השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם בשירים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בחוץ. הראשון חיב ברת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בפנים הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול:

בחולין וקדושים בחוץ. הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול. קדושים וחולין בחוץ. הראשון חיב ברת ופסול. והשני בשר. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין וקדושים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים וחולין בפנים. הראשון בשר ופטור

והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. חולין בחוץ ובפנים. הראשׁון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. קדושים בחוץ ובפנים. הראשׁון חיב קרת. (וישניהם פסולין.) וישניהם סופגין את הארכָעים. חולין בפנים בחוץ. הראשׁון פסול ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ובשר. קדושים בפנים בחוץ. הראשׁון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול:

השוחט ונמצא טרפה. השוחט לעבודת אלילים. השוחט פרת חטאת. ושור הגסקל. ועגלת ערופה. רבי שמעון פוטר וחכמים מחייבין. השוחט ונתקבלה בידו. והנזהר. והמעקר. פטור משום אותן ואת בן. שניים שלקהו פרה ובנה. اي זה שלקה ראשון ישחט ראשון. ואם קדם השנִי זכה. שחט פרה ואחר כך שני בנה. סופג שניים. שחט שני בנה. ואחר כך שחטה. סופג שניים. ארבעים. שחטה ואת בתה ואת בת בתה. סופג את שחטה ואת בת בתה. ואחר כך שחט את בתה. סופג את הארכָעים. סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שניים. בארכָעה פרקים בשנה המזבר בהמה לחבירו. צריך להודיעו. אמה מכרתי לשחווט. בתה מכרתי לשחווט. ואלו הן. ערב יום טוב האחרון של חג. וערב יום טוב הראשׁון של פסח. וערב עצרת. וערב ראש השנה. וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הקפורים בgalil. אמר רבי יהודה אמרתי בזמן שאין לו ריווח. אבל יש

לו ריווח אינו צריך להזדיע. ומזהה רבוי יהודה במוּכָר את האם לחתן. ואות הבת לבלה. שצרכד להזדיע. בידוע ששותיהם שותחטין ביום אחד:

ד בארבעה פרקים אלו משלחיטין את הטבח בעל בראשו. אפלו שור שוה אלף דינרין. אין לו ל Zukh. אלא דינר. כופין אותו לשחוט. לפיכך אם מת מות ל Zukh. אבל בשאר ימות השנה אינו כן. לפיכך אם מת מות למוּכָר:

ה יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה. את זו דרש (רבי שמואל) בן זומא נאמר במעשה בראשית יום אחד. ונאמר באזתו ואות בנו יום אחד. מהו יום אחד האמור במעשה בראשית. היום הולך אחר הלילה. אף יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה:

פרק ו'

בסיי הדם נהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלאל בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. ונ נהג בחיה ובעווף. בזמן ובשאינו מזמן. ונ נהג בכווי. מפני שהוא ספק. ואין שותחטין אותו ביום טוב. ואם שחתטו. אין מבסין את דמו:

ב השותח וgemäß טרפה. והשותח לעבוזת אלילים. השותח חולין בפנים וקדושים בחוץ. חיich ועוף הגסקלים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונחנבלת בידיו.
הנוchar והמעker. פטור מלכשות:

ג' חרש שוטה וקטן ששותו. ואחרים רואין אותן חיבין
לכשות. בין לבין עצמן. פטורים מלכשות. וכן לענן אותו
ואת בנו ששותו. ואחרים רואין אותו. אסור לשוחט
אחריהם. בין לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשוחט
אחריהם. וחכמים אוסרים. ומזהם שם שותו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד' שחט מהה חיota במקום אחד. כסוי אחד לבלו. מהה
עופות במקום אחד. כסוי אחד לבלו. חייה ועוף במקום
אחד. כסוי אחד לבלו. רבי יהודה אומר שחט חייה יבשנה.
וآخر בקד ישחות את העוף. שחט ולא כסיה וראשו אחר.
חיב לבכשות. פסהו ונחנבלת. פטור מלכשות. פסהו הרוח.
חיב לבכשות:

ה' דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם. חיב לבכשות.
נתערב בין. רואין אותו לאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו לאלו הוא מים. רבי
יהודא אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתקע וshall הסבון
חיב לבכשות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אללא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכשות:

ו' בימה מכבין ובמה אין מכבין. מכבין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמנוגפה שכחתשה. אבל

אין מבָּסִין. לא בזבְּל הַגֵּס. ולא בחֹזֶל הַגֵּס. ולא בלְבָנָה. ולא במְגֻופָה שלֹא בתְּשֵׁה. ולא יכָּפֵה עלִיו הכְּלֵי. בלָל אמר רבָּן שמְעוֹן בן גמְלִיאָל דבָּר שמְגַדֵּל צמְחִין מבָּסִין בזֹ. ושָׁאַנוּ מגַּדֵּל צמְחִים אין מבָּסִין בזֹ:

פרק ז

ג'יד הנֶשֶׁה נוהג באָרֶץ ובְּחוֹצָה לְאָרֶץ. בפְּנֵי הבֵּית ושְׁלָא בפְּנֵי הבֵּית. בחֹזְלִין ובְּמִקְדְּשִׁים. ונוֹהָג בבְּהַמָּה ובְּחַיָּה. ביְרַךְ של יָמִין ובְּיְרַךְ של שְׂמָאל. ואַיִלּוֹן נוהג בעֹוף. מפְּנֵי שאַיִלּוֹן לו כף. ונוֹהָג בשְׁלֵיל. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי נוהג בשְׁלֵיל. וחַלְבּוֹן מוֹתָר. איְהִי הטְבַחִין גאַמְגִין על גַּד הנֶשֶׁה. דבְּרִי רבִּי מַאֲיר. וחַכְמִים אוּמְרִים גאַמְגִין עלִיו ועַל החַלְבָּן:

ב' שולֵחֶה אדָם לגְּבָרִי ירַךְ שגַּד הנֶשֶׁה בתְּזֵבָה. מפְּנֵי שמְקוּמוֹ גבָּר. הנוֹטֵל גיד הנֶשֶׁה צרִיךְ שיְטַזֵּל את בָּלוֹן. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר כדי לקִים בזֹ מצְוֹת גטִילָה:

ג' האכָּל מגַּד הנֶשֶׁה בצִוִּית. סוֹפֵג ארְבָּעִים. אכָּלּוֹן ואַיִלּוֹן בצִוִּית חיבָּה. אכָּלּוֹן מזֹהָה בצִוִּית ומְזֹהָה בצִוִּית. סוֹפֵג שמְוּנוֹנִים. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי סוֹפֵג אלָא ארְבָּעִים:

ד' ירַךְ שגַּתְבָּשֶׁל בהָ גיד הנֶשֶׁה. אם ישָׁ בהָ בנוֹתֵן טעם הרִבִּי אַסּוּרָה. בيְצֵד משְׁעָרִין אוֹתָהּ בבָּשָׂר בלְפָתָה:

ה גיד הנשלה שנתבשל עם הגדים. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם איןנו מכירו. כלון אסוריין והרטב בנותן טעם. וכן חתיכה של נבליה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם לאו כלון אסוריות והרטב בנותן טעם:

ו נהג בטחורה ואינו נהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה ולהלא מבני יעקב נאסר גיד הנשלה. ועודין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבישל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השולחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנדר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוז עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחרמי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עלייו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נזתן זה בצד זה ואינו חוזש: ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעים זה בזה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכسان אין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוזשין:

טפת חלב שנפלת על החתיכה. אם יש בה בנותן טעם באזת חתיכה (אסורה). נעראת הקדרה. אם יש בה בנותן טעם באזת קדרה (אסורה). הפלל קורעו ומוציא את חלבו. לא קרעו אינו עוצר עליו. הלב קורעו ומוציא את דמו. לא קרעו אינו עוצר עליו. המעליה את העוף עם הגבינה על השלחן. אינו עוצר אלא תשעה:

בשר בהמה טהורה. בחלב בהמה טהורה. אסור לבשל ואסור בהנאה. בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה. בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה. מתר לבשל. ומתר בהנאה. רבי עקיבא אומר חי ועוף איננו מן התורה. שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו שלש פעמים. פרט לחיה ולעוף ולבהמה טמאה. רבי יוסי הגלילי אומר. נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב. עוף שאסור משום נבלה. יכול יהא אסור לבשל בחלב. תלמוד לומר בחלב אמו. יצא עוף שאין לו חלב אם:

קבת נברין ושל נבלה. הרי זו אסורה. המעד בעורה של קבה בשירה. אם יש בה בנותן טעם. הרי זו אסורה. בשירה שינקה מן הטירפה. קבתה אסורה. וטרפה שינקה מן הקשרה. קבתה מתרת. מפני שכנים במעיה:

חמר בחלב מבדים וחמר בדם מבחלב. חמר בחלב שהוא מזעלין בו. וחיבין עליו. משום פגול ונותר וטמא.

מה שאינו בדם וחומר בדם. שהדם נזהג בבהמה ותייה
עווף. בין טמאין ובין טהורים. והחלב אינו נזהג אלא
בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרطب. והקיפה והאלל והעצמות והגידין
והקרניים והטפלים. מצטרפין לטמא טמא
אוכלים. אבל לא טמאת נבלות. וכיוצא בו השוחט
בבהמה טמאה לנכרי. והיא מפרכסת. מטמאת טמאת
אוכליין. אבל לא טמאת נבלות. עד שתמאותו. או עד שיתיזו
את ראה. הרבה לטמא טמאת אוכליין. ממה שרבבה
לטמא טמאת נבלות. רבבי יהודה אומר האלל המבנש.
אם יש בו כזית במקום אחד. חיב עליו:

ב אללו שעורותיהם כבשרן. עור האדם. עור חזיר של ישבוב.
רבבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר. עור הטוטרת של
גמל הרכבה. ועור הראש של עגל הרך. ועור הפרשות.
עור בית הבשთ. ועור השليل. ועור שתחת האליה.
עור האנקה והבלח והלטאה והחמת. רבבי יהודה אומר
הילטה כחלדה. וכלו שעבדן או שהילד בהן כדי עבודה
טההורין. חוץ מעור האדם. רבבי יהודה בן נורי אומר שמונה
שרצים יש להן עורות:

ג המפשיט בבהמה ובהיה בטهורה ובטמאה. בדקה
ובגסה. לשטיח כדי אחיזה. ולחמת עד שיפשיט את

החזיה. המריגיל בלו' חبور לטמא. לטמא ולטמא. עוז שעל האואר. רבי יוחנן בן נורי אומר אינו חبور. וחכמים אומרים חبور עד שיפשיט את בלו':

ד עוז שיש עליו בזיתבשר. הנוגע בצדיב היוצא ממנה. ובשערה שבגנוו טמא. היז עליו בשני חצאי זיתים. מטמאין במשא ולא ב מגע. דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר לא ב מגע ולא במשא. ומזה רבי עקיבא בשני חצאי זיתים. שתחנו בקיסם. והסיטן שהוא טמא. ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור. מפני שהעוז מבטלן:

ה קלילת המת וקלילת המקדשים. הנוגע בהן בין סתומים בין נקובים טמא. קלילת נבללה וקלילת השערץ. הנוגע בהן סתומים טהורים. נקובים כל שהוא. מטמאים ב מגע. מניין שאף במשא. תלמוד לומר הנוגע והנושא. את שבא לכלל מגע. בא לכלל משא. לא בא לכלל מגע. לא בא לכלל משא:

ו ביצת השערץ המפרקמת טהורה. נקבה כל שהוא טמא. עבר שחרציו בשר וחציו אדמה. הנוגע בבשר טמא. באדמה טהור. רבי יהודה אומר אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא:

ז האבר והבשר המידלידין בבהמה. מטמאין טמאת אוכליין במקומן. וצריכין הקשר. נשחתה הבהמה הקשו. בדמייה. דברי רבי מאיר. רבי שמואון אומר לא הקשו.

מִתְהַבֵּה מִתְהַבֵּה. הַבָּשָׂר אֲרִיךְ הַכְּשָׂר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוּם
אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ מִטְמָא מִשּׁוּם אָבָר נִבְלָה. דָּבָרִי רַبִּי
מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן מִטְהָר:

" הָאָבָר וְהַבָּשָׂר הַמַּדְלְקָלִין. בָּאָדָם טְהוֹרִין. מִתְהַבֵּה.
הַבָּשָׂר טְהוֹר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוּם אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ
מִטְמָא מִשּׁוּם אָבָר מִן הַמֶּת. דָּבָרִי רַבִּי מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן
מִטְהָר:

יום כ

פרק י

הַזְּרוּעַ וְהַלְּחִים וְהַקְּבָה. נֹהֲגֵנוּ בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ.
בְּפִנֵּי הַבַּיִת. וְשָׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֻלְין אָבֶל לְאָ
בְּמִקְדָּשִׁין. שְׁחִיה בְּדִין וּמָה אָמַר הַחֻלְין שְׁאֵין חִיבֵּן בְּחִזָּה
וּשְׂזָק. חִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. קָדְשִׁים שְׁחִיבֵּן בְּחִזָּה וּשְׂזָק. אֵינוֹ
דִין שְׁחִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. תַּלְמֹוד לוֹמֵר וְאַתָּן אָוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַלְּהֹן וְלַבְּנֵיו לְחַק עָוָלִם. אֵין לְךָ אֶלְאָ מָה שֶׁאָמַר בְּעַנְיוֹן:

ב' כָּל הַקָּדְשִׁים שָׁקְדָם מָום קָבוּעַ לְהַקְדִּשָּׁן וּגְפָדוֹ. חִיבֵּן
בְּבִכְרָה וּבְמִתְנּוֹת. וַיּוֹצְאֵין לְחֻלְין לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן
וְחַלְבָן מִתֶּר לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן בְּחַזָּוֹן פָּטוֹר. וְאֵין
עוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְפָדוֹ. חֹזֶן מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמְּעִשָּׂר. כָּל שָׁקְדָם הַקְדִּשָּׁן אֶת מָוְן. אוֹ מָום עֹזֶר
לְהַקְדִּשָּׁן. וְלְאַחֲר מִכְאָן נֹלֵד לְהָם מָום קָבוּעַ וּגְפָדוֹ.
פָּטוֹרֵין מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמִּתְנּוֹת. וְאֵין יוֹצֵאין לְחֻלְין
לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן וְחַלְבָן אָסֹור לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן
בְּחַזָּוֹן חִיבֵּן. וְעוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְקָבְרוֹ:

ג' בְּכֹור שְׁנַת עַרְבָּה בְּמַאֲהָה. בָּזְמַן שְׁמָאָה שׁוֹחֵטִין אֶת בָּלָן.
פּוֹטְרִין אֶת בָּלָן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת בָּלָן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשׁוֹחֵט לְפָהָן וְלַגְּכָרִי. פָּטוֹר מִן הַמִּתְנּוֹת. וְהַמְּשַׁתְּחַפֵּף
עַמְּהָם צָרִיךְ שִׁירְשׁוֹם. וְאָמַר חֹזֶן מִן הַמִּתְנּוֹת. פָּטוֹר
מִן הַמִּתְנּוֹת. אָמַר מִכּוֹר לִי בְּנֵי מַעְיָה שֶׁל פָּרָה. וְהִי בְּהָנָה

מִתְנָזֶת· נוֹתֵן לַבָּהוּ· וְאַינּוּ מְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים· לְקַח הַיְמָנוּ
בִּמְשָׁקֵל· נוֹתֵן לַבָּהוּ וְמְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים:

ג' גַּר שְׁנַתְגִּיר. וְהִתְהַלֵּךְ לֹא פָּרָה. נְשַׁחֲטָה עַד שְׁלָא נְתַגֵּר
פָּטוֹר. מִשְׁנַתְגִּיר חִיבָּה. וְאַם סְפָק פָּטוֹר. שְׁהַמּוֹצִיא מְחַבְּרִיו
עַלְיוֹ הַרְאִיה. אַיִלּוֹ הַזְּרוּעַ מִן הַפְּרָק שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד כִּי
שֶׁל יָד. וְהַוָּא שֶׁל נְזִיר. וּכְנַגְדוֹ בָּרְגָּל. שְׂזָק. רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר
שְׂזָק מִן הַפְּרָק. שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד סְכָד שֶׁל רְגָּל. אַיִלּוֹ לְחֵי.
מִן הַפְּרָק שֶׁל לְחֵי. עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרָגְרָת:

פרק יא

רַאשִׁית הַגּוֹן. נוֹהָג בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ. בְּפִנֵּי הַבַּיִת.
וּשְׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֻלִין אָבֵל לֹא בְּמִקְדְּשִׁין.
חַמְרָה בְּזַרְעוֹן וּבְלְחִים וּבְקִיבָה מִירַאשִׁית הַגּוֹן. שְׁהַזְּרוּעַ
וּבְלְחִים וּמִקְבָּה. נוֹהָגִים בְּבָקָר וּבְצָאן. בְּמִרְבָּה וּבְמוּעָט.
וּרַאשִׁית הַגּוֹן אַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא בְּרַחְלוֹת. וְאַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא
בְּמִרְבָּה:

ד' וּכְמָה הוּא מִרְבָּה. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים שְׁתִי רַחְלוֹת.
שְׁנַאֲמָר יְחִיָּה אִישׁ עֲגָלָת בָּקָר וּשְׁתִי צָאן. וּבֵית הַלְּלָל
אָמְרִים חַמְשׁ שְׁנַאֲמָר חַמְשׁ צָאן עֲשָׂוּזָת. רַבִּי דָוִסָּא בָּן
הַרְכִּינֶס אָמַר חַמְשׁ רַחְלוֹת גּוֹזֹזֶת מִנָּה (מִנָּה) וּפְרָס.
חִיבּוֹת בְּרַאשִׁית הַגּוֹן. וּחַכְמִים אָמְרִים חַמְשׁ רַחְלוֹת
גּוֹזֹזֶת בְּלֹ שְׁהָן. וּכְמָה הוּא נוֹתֵן לוֹ מִשְׁקָל חַמְשׁ סְלָעִים
בְּיְהוּדָה. שְׁהָן עַשֶּׂר סְלָעִים בְּגָלִיל. מַלְבָּן וּלְאַ צְוָאי. בְּדִי

לעשות ממנה בגד קטן. שנאמר תתן לו. שיהא בו כדי מותנה. לא הספיק לתנו לו עד שעבשו פטור. לבנו ולא עבשו חיב. הלוקח נז צאנו של נבר. פטור מראשית הגז. הלוקח נז צאנו של חבירו. אם שיר המוכר (המוכר) חיב. לא שיר. הלוקח חיב. היו לו שני מינים שהוחפות ולבנות. מכר לו שהוחפות. אבל לא לבנות. זכרים אבל לא נקבות. זה נותן לעצמו. וזה נותן לעצמו:

פרק יב

שלוח הkon נוהג באָרֶץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ולא בפנים הבית. בחולין אבל לא במקדשין. חמר בכסי הדם משלוח הkon. שבסי הדם נוהג בחיה ובעוף. במזון ובשיאנו מזון. ושלוח הkon אינו נוהג אלא בעוף. ואינו נוהג אלא בשיאינו מזון. איזה שאינו מזון. בגין אוזין ותרנגולים שקנו בפרדס. אבל אם קנו בבית. וכן יוני הרדייסיות. פטור מלשלח. עוף טמא פטור מלשלח:
 י. עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור. וטהור רובץ על ביצי עוף טמא. פטור מלשלח. קורא זכר רבי אליעזר מחייב. וחכמים פוטרין:

ה. היה מעופפת בזמן שנפיה נוגעת בkon. חיב לשלח. אין כנפיה נוגעת בkon. פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד. או ביצה אחת. חיב לשלח שנאמר kon. kon מביל מקום. היו שם אפרוחין מפרייחין. או באים מזרות.

פטור מלשלח. שנאמר והאם רובהצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחין בני קיימת אף ביצים בני קיימת. יצאו מזרות ומה הביצים צריכין לאם. אף האפרוחים צריכין לאם. יצאו מפריחין שלחה וחזרה. שלחה וחזרה. אפילו ארבעה וחמשה פעמים חיב. שנאמר שליח תשlich אמר הריני נוטל את האם. ומשלח את הבנים חיב לשlich. שנאמר שליח תשlich את האם. נטול הבנים והחיזירן לך. ואחר بد חזרה האם עליהם. פטור מלשלח:

ד הנוטל אם על הבנים רבי יהודה אומר לזקה ואני משלח. וחכמים אומרים משלח ואני לזקה זה הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין לזקי עלייה:

ה לא יטול אדם אם על הבנים. אפילו לטהר את המטווע. ומה אם מצוה קלה שהיא באיסר. אמרה תורה למען ייטב לך והארבת ימים. קל וחומר על מצות חמורות שבתורה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הלוֹקֵחׁ עֹזֶר חַמּוֹר שֶׁל נְכָרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֲף עַל פִּי
שָׁאיָנוּ רְשָׁאיִי וְהַמְשֻׁתָּר לֹזֶה וְהַמְקֻבֵּל מִמְּנָנוּ
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְּלָה פָּטוֹר מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר בַּיִשְׂרָאֵל
אֲבָל לֹא בְּאֶחָדִים פְּהָנִים וְלֹוִים פָּטוֹרין מִקְלָל וְחַמְרָר אֲםִם
פָּטוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר דֵין הוּא שִׁיפְּטוּר אֶת עַצְמָנוּ:

ב' פָּרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי חַמּוֹר וְחַמּוֹר שִׁילְדָה בְּמִינֵי סֹס פָּטוֹר
מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר פָּטָר חַמּוֹר פָּטָר חַמּוֹר שְׁנִי פְּעָמִים
עַד שִׁיהָא הַיּוֹלֵד חַמּוֹר וְהַנּוֹלֵד חַמּוֹר וְמֵה הַמִּבְּאִילָה
בְּהַמָּה טְהוֹרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְמָאָה מִתְּר בְּאִיכְּלָה
וְטְמָאָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְהוֹרָה אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה
שְׁהַיּוֹצֵא מִן הַטְּמָאָה טְמָא וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹרָה טְהוֹר דָג
טְמָא שְׁבָלָע דָג טְהוֹר מִתְּר בְּאִיכְּלָה וְטְהוֹר שְׁבָלָע דָג
טְמָא אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה לְפִי שָׁאיָנוּ גְדוּלָיו:

ג' חַמּוֹר שֶׁלָא בְּכָרָה וְיִלְדָה שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד
לִפְהָנָן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְרִישׁ טֶלֶה אֶחָד לְעַצְמוֹ שְׁתִי חַמּוֹרים
שֶׁלָא בְּכָרָו וְיִלְדוֹ שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן שְׁנִי טֶלֶים לִפְהָנָן זָכָר
וְנִקְבָּה או שְׁנִי זָכָרים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד לִפְהָנָן שְׁתִי
נִקְבּוֹת זָכָר או שְׁנִי זָכָרים וְשְׁתִי נִקְבּוֹת אֵין בָּאָן לִפְהָנָן
כָּלּוּם:

ד אחת בבראה ואחת שלא בבראה וילדו שני זברים נזתן טלה אחד לפהן זכר ונקבה מפריש טלה אחד לעצמו שנאמר ופטר חמוץ תפדה בשעה מן הקבושים ומון העזים זכר ונקבה גדוול וקטן תמים ובעל מום ופודה בו פעמים הרבה נבעס לדיר להתעשר ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל ולא בחיה ולא בשחיטה ולא בטריפה ולא בכלאים ולא בכוי רבי אליעזר מתייר בכלאים מפני שהוא שה ואסור בכוי מפני שהוא ספק נתנו לפהן אין הפהן רשאי לקימז עד שיפריש מה:

ו המפריש פדיון פטר חמוץ ומה רבי אליעזר אומר חיבין באחריותו בחמש שלעים של בן וחכמים אומרים אין חיבין באחריותו בפדיון מעשר שני העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמוץ שמית שני אין בפהן כלום מה פטר חמוץ רבי אליעזר אומר יקבר ומתר בהנאותו של טלה וחכמים אומרים אינו צריך להקבר וטהלה לפהן:

ו לא רצה לփדותו עורפו בקופץ מאחריו וקוברו מצות פדיה קודמת למצות עירפה שנאמר ומה לא תפדה וערפתה מצות יעידה קודמת למצות פדיה שנאמר אשר לו יעדת והפדה מצות יבום קודמת למצות חלייצה בראשונה שהיו מתחוננים לשם מצוה ועכשו שאינו

מחבונין לשם מצוה. אמרו מצות חלייצה קודמת למצות
יבום. מצות גאולה באדונן הוא קודם לכם אדם. שנאמר
ואם לא יגאל ונember בערבה:

פרק ב

הלויקח עוזר פרתו של נברוי. ומהווכר לו אף על פי
שיאינו רשי. המשתקף לו. והמקבל ממנו.
והנותן לו בקבלה. פטור מן הבכורה. שנאמר בישראל
אבל לא באחרים. בהנים ולויים חיבין. לא נפטר מברור
ביהמה טהורה. (ולא נפטרו) אלא מפדיין הבן ומפטר
חמור:

ב כל מקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו. חיבים
בבכורה ובמtnות. וווצאי לחולין לגז ולהעבד. וולדון
וחלון מותר לאחר פדיון. והשותטן בחוץ פטור. ואין
עוושים תמורה. ואם מתו יפדוי חוץ מן הבכור ומן
המעשר:

ג כל שקדם להקדשן את מומן. או מום עוזר להקדשן.
וילא אחר מכאן נולד להם מום קבוע ונפדו. פטורין מן
הbacורה וממן המtnות. ואינם וווצאי לחולין. לגז ולהעבד.
וולדון וחלון אסור לאחר פדיון. והשותטן בחוץ חיב.
ועושין תמורה. ואם מתו יקברו:

ד המקבל צאו ברזל מן הנברוי. ולדות פטורין. ולדי (ולדי) ולדות חיבין העמיד ולדות מהתאמותיהם. ולדי ולדות פטורים. ולדי ולדי ולדות חיבין. רבנו שמואל בן גמליאל אומר אפלו עד עשרה דורות פטורים.
שאחריותן לנברוי:

ה רחל שלדה במיין עז. ועוז שלדה במיין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מחלוקת סימנים חיב:

ו רחל שלא בכורה וילדה שני זברים. ויצאו שני ראשיהם באחד. רבי יוסי הגלילי אומר שנייהו לפהן שנאמר הזכרים לוי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מתבירו עליו הראיה. זכר ונkehה אין כאן לפהן כלום:

ו שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זברים. נתן שנייהו לפהן. זכר ונkehה. הזכר לפהן. שני זברים ונkehה. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרנון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרנון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

**מחבירו עליו הראה. שתי נקבות זכר. או שני זכרים
ושתי נקבות אין באן לפהן כלום:**

" אחת בכורה. ואחת שלא בכורה. וילדו שני זכרים. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הבהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משפטן בינויהם. והשני ירעעה עד שיטאב. וחיב במתנות. רבי יוסף פוטר. שהיה רבי יוסף אומר כל שחלפיו ביד בהן. פטור מן המתנות. רבי מאיר מחיב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראה. זכר ונקבה אין באן לפהן כלום:

" יוצא לפניו והבא אחריו. רבי טרפון אומר שנייהם ירעעו עד שיטאבו. ויאכלו במוםם לבעלים. רבי עקיבא אומר שנייהם אינם בכור. הראשון משווים שאנו פטר רחם. והשני משווים שקדם אחר:

פרק ג

הלוֹקֵח בָּהֶם מִן הַגְּבָרִי . וְאֵין יְדוּעַ אֶם בְּכֶרֶת וְאֵם לֹא בְּכֶרֶת . רַبִּי יְשֻׁמְעָל אֹזֶם בְּתַ שְׁנַתָּה וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . רְחַל בְּתַ שְׁתִים וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . פְּרַה וְחַמּוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן נְפִטְרַת . הִיא בְּדָבְרִיךְ אֶלְאָ אַמְרוּ . סִימֵן הַוְּלֵד בְּהַמָּה דָקָה טְנוּף . וּבְגַסְתָּה שְׁלִיחָה . וּבְאֲשָׁה שְׁפִיר וּשְׁלִיחָה . זֶה הַבְּלֵל כָל שְׁזִדּוּעַ שְׁבָכֶרֶת . אֵין בָּאָן לְבָהָן כְּלָום . וּכְלָ שְׁלָא בְּכֶרֶת . הָרִי זוּ לְבָהָן . אֶם סְפָק יְאַכֵּל בְּמוֹמוֹ לְבָעָלים . רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אֹזֶם בְּהַמָּה גַּסְתָּה שְׁשָׁפָעָה חֲרַתָּת דָם . הָרִי זוּ תְּקַבֵּר . וּנְפִטְרָה מִן הַבְּכוֹרָה :

ב רַבִּי שְׁמַעוֹן בָּן גַּמְלִיאָל אֹזֶם הַלוֹקֵח בְּהַמָּה מְנִיקָה מִן הַגְּבָרִי . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרַת הִיא . נְכַנֵּס לְתֹזֵךְ עַדְרוֹ . וּרְאָה אֶת הַמְּבָכִירֹת מְנִיקָות . וְאֶת שְׁאֵין מְבָכִירֹת מְנִיקָות . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָא לֹ אָצֵל זוּ . וּשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָא לֹ אָצֵל זוּ :

ג רַבִּי יוֹסֵי בָּן מִשְׁלָם אֹזֶם הַשׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר . עֹזֶשֶׁה מֶקוּם בְּקוֹפִץ מִבָּאָן וּמִבָּאָן . וּתוֹלֵש הַשְׁעָר . וּבְלִבְדֵי שֶׁלָא יַזְרִעֵל מֶמְקוֹמוֹ . וּבָנֵן הַתּוֹלֵש אֶת הַשְׁעָר לְרָאֹות מֶקוּם הַמּוֹמָן :

ד שער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך שחתו עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין דברי רבי יהודה אמר רבי יוסי לא בזה התיר עקביא. אלא בשער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך מת. בזה עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין. האומר המידידל בבכורך. את שהוא נראה עם הגזה מתר. ואת שאיןו נראה עם הגזה אסור:

פרק ד

עד כמה ישראלי חיבים להטפל בבכורך בהמה דקה. עד שלשים יום. ובגסה חמישים יום. רבי יוסי אומר בדקה שלשה חדשים. אמר לו הכהן בתוך זמן זה. תנהו לי. הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום. אמר לו תנו לי שאוכלנו מותר. ובשעת המקדש אם היה תמים. אמר לו תנו לי שאקריבנו מותר. הבכור נאכל שנה ב שנה. בין פמים בין בעל מום. שנאמר לפניו כי אלהיך תאכלנו שנה ב שנה:

ג נולד לו מום בתוכך שנהתו. מותר לקימנו כל שנים עשר חדש. לאחר שנהתו. אין רשי לקימנו. אלא עד שלשים יום:

ה השווית את הבכור ומראה את מומו. רבי יהודה מתיר. רבי מאיר אומר הואיל והוא נשבט. שלא על פי ממחה. אסור:

ד מי שאינו ממחה וראה את הבכור. ונשחת על פיו. הרי זה יקבר. וישלים מביתו. זו את הדין. זכה את החיבר. וחייב את הזבאי. טמא את הטההור. וטהר את הטמא. מה שעשה עשו. וישלים מביתו. ואם היה ממחה לבית דין. פטור מלשלים. מעשה בפירה שנטלה האם שללה. והאכילה רבי טרפון לפלבים. ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה). אמר תודוס הרופא. אין פירה וחזרה יוצא מהאלכסנדריא. עד שהם חותכין את האם שללה. בשביל שלא תלד. אמר רבי טרפון הלה חמורך טרפון. אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתת ממחה לבית דין. וכל ממחה לבית דין פטור מלשלים:

ה הנוטל שכרו להיות רוזה בכורות. אין שוחטין (על פיו). אלא אם בין היה ממחה באילא ביבנה. שהחטו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה ושתה בגסה. בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדzon. דיניו בטלים. להעד. עדותו בטלה. להזות ולקדש. מימיו מעלה ואפרו אפר מקלה. אם היה כהן וטמאוهو מתרוממתו. מאכללו ומشكלו וסכו. ואם היה זקן מרביבו על החמור. ונזון לו שכרו בפועל:

ז החשוד על הבכורות. אין לזכין ממנה בשר צבאים. ולא עורות שאין עובדיין. רבי אליעזר אומר לזכין

מִמְנוּ עֹזּוֹת שֶׁל נֶקְבָּה. וְאֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ אָמֵר מַלְבָּן
וְצֹאֵי אָבָל לְזַקְחֵנִים מִמְנוּ טֻווִי וּבְגָדִים:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ פְּשַׁתְּן וְאַפְּילָן
סְרוֹק אָבָל לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ טֻווִי וְאַרְיגָּן:

ט הַחַשׁוֹד לְהִיוֹת מָזָר תְּרוּמָה לִשְׁם חֹלֵץ אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ אַפְּילָן מִים אוֹ מְלָח דָּבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שְׁמַעֲון
אָמֵר כֹּל שִׁישׁ בּוֹ זִיקָת תְּרוּמָות וּמַעֲשָׂרוֹת אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת
הַחַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית הַחַשׁוֹד
עַל זה וַעֲלֵי זה חַשׁוֹד עַל הַטְהָרוֹת וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חַשׁוֹד עַל
הַטְהָרוֹת וְאֵינוֹ חַשׁוֹד לֹא עַל זה וְלֹא עַל זה (זה הַבָּלָל)
כֹּל הַחַשׁוֹד עַל הַדָּבָר לֹא דָנו וְלֹא מַעֲידָו:

פרק ה

כָּל פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין נִמְבָּרִים בְּאִיטְלִיז וּגְשָׁחְטִין
בְּאִיטְלִיז וּגְשָׁקְלִין בְּלִיטְרָא חֹזֶן מִן הַבָּכֹר וּמִן
הַמַּעֲשָׂר שְׁחַנְתָּן לְבָעָלִים פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין שְׁחַנְתָּן
לְהַקְדִּשׁ וּשְׁזַקְלִין מִנָּה בְּנֶגֶד מִנָּה בְּבָכֹר:

כ בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים לֹא יִמְנָה יִשְׂרָאֵל עִם הַפְּהָנוֹ עַל
הַבָּכֹר וּבֵית הַלְּל מַתִּירִים אַפְּילָן גְּבָרִי בְּכֹר שְׁאַחֲזוֹ
דָּם אַפְּילָן הוּא מַת אֵין מַקְיזִין לוֹ דָם דָבָרִי רַבִּי יְהוּדָה

וחכמים אומרים יקיז. ובלבד שלא עשה בו מום. ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחוט עליו. ורבי שמעון אומר יקיז אף על פי שהוא עוזה בו מום:

ג הוצרים באזע הבכור. הרי זה לא ישחט עלמותה. דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים בשלד לו מום אחר ישחט עליו. מעשה בזכר של רחלים זכו ושערו מדילדל. ראהו כסודר אחד אמר מה טיבו של זה. אמרו לו בכור הוא. ואינו נשחת אלא אם בן היה בו מום. נטל פגון וצרים באזע. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראה שהתיירוי. והלך וצרים באזע בכוורות אחרים ואסרו. פעם אחת היה תינוקות משבחים בשדה. וקשרו זנבות טלאים זה בזה. ונפסקה זנבו של אחד מהם. והרי הוא בכור. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראו שהתיירוי והלכו וקשרו זנבות בכוורות אחרים ואסרו. זה הפלל. כל שהוא לדעתו אסור. ושלא לדעתו מותר:

ד היה בכור (רודהפו) ובעטו. עשה בו מום. הרי זה ישחט עליו. כל המומים הרואים לבא בידי אדם. רועים ישראלי נאמנים. ורועים בהנים אין נאמנים. רבנן שמעון בן גמליאל אומר נאמן הוא על של חברו. ואינו נאמן על של עצמו. רבי מאיר אומר החשود על הדבר. לא דנו ולא מעידו:

ה נאמנו הבהזו לומר הראיית בכור זה. ובעל מום הוא. הבעל נאמנים על מומי המעשיר. בכור שנסמת עיניו. שנקטעה ידו. שנשברת רגלו. הרי זה ישחת על פי שלשה בני הנסת. רבי יוסי אומר אפלו יש שם עשרים ושלשה. לא ישחת אלא על פי ממחה:

ה השחתת את הבכור. ומכוון ונודע שלא הראייה. מה שאכלוأكلו. והוא יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו הבשר יקבר. והוא יחויר להם את הדמים. וכן השחתת את הפרה ומקרה. ונודע שהיא טרפה. מה שאכלוأكلו. יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו. הם יחוירו לו את הבשר. והוא יחויר להם את הדמים. מכירוהו לנכרים. או הטילוהו לכלבים. ישלמו לו דמי הטרפה:

פרק ו'

על אלו מומין השחתין את הבכור. נגממה אוננו מן הסחוס. אבל לא מן העור. נסדקה אף על פי שלא חסירה. נקבה. מלא בראשינה. או שיבשה. איזו היא בשה. כל שתנקב ואינה מוציאה טפת דם. רבי יוסי בן משולם אומר יבשה נשטהא נברכת:

ב' ריס של עין שנקב. שנפוגם. שנSDK. הרי בעינו דק. תבלול. חלוזן. נחש. ועינב. ואיזהו תבלול. לבן הפסיק

**בפייה ונכנס בשחוֹר. בשחוֹר ונכנס בלבּוֹן. אין מום
שאיין מומין בלבּוֹן:**

חומר. ומהמים הקבועים. איזהו חומר הקבוע. כל ששהה שמונים יום. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר בזקין אותו שלשה פעמים בתוך שמונים יום. ואלו הן מים הקבועים. אכל ליה ויבש של גשמיים. ליה ויבש של שלוחין. אכל היבש. ואחר בד אכל הלח. אין מום. עד שיأكل היבש אחר הלח:

חטמו שנקב. שנפוגם. שפטו שנקה. שנפוגמה. שנסדקה. חטיו החיצנות שנפוגמו או שנפוגמו. והפנימיות שנעקרו. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר אין בזקין מן המתאים ולפניהם אף לא את המתאיםות:

נפגם הזבן. או עיריה של נקה במקדשים. נפגם הזנב מן העצם. אכל לא מן הפרך. או שהיה ראש הזנב מפצל עצם. או שיש בשדר בין חלייא לחלייא. מלא אצבע:

אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. רבי ישמעאל אומר אם יש לו שני ביצין. יש לו שני ביצים. אין לו אלא ביס אחד. אין לו אלא ביצה אחת. רבי עקיבא אומר מושיבו על עכווז וממעיך. אם יש שם ביצה סופה לאת. מעשה שמייעך ולא יצאה. ונשחת ונמצאת דבוקה בכסלים. והתר רבי עקיבא. ואסר רבי יוחנן בן נורי:

בָּעֵל חִמְשׁ רְגִלִּים אֹז שָׁאוֹן לוֹ אֶלָּא שֶׁלַשׁ וּשְׁרָגָלוֹן קְלֻוֹתֹת בְּשֶׁל חָמָר וְהַשְׁחֹול וְהַכְּסֹול אֲזִיה הוּא שְׁחֹול שְׁנֶשֶׁמֶתֶה יָרְכֹּו וּכְסֹל שְׁאַחַת מִרְפּוֹתִיו גְּבוֹהָה:

נִשְׁבַּר עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ אֶף עַל פִּי שָׁאוֹן נִכְרָה מָמוֹן אֶלָּו מִנָּה אַילָּא בִּיבְנָה וְהַזּוֹן לוֹ חֲכָמִים וּעוֹד שֶׁלַשׁ הַזְּסִיף אָמָרוּ לוֹ לֹא שְׁמַעַנוּ אֵת אֶלָּו אֶת שְׁגָלָגָל עַינָו עַגְזָל בְּשֶׁל אָדָם וּפְיוֹ דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשְׁגַטֵל רֹוב הַמְּדִבָּר שֶׁל לְשׂוֹנוֹ וּבֵית דִין של אַחֲרֵיהוּ אָמָרוּ הַרְיָ אֶלָּו מָמוֹן:

מַעֲשָׂה שְׁהָלֵחִי הַתְּחִתּוֹן עוֹדֶף עַל הַעֲלָיוֹן וּשְׁאַל רְבָבָן שְׁמַעַן בָּנָן גָּמְלִיאָל לְחֲכָמִים וָאָמָרוּ לוֹ הַרְיָ זֶה מָמוֹן אֶזְזָן הַגְּדִי שְׁהִיְתָה כְּפֹולָה אָמָרוּ חֲכָמִים בָּזְמָן שְׁהִיא עַצְם אֶחָד מָמוֹן (וְאֵם אֵינָה עַצְם אֶחָד אֵינָה מָמוֹן) רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן גָּמְלִיאָל אָזֶם זָנֵב הַגְּדִי שְׁהִיא דָזָה לְשֶׁל חַזִיר וּשְׁאַזְזָן בָּה שֶׁלַשׁ חְלִיזָתָה הַרְיָ זֶה מָמוֹן:

רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם אָזֶם שְׁיִבְלָת בְּעִינָיו וּשְׁנֶגֶגֶם עַצְם יָדוֹ וּעַצְם רְגָלוֹ וּשְׁנֶגֶפֶסֶק עַצְמוֹ שְׁבָפְיוֹ עַינָו אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה אֶזְזָן אֶחָת גְּדוֹלָה וְאֶחָת קַטָּנה בְּמִרְאָה אָבֶל לֹא בָמְדָה רַבִּי יְהוּדָה אָזֶם אֶחָת מְבִיצָיו גְּדוֹלָה בְּשִׁתְיִם בְּחַבְרַתָּה וְלֹא הַזּוֹן לוֹ חֲכָמִים:

זָנֵב הַעֲגָל שְׁאֵינָה מְגֻעָת לְעַרְקוֹב אָמָרוּ חֲכָמִים כָּל מְרֻבִית הַעֲגָלים בָּנָן כָּל זָמָן שְׁהָן מְגַדְלִין הֵם נְמַתְחוֹת לְאֵיזָה עַרְקוֹב אָמָרוּ רַבִּי חַנְנִיא בָּנָן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶם

לערכזב שבעמצע הירך. על אלו מומין. שוחטין את הבכור. ופסולי המקדש נפדיין עליהן:

ב אלו שאינן שוחטין עליהן לא במקדש ולא במדינה. חורור והמים שאינן קבועין. וחטיו הפנימיות שנפגמו. אבל לא שנטקרו. ובעל גרב. ובעל יבלת. ובעל חזיות. ויזקו. וחוללה. ומזהם. ושגעבה בז עבירה. ושהמית את האדם. (על פי יעד אחד או על פי הבعلים.) וטומטום אנדרוגינוס לא במקדש ולא במדינה. רבי ישמעאל אומר אין מום גדול מזה. ותקמים אומרים אין בכור אלא נגוז ונגעב:

פרק ז

מומין אלו בין קבועין. בין עוברים. פוסליין באדם. יותר עליהן באדם. הביבון. והלפתן. והמקבון. ושראשו. שקווע. ושקיפס. ובעל החטוטרת. רבי יהודה מבشير. ותקמים פוסליין:

ב הקרח פסול. איזהו קרח. כל שאין לו שטח של שער מקפתה מעון לאון. ואם יש לו חורי זה כשר. אין לו גבינים. (אין לו) אלא גבין אחד. זה הוא גבן האמור בתורה. רבי דוסא אומר כל שגבינו שוכבין. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו שני גבים ושתתי שדראות:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הבזהל שתי עיניו באחד. שתי עיניו למליה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למלון. ועינו אחת למון. רואה את החדר ואת הعليיה באחד. סבי שמיש. זוגס. והצין. ושנשרו ריסי עינו. פסול מפני מראית העין:

ד עינו גדלות בshell עגל. או קטנות shell אוזן. גוף גדול מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או קטן מאבריו. האם והאם. איזהו צמע שאנו קטנות. והאם שאנו דומות לפוג:

ה שפטו העליונה עזדפת על התחתונה. והתחתונה עזדפת על העליונה. הרי זה מום. ונטלו שנינו פסול. מפני מראית העין. דיו שוכבים shell אשה. ברסו צבה. טבורו יוצא. נקפה אפילו אחת למים. רוח קארית באה עליון. המאסכו. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו אלא ביצה אחת. זה מרוח אשד האמור בתורה. רבינו ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכוי. רבינו עקיבא אומר כל שרוח אשכוי. רבינו חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שרואיו חשובים:

ו המקיש בקריםיו ובארכבותיו. ובעל פיקה. והעיקל. איזהו עיקל כל שמקיף פרסתותיו. ואין ארכבותיו נושקות זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו רחבה shell אוזן. אצבעותיו מרכבות זו על זו. או קטנות

עד הפרק בשר. למטה מן הפרק וחתקה בשר. הייתה בו (יוטרת) וחתקה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו בשר. יתר בידיו וברגלו. שיש שיש עשרים וארבעה. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פסולים. השולט בשתי ידיו. רבי פסול. וחכמים מכשירין. הכושי והגיחור. והלבוק והקפח. והגנס והחריש והשוטה. והשיבור. ובعلני גנעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבנו שמואן בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי לדל דין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ו יצא דפן. ושגעבה ביה עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שעידר הניה. המטה מא למתחים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטה למתחים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפהן. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפהן. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפהן. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפהן הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חיו. ובן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמוון בהמה חי ועו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שהיא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מركם. והיו יצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. מי שלא

היו לו בנים ונסא אשה שסביר יולדת. עודה שפחה ונשתחררה עודה נבריה ונתגרה משבאה לישראל יולדת. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. רבי יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולפהן. שנאמר פטר רחם בישראל עד שיפטו רחם מישראל. מי שהיה לו בנים ונסא אשה שללא יולדת. נתגרה מעברת. נשתחררה מעברת. יולדת היא וכלהנתה היא ולוייה. היא ואשה שסביר יולדת. וכן מי שללא שהתה אחר בעלה שלשה חדים ונשותו יולדת. ואין ידוע אם בן תשעה לראשו. או בן תשעה לאחרונו. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפהן. המפלת שפיר מלא דם מלא מים מלא גניים. המפלת במין דגים וחגבים שקאים ורמשים. המפלת يوم ארבעים. הבא אחריהם בכור לנחלה ולפהן:

ב' יוצא דפן והבא אחורי. שניהם אין בכור לא לנחלה ולא לפהן. רבי שמעון אומר האחד לנחלה. והשני לחמש סלעים:

ג' מי שללא בבראה אשתו. יולדת שני זברים. נותן חמיש סלעים לפהן. מות אחד מהן בתוך שלשים יום. האב פטור. מות האב והבנים קימים. רבי מאיר אומר אם נתנו עד שללא חילקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר נתחייבו (נכיסים). זכר ונkehah אין באן לפהן כלום:

ד שְׁתִי נָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן עַשֶּׂר סְלֻעִים לְכָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵן. יְחִזֵּיר לו חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵן. אֵין יִכּוֹל לְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְנִקְבָּה. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְכָהּן. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאָב פָּטוּר. מַת הָאָב. וְכְהָנִים קִימִין. רַبִּי מָאִיר אוֹמֵר אָם נָתֵנוּ עד שֶׁלֹּא חָלֻקוּ נָתֵנוּ. וְאָם לֹא פָּטוּרֵין. רַבִּי יְהוָדָה אוֹמֵר נְתַחֵבוּ נְכָסִים. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ה שְׁתִי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ. וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זה נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. מַת אַחֲד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָם לְכָהּן אַחֲד נָתֵנוּ. יְחִזֵּיר לְהָן חֲמַשׁ סְלֻעִים. אָם לְשְׁנֵי כְּהָנִים נָתֵנוּ. אֵין יִכּוֹל לְהֹצִיא מִידָּם. זָכָר וְנִקְבָּה. הָאָבּוֹת פָּטוּרֵין. וְהַבָּן חָיב לְפִדּוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתִי נְקֹבּוֹת וְזָכָר. אָז שְׁנֵי זָכְרִים וְשְׁתִי נְקֹבּוֹת. אֵין (בָּאָז) לְפָהּן בְּלֹום:

ו אַחֲת בְּכָרָה וְאַחֲת שֶׁלֹּא בְּכָרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיָּלֹדו שְׁנֵי זָכְרִים. זה שֶׁלֹּא בְּכָרָה אֲשֶׁר נוֹתֵן חֲמַשׁ סְלֻעִים לְפָהּן. זָכָר וְנִקְבָּה. אֵין בָּאָז לְפָהּן בְּלֹום. מַת הַבָּן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שְׁבַעַת לְפָהּן. יְחִזֵּיר (לו חֲמַשׁ סְלֻעִים). לְאַחֲר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתֵן יְתָן. מַת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

בַּיּוֹם שֶׁלְפָנֵינוּ רַבִּי עֲקִיבָא אָזֶר אָמַר נָתַן לֹא יַטְזֵל וְאָמַר
לֹא נָתַן לֹא יַתְנוּ מֵת הָאָב בַּתוֹךְ שֶׁלְשִׁים יוֹם בְּחִזְקַת
שֶׁלָא גַּפְדָה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שְׁגַפְדָה לְאַחֲר שֶׁלְשִׁים
יוֹם בְּחִזְקַת שְׁגַפְדָה עַד שִׁבְיָא רָאֵיה שֶׁלָא גַּפְדָה הוּא
לְפָדוֹת וּבְנוּ לְפָדוֹת הוּא קֹדֶם אֶת בָנָו רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר
בָנָו קֹדֶמוֹ שְׁמִצּוֹתָו עַל אָבִיו וּמִצּוֹתָו בָנָו עַלְיוֹ:

חֲמֵשׁ סְלֻעִים שֶׁל בָן בְּמִנָה צָרוּי שֶׁל עֲבָד וְחֲמֵשׁ סְלֻעִים שֶׁל אֹוגֶס וְשֶׁל מִפְתָה וּמֵאָה שֶׁל מַזְצִיא שֶׁם רַע
בְּלָם בְּשֶׁקֶל הַקָּדָש בְּמִנָה צָרוּי וּבְלָם גַּפְדָין בְּכֶסֶף וּבְשֹׂה
כִּסְף חַזֵּץ מִן הַשְּׁקָלִים:

אֵין פּוֹדִין לֹא בְעֲבָדים וְלֹא בְשָׁטְרוֹת וְלֹא בְקָרְקָעוֹת
וְלֹא בְהַקְדָשֹות בְּתַבְלֵן לְפָהָן שֶׁהוּא חַיֵב לֹא חֲמֵשׁ סְלֻעִים
חַיֵב לְתַנֵן לוֹ וּבָנו אֵינּוֹ פְדִוי לְפִיכָךְ אָמַר רָצָה הַפָּהָן לְתַנֵן לוֹ
מִתְנָה רְשָׁאי הַמְפַרִיש פְדִיּוֹן בָנָו וּגְנָאָבָד חַיֵב בְאַחֲרִיוֹתָו
שְׁגַנְאָמֵר יְהִי לְך וּפְדָה תִפְדָה:

הַבָּכֹור נוֹטֵל פִי שְׁנִים בְּגַבְסֵי הָאָב וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִי
שְׁנִים בְּגַבְסֵי הָאָם וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִי שְׁנִים בְּשִׁבְחָה וְלֹא
בְרָאוֹי כְבָמַחְזָק וְלֹא הָאָשָׁה בְכַתּוּבָתָה וְלֹא הַבְּנוֹת
בְמַזְוֹנוֹתֵיהֶם וְלֹא הַיְבָם וּכְלֹן אֵין נוֹטֵלִין בְשִׁבְחָה וְלֹא
בְרָאוֹי כְבָמַחְזָק:

אַלְו שָׁאַיָּן חֹזְרִין בַּיּוֹלֶד (הַבָּכֹורה) וְהַיּוֹרֶש אֶת
אַשְׁתָוֹ וְהַמִּבְּסָם אֶת אַשְׁתָ אָחִיו וְהַמִּתְנָה דָבָר רַבִּי

מAIR. ווחכמים אומרים מתקנה במקבר. רבי אליעזר אומר כלו חזרין ביובל. רבי יוחנן בן ברוקא אומר הירוש את אשתו יחויר לבני משפטה. וינבה להם מן הדמים:

פרק ט

מעשר בהמה נוהג באرض ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. נוהג בבקר ובצאן. אין מתעשרים מזה על זה. בכבשים ובעזים. ומתעשרים מזה על זה. שהיה בדיון מה. אם החידש והישן שאינו כללאים זה בזה. אין מתעשרין מזה על זה. הכבשים והעזים שהם כללאים זה בזה. אין דיון שלא יתעשרו מזה על זה. תלמוד לומר וצאן משמע כל צאן אחד:

יב מעשר בהמה מצטרף במלוא רgel בהמה רועה. וכמה (היא) רgel בהמה רועה. ששה עשר מיל. היה בין אלו ואלו שלשים ושנים מיל. אין מצטרפין היה לו באםצע. מביא ומעשר באמצע. רבי מאיר אומר הירדן מפסיק למעשר בהמה:

ג הלוך או שנтан לו מתקנה. פטור ממעשר בהמה. האחים השותפים שחיבין בקלבון. פטורים ממעשר בהמה. ושותfibin במעשר בהמה. פטורין מן הקלבון. كانوا מתקבלית הבית חיבין. ואם לאו פטורין. חילקו וחזרו ונשთתפו חיבין בקלבון. ופטורים ממעשר בהמה:

ד הפל נבנְסִים לדייר להחטעהר. חוץ מון הפלאים והטירפה
ויצא דפּוֹן. ומחרס זמן ויתום. איזהו יתום כל שטחה
אמו או שנטחה. רבינו יהושע אומר אפילו נטחה אמו.
והשליח קים. אין זה יתום:

ה שלש גראנות למשער בהמה. בפרש הפסח. בפרש
העצרת. בפרש החג. דברי רבינו עקיבא. בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר. באחד בסיוון. בעשרים ותשעה
באב. רבינו אליעזר ורבינו שמואל אומרים באחד בניסן.
באחד בסיוון. בעשרים ותשעה באולול. ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באולול ולא אמרו באחד בתשרי. מפני
שהוא יום טוב. ואילו אפשר לעשר ביום טוב. לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באולול. רבינו מאיר אומר
באחד באולול. ראש השנה למשער בהמה. בן עזאי אומר
האולולן מתקשרין בפני עצמן:

כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באולול.
הרי אלו מצטרפין. חמישה לפני ראש השנה. וחמשה
לאחר ראש השנה. אין מצטרפין. חמישה לפני הגורן
וחמשה לאחר הגורן. הרי אלו מצטרפין. אם בן למה
נאמר שלש גראנות למשער בהמה. שעדי שלא הגיע הגורן.
モותר למכור ולשחות. הגיע הגורן לא ישחות. ואם שחת

פטור:

כ' כיצד מעשין בזנזו לדיר. וועשה להו פתח קטז. כדי שלא יהיו שניים יכולין לצאת באחד. ומונה בשבט אחד. שניים. שלשה. ארבעה. חמישה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיו יצא עשירי סקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאים רבושים או עזדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה וגיטל עשרה. עשרה וגיטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנאים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלו ירעו עד שישתאבו. ויאכלו במונע לבעלים:

ח' יצאו שניים באחד. מונה אותו שנים. מנאן אחד. תשייע ועשירי מקלקלין. יצאו תשייע ועשירי באחד. תשייע ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשייע נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. וועשה תמורה דברי מאיר אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עוצה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא גנער שם עשירי ממנה. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערביין

פרק א

הכל מעריבין ונערביין נודרים ונדרים. בהנים ולויים
וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדראגנוס.
נודרים ונדרים. ומעריבין אבל לא נערביין. שאינו נערד
אלא זכר וಡאי. ונקבה וಡאית. חרש שוטה וקטן נדרין
ונערביין. אבל לא נודרין ולא מעריבין. מפני שאין בהם
דעות. פחות מבן חדש נדר אבל לא נערד:

ב' הנכרי רבי מאיר אומר נערד אבל לא מעריך. רבי
יהודה אומר מעריך אבל לא נערד. זה וזה מודים
שנודרין ונדרין:

ג' הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערד. רבי חנניה
בן עקיבא אומר נערד. מפני שעממי קצובים. אבל איןנו
נדר מפני שאין דמי קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך
ומקדיש. ואם הזיק חיב בתשלומי:

ד' האשה שהיא יוצא ליהרג. אין ממתינו לה עד
שתילד. ישבה על המשבר ממתינו לה עד שתילד. האשה
שנהרגה בהניון בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין גַּעֲרֵכִין פְּחוֹת מִסְלָעַ. וְלֹא יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סְלָעַ.
בִּינְצָדָר נָתֵן סְלָעַ וְהַעֲשֵׂיר. אַינוּ נָתֵן כָּלּוֹם. פְּחוֹת
מִסְלָעַ וְהַעֲשֵׂיר. נָתֵן חַמְשִׁים סְלָעַ. הַיּוֹ בִּינְצָדָר חַמְשִׁים
סְלָעִים. רַבִּי מַאֲיר אָמֵר אַינוּ נָתֵן אֶלְאָ אַחַת. וְחַקְמִים
אָזְמָרִים נָתֵן אֶת בְּלָם. אַין בָּעֲרֵכִין פְּחוֹת מִסְלָעַ. וְלֹא
יוֹתֶר עַל חַמְשִׁים סְלָעַ. אַין פָּתָח בְּטוּעה פְּחוֹת מִשְׁבֻעָה
וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁבֻעָה עַשֶּׂר. אַין בָּגְנָעִים פְּחוֹת מִשְׁבֻעָה
אֶחָד. וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה שְׁבֻעוֹת:

ב' אַין פּוֹחַתִין מִאַרְבָּעָה חַדְשִׁים הַמּוּבָרִים בָּשְׁנָה. וְלֹא
נָרָא יְוָתֵר עַל שְׁמֹנוֹה. שְׁתֵּי הַלְּחָם נְאַכְלֹות אַין פְּחוֹת
מִשְׁנִים וְלֹא יוֹתֶר עַל שֶׁלּוּשָׁה. לְחָם הַפְּנִים נְאַכְלָן. אַין פְּחוֹת
מִשְׁבֻעָה. וְלֹא יוֹתֶר עַל אֶחָד עַשֶּׂר. קְטֹן גָּמָל אַין פְּחוֹת
מִשְׁמֹנוֹה. וְלֹא יוֹתֶר עַל שְׁנִים עַשֶּׂר:

ג' אַין פּוֹחַתִין מִעֲשָׂרִים וְאַחַת תְּקִיעָות בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וְשְׁמֹנוֹה. אַין פּוֹחַתִין מִשְׁנִי נְבָלִין. וְלֹא
מוֹסִיפִין עַל שְׁשָׁה. אַין פּוֹחַתִין מִשְׁנִי חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
עַל שְׁנִים עַשֶּׂר. וּבְשְׁנִים עַשֶּׂר יוֹם בָּשְׁנָה. הַחֲלֵיל מִפְּהָ
לִפְנֵי המזבח. בְּשִׁחְיִת פֶּסֶחֶת רָאשׁוֹן. וּבְשִׁחְיִת פֶּסֶחֶת
שְׁנִי. וּבַיּוֹם טוֹב רָאשׁוֹן שֶׁל פֶּסֶחֶת. וּבַיּוֹם טוֹב שֶׁל עַצְרָתָה.
וּבְשְׁמֹנוֹת יְמִי הַחֲגָה. וְלֹא הִיא מִפְּהָ באַבוֹב שֶׁל נְחַשֶּׁת.

אֵלָא בְּאֶבֶב שֶׁל קִנְהָ מִפְנֵי שְׁקוֹלוֹ עֲרָב· וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בְּאֶבֶב יְחִידִי מִפְנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יִפְהָ:

ד' וְעַבְדִּי כְּהַנִּים הָיוּ דְּבָרִי רַبִּי מַאיָּר. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר
מִשְׁפְּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צְפָרִיה וּמִאֲמָמוֹת הָיוּ
מַשְׁיאֵין לְפִיהוֹנָה. רַבִּי חַנִּיאָ בֶּן אַנְטִינָנוֹס אָמַר לְזִים הָיוּ:
ה' אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁשָׁה טְלָאים הַמְּבָקָרִין בְּלִשְׁבָת הַטְּלָאים.
כִּי לִשְׁבָת וְשִׁנִּי יָמִים טּוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיףִין
עַד לְעוֹלָם. אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁתִּי חַצּוֹרֹת וּמוֹסִיףִין עַד
לְעוֹלָם. אֵין פּוֹתַחַתִּין מִתְשֻׁעָה בְּנֹרוֹת וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם.
וְהַצְּלָאָל לְבָד:

ו' אֵין פּוֹתַחַתִּין מִשְׁנִים עַשֶּׂר לְזִים עַזְמָדים עַל הַדּוֹקָן
וּמוֹסִיףִין עַד לְעוֹלָם. אֵין קָטָן נְכָנס לְעַזְרָה וּלְעַבּוֹדָה. אֵלָא
בְּשֶׁעָה שְׁהָלָוִים עַזְמָדים בְּשִׁיר. וְלֹא הָיּוּ אַזְמָרים בְּגַבְלָן
וּבְנֹור. אֵלָא בְּפֶה. כִּי לְפָנָיו תְּבָל בְּגַעֲמָה. רַבִּי אַלְיעָזָר בֶּן
יַעֲקֹב אָמַר אֵין עַולֵּן לְמַנְזָן וְאֵין עַזְמָדים עַל הַדּוֹקָן. אֵלָא
בְּאָרֶץ הָיּוּ עַזְמָדים. וּרְאֵשֵׁיָּהוּ מִבֵּין רְגֵלֵי הַלּוּיִם וּצְוּעָרִי
הַלּוּיִם הָיּוּ נְקָרָאים:

פרק ג

יש בערכין להקל ולהחרمير. בשדה אחזקה להקל ולהחרمير. בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير. יש בערכין להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהעריך את הנאה שבישראל. ואת הבעור שבישראל. נותר חמשים שלע. ואם אמר הרי דמי עלי. נותר את שוויו:

ב' בשדה אחזקה להקל ולהחרمير ביצה. אחד המקדים בחולת המחו. ואחד המקדים בפרדות סבסטיה. נותר בזרע חמור שעוריים חמשים שקל בסרי. ובשדה מקנה נותר את שוויו. רבוי אליעזר אומר אחד שדה אחזקה. ואחד שדה מקנה. מה בין שדה אחזקה לשדה מקנה. אלא שבדה אחזקה. נותר חממש. ובשדה מקנה. איןנו נותר חממש:

ג' בשור המועד שהמית את העבד להקל ולהחרمير. ביצה. אחד שהמית את הנאה שבעבדים ואת הבעור שבעבדים. נותר שלשים שלע. המתן בין חזרין נותר שוויו. חבל בזה ובזה משלים נזק שלם:

ד' באונס ובמפתחה ובמוツיא שם רע להקל ולהחרمير ביצה. אחד שאנס ופתה את הגזולה שבכהונה. ואת הקטנה

שְׁבִישָׂרָאֵל. נוֹתֵן חֲמַשִּׁים סֶלָעַ. וְהַבְשָׁת וְהַפְגָם. הַבָּל לִפְיֵי
הַמְבִיאֵשׁ וְהַמְתַבִּישׁ:

" בְּמוֹצִיאָא שֵׁם רַע לְהַקְלָל וְלַחֲמִיר. בִּיצְדָּה. אַחֲד שְׁהַזְּכִיא
שֵׁם רַע עַל הַגְּדוֹלָה שְׁבַבְהוֹנָה. וְעַל הַקְטָנָה שְׁבִישָׂרָאֵל.
נוֹתֵן מַאֲהָה סֶלָעַ. גִּמְצָא הָאוֹמֵר בְּפִיו. חֲמֹור מִן הַעֲזָשָׂה
מַעֲשָׂה. שְׁבַן מַצְינָנוּ שֶׁלֹּא נִחְתַּמֵּן גַּזְרָ דִין עַל אֲבֹתֵינוּ
בְּמִדְבָּר. אֶלָּא עַל לְשׂוֹן הָרָע. שְׁנָאָמָר וַיַּגִּיסֵּנוּ אָזֶה זוּ הַעֲשָׂר
פָּעָמִים. וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלֵי:

פרק ד

הַשְּׁגַת יָד בְּנוֹדֵר. וְהַשְּׁגַת בְּנוֹדֵר. וְהַעֲרָכִים בְּנוֹדֵר.
וְהַעֲרָך בִּזְמָן הַעֲרָך. הַשְּׁגַת יָד בְּנוֹדֵר בִּיצְדָּה. עֲנֵי
שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. וְעַשְׂיר שְׁהַעֲרָיך אֶת
הַעֲנֵי. נוֹתֵן עֲרָך עֲשִׂיר:

" אָבֵל בְּקָרְבָּנוֹת אִינּוּ כִּנִּי. הָרִי שָׁאָמֵר קָרְבָּנוֹ שֶׁל מַצְוָע
זה עַלְיִ. אִם הִיה מַצְוָע עֲנֵי מִבֵּיא קָרְבָּנוֹ עֲנֵי. עַשְׂיר מִבֵּיא
קָרְבָּנוֹ עַשְׂיר. רַבִּי אֹמֵר. אֹמֵר אַנְיָ אֶפְ בְּעֲרָכִים פָּנוּ. וְכִי
מִפְנֵי מָה עֲנֵי שְׁהַעֲרָיך אֶת הַעֲשִׂיר. נוֹתֵן עֲרָך עֲנֵי. שָׁאַיִן
הַעֲשִׂיר חִיב בְּלוּם. אָבֵל הַעֲשִׂיר שָׁאָמֵר עֲרָכִי עַלְיִ. וְשָׁמַע
עֲנֵי וְאֹמֵר. מָה שָׁאָמֵר זה עַלְיִ. נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר. הָרִי
עֲנֵי וְהַעֲשִׂיר. אוֹ עַשְׂיר וְהַעֲנֵי. נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר. רַבִּי יְהוֹדָה
אֹמֵר אֲפִילּוּ עֲנֵי וְהַעֲשִׂיר. וְתִזְרֵר וְהַעֲנֵי נוֹתֵן עֲרָך עַשְׂיר:

אֲבָל בְּקַרְבָּנוֹת אִינּוּ כֵּן. אַפִּילוּ אָבִיו מֶת וְהַנִּיחַ לֹׁ רְבּוֹא
 סְפִינּוֹת בַּיָּם. וּבָאוּ לֹׁ בְּרֻבּוֹאֹת. אֵין לְהַקְדִּשׁ בָּהָן כָּלּוֹם:
 ד' שְׁנִים בְּגַדְרֵי בַּיָּם. יְלִד שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַזָּקוֹן. נָזְתָּן עַרְךְ זָקוֹן.
 זָקוֹן שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הַיְלִד. נָזְתָּן עַרְךְ יְלִד. וּעֲרָכִים בְּגַעֲרָךְ
 בַּיָּם. אִישׁ שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאֲשָׁה. נָזְתָּן עַרְךְ אֲשָׁה. וְאֲשָׁה
 שְׁהַעֲרִיךְ אֶת הָאִישׁ. נָזְתָּנת עַרְךְ אִישׁ. וְהַעֲרִיךְ בָּזָמָן הַעֲרִיךְ
 בַּיָּם. הַעֲרִיכּוּ פְּחָחוֹת מִבְּנֵי חִמְשׁ. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי חִמְשׁ.
 פְּחָחוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים. וּנְעָשָׂה יוֹתֵר עַל בְּנֵי עֲשָׂרִים. נָזְתָּן
 בָּזָמָן הַעֲרִיךְ. יוֹם שְׁלֹשִׁים בְּלִמְطָה מִמְּנָנוֹ. שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית
 עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. שְׁנָאָמֵר אֶם מִבְּנֵי שְׁשִׁים שָׁנָה
 וּמַעְלָה אֶם זָכָר. הָרִי אָנוּ לִמְדִים בְּכָלָם מִשְׁנִית שְׁשִׁים. מִה
 שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָנוֹ. אֶף שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים
 בְּלִמְטָה מִמְּנָה. הָנָ. אֶם עָשָׂה שְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה
 לְהַחְמִיר. נְعָשָׂה שְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה
 לְהַקְלָל. תְּלִמוד לוֹמֵד שָׁנָה שָׁנָה לְגַזְרָה שָׁוֹה. מִה שָׁנָה
 הָאָמוֹרָה מִשְׁנִית שְׁשִׁים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. אֶף שָׁנָה הָאָמוֹרָה
 מִשְׁנִית חִמְשׁ וּשְׁנִית עֲשָׂרִים בְּלִמְטָה מִמְּנָה. בֵּין לְהַקְלָל בֵּין
 לְהַחְמִיר. רַبִּי אֶלְעָזֶר אָזְמֵר עַד שִׁיחָיו יִתְרֹות עַל הַשְׁנִים
 חֲדָשׁ וַיּוֹם אֶחָד:

פרק ה

הָאֹמֵר מִשְׁקָלִי עַלִּי נוֹתֶן מִשְׁקָלָוּ. אָם כֶּסֶף כֶּסֶף. אָם זָהָב זָהָב. מִעֵשָׂה בְּאַמָּה שֶׁל יְרֻמְטִיה שָׁאַמְרָה מִשְׁקָל בְּתִי עַלִּי. וְעַלְתָּה לִירוֹשָׁלִים. וּשְׁקָלוֹה וְנוֹתָנָה מִשְׁקָלָה זָהָב. מִשְׁקָל יְדִי עַלִּי. רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר מִמְלָא חֲבִית מִים. וּמְכִנִּיסָה עַד מַרְפָּקוֹ. וּשְׁזָקָל מְבָשֵר חֲמֹר וְגִידִין וְעַצְמוֹת. וְנוֹתָנוּ לְתוֹכָה עַד שְׁתַתְתִּמְלָא. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי וּכְיֵהִיא אֲךָ אָפָּשָׁר לְכַוֵּן בָּשָׂר בְּגַד בָּשָׂר. וְעַצְמוֹת בְּגַד עַצְמוֹת. אֶלָּא שְׁמַיָּנִין אֶת הַדָּבָר בְּמַה הִיא רָאוּיה לְשַׁקּוֹל:

בְּ דָמֵי יְדִי עַלִּי. שְׁמַיָּנִין אֶת הוּא שְׁוֹה בִּידִי. וּבְמַה הוּא שְׁוֹה בְּלֹא יְדִי. זֶה חֲמֹר בְּגַדִּירִים מִבְּעַרְבִּין. וְחֲמֹר בְּעַרְבִּין מִבְּגַדִּירִים. בִּיכְזָד הָאֹמֵר עַרְבִּי עַלִּי וְמַתָּה יִתְהַנֵּן הַיּוֹרְשִׁין. דָמֵי עַלִּי. וְמַתָּה לֹא יִתְהַנֵּן הַיּוֹרְשִׁין. שְׁאַין דָמִים לְמַתִּים. עַרְדִּי יְדִי וְעַרְדִּ רְגָלִי עַלִּי לֹא אָמֵר בְּלָוָם. עַרְדִּ רְאַשִּׁי וְעַרְדִּ בְּבִדִּי עַלִּי. נוֹתָן עַרְדִּ בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שְׁהַנְשָׁמָה תַּלְיוֹה בָּו. נוֹתָן עַרְדִּ בְּלֹוָם:

גְ חַצֵּי עַרְבִּי עַלִּי. נוֹתָן חַצֵּי עַרְבָּבוֹ. עַרְדִּ חַצֵּי עַלִּי. נוֹתָן עַרְדִּ בְּלֹוָם. חַצֵּי דָמֵי עַלִּי נוֹתָן חַצֵּי דָמָיו. דָמֵי חַצֵּי עַלִּי. נוֹתָן דָמֵי בְּלֹוָם. זֶה הַכְּלָל. דָבָר שְׁהַנְשָׁמָה תַּלְיוֹה בָּו. נוֹתָן דָמֵי בְּלֹוָם:

דְ הָאֹמֵר עַרְבָּבוֹ שֶׁל פָּלוֹנִי עַלִּי. מַת הַנוֹּדר וְהַגְּדָר. יִתְהַנֵּן הַיּוֹרְשִׁין. דָמִיו שֶׁל פָּלוֹנִי עַלִּי. מַת הַנוֹּדר. יִתְהַנֵּן הַיּוֹרְשִׁין. מַת הַגְּדָר. לֹא יִתְהַנֵּן הַיּוֹרְשִׁין. שְׁאַין דָמִים לְמַתִּים:

ה שׂור זה עזלה. ובית זה קרבן. מות השׂור ונפל הבית.
אין חיב לשילם. דמי שׂור זה עלי עזלה. או (דמי) בית
זה עלי קרבן. מות השׂור ונפל הבית. חיב לשילם:

חיבי ערכין ממשבניין אותו. חיבי חטאות ואשומות אין
ממשבניין אותו. חיבי עזלה ושלמים ממשבניין אותו. אף
על פי שאין מתקפר לו. עד שיתרצה. שנאמר לרצונו.
כופין אותו עד שיאמר רוזה אני. וכן אתה אומר בגדי
נשיהם. כופין אותו עד שיאמר רוזה אני:

פרק ו'

שומם היתומים שלשים יום. ושומם ההקדש שישים יום.
ומבריזין בבקר ובערבי המקדיש נכסיו והיתה
עליו בתותבת אשה. רבי אליעזר אומר בשיגרשה ידר
הנהה. רבי יהושע אומר אינו צריד. ביצא בו אמר רבנן
שמעון בן גמליאל אף הערב לאשה בתותבה. והיה
בעלה מגרצה ידר הנהה. שמא יעשה קנניה על נכסיו
של זה. וייחזר את אשתו:

ב המקדיש נכסיו. והיתה עליו בתותבת אשה ובעל חוב.
אין האשה יכולה לגבות בתותבה מן ההקדש ולא בעל
חוב את חובו. אלא הפודה פודה על מנת לו לאשה
בתותבה. ולבעל חוב את חובו. הקדיש תשייעים מנה.
והיה חובו מאה מנה. מוסף עוד דינר. ופודה בו את

הנכxisים הילו. על מנה לטע לאשה בתוּבַתָה ובעל חזוב:
את חזוב:

א' אף על פי שאמרו חיבי ערביין ממשבנין אותן. נזתניין לו מזון שלשים יום. וכוסות שנים עשר חדש. ומיטה מוצעת. וסנדליין ותפלין. לו אבל לא לאשתו ולא לבניו. אם היה אמן. נזתנים לו שני כליא אומנות מכל מין ומין. חרש נזתניין לו שני מעצדין ושתי מגירות. רביעי אליעזר אומר אם היה אבר. נזתניין לו את צמדיו. חמץ נזתניין לו את חמוץו:

ב' היה לו מין אחד מרובה. ומין אחד מוועט. אין אומרים לו למפור מן המרובה ולקח לו מן המוועט. אלא נזתנים לו שני מיניו מן המרובה. ובכל שישי לו מן המוועט. המקדיש את נכסיו. מעליין לו את תפליו:

ג' אחד המקדיש את נכסיו. ואחד המעריך את עצמו. אין לו בכשות אשתו. ולא בכשות בנו. ולא באכבע שאכבען לשמו. ולא בסנדלים חדשים שלקחו לשמו. אף על פי שאמרו עבדים נמברים בכשותן לשבח. שאם תלקח לו כשות בשלשים דינר. משבייח הוא מנה. ובן פרה אם ממתיינים אותה לאטלים משבחת היא. וכן מרגלית אם מעליין אותה לכרך משבחת היא. אין להקדש אלא מקוםו ושבתו:

יום כא

פרק ז

אין מקדישין לפניהם יובל פחות משתי שנים ולא גளין לאחר יובל פחות משנה. אין מחייבין חדים להקדש. אבל ההקדש מחייב חדים. המקדיש את שדהו בשעת היובל. נותן בזורע חמר שעורים. חמשים שקל בסוף. היו שם נקעים עמוקים עשרה טפחים. או שלעים גבויים עשרה טפחים. אין נמדדים עמה. פחות מכאן נמדדים עמה. הקדישה שתים או שלוש שנים לפניו היובל. נותן סלע ופנדיז למנה. אם אמר הרי נתן דבר שנה בשנה. אין שומעין לו. אלא נותן את כלו באחת:

ב' אחד הבאים ואחד כל אדם. מה בין הבאים לבין כל אדם. אלא שהבאים נותנים חמץ. וכל אדם אינו נותן חמץ:

ג' הקדישה וגולה איננה יוצא מיד ביובל. גולה בנו יוצא לאביו ביובל. גולה אחר. או אחד מן הקרובים וגולה מיד. אינה יוצא מיד ביובל. גולה אחד מן הפלחים. והרי היא תחת ידו. לא יאמר הויאל והיא יוצא לפלאים ביובל. והרי היא תחת ידי הרי היא שלי. אלא יוצא לכל אחיו הפלחים:

ד הגיע היובל ולא נגאלה הבהנים נכנסים לתוכה ונותנים את דמיה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר נכנסין אבל לא נותנין רבי אליעזר אומר לא נכנסין ולא נותנין אלא נקראת שדה רטושים עד היובל השני הגע היובל השני ולא נגאלה נקראת רטושי רטושין עד היובל השלישי לעולם אין הבהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלה אחר:

ה הלוκח שדה מאביו מות אביו ואחר בך הקדישה הרי היא בשדה אחזה הקדישה ואחר בך מות אביו הרי היא בשדה מקנה דברי רבי מאיר רבי יהודה ורבי שמעון אומרים בשדה אחזה שנאמר ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחיזתו שדה שאינה ראוייה להיות שדה אחזה (יוצאה זו שהוא ראוייה להיות שדה אחזה) שדה מקנה אינה יוצאה לבתנים ביובל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו בתנים ולויים מקדישין לעולם וגואליין לעולם בין לפני היובל בין לאחר היובל:

פרק ח

המקדיש את שידחו בשעה שאינה יובל. אומרים לו פתח אתה ראשון. שהבעלים נותנים חמץ. וכל אדם אינו נותן חמץ. מעשה באחד שהקדיש את שידחו מפני רעטה. אמרו לו פתח אתה ראשון. אמר הרי היא שלי באסר. אמר רבי יוסי לא אמר זה אלא בכיביצה. שההקדש נפקה בכיס ובטוחה בסוף. אמרו לו הגיעתך. נמצא מפסיד אסר. ושידחו לפניו:

ב אמר אחד הרי היא שלי בעשר שלעים. ואחד אומר בעשרים. ואחד אומר בשלשים. ואחד אומר בארכבים. ואחד אומר בחמשים. חוזר בו של חמץ. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של שלשים. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של עשרים. ממשבניהם מגבסיו עד עשר. חוזר בו של עשר. מזכירים אותה בשזיה. ונפרעים משל עשר את המותר. הבעלים אומרים בעשרים. וכל אדם אומרים בעשרים. הבעלים קודמין. מפני שהם מוסיפים חמץ:

ג אמר אחד הרי היא שלי בעשרים ואחת. הבעלים נותנים עשרים ותשע. בעשרים ושתים הבעלים נותנים עשרים ושבע. בעשרים ושלש. הבעלים נותנים עשרים ושמונה. בעשרים וארבעה. הבעלים נותנים עשרים ותשע. בחמש ועשרים הבעלים נותנים שלשים. שאין מוסיפים

המש על עליון של זה אמר אחד הרי היא שלו בעשרים ושש אם רצוי הבעלים ליתן שלשים ואחת ודינר הבעלים קודמים ואם לאו אומרים הגעתך:

ד מחרים אדם מצאנו וمبקרו מעבדיו ומשבחותו הכנעניים ומשה אחזהו. ואם החרים את כלו אין מחרמיין דברי רבי אליעזר אמר רבי אלעזר בן עזירה מה אם לגובה אין אדם רשאי להחרים את כל נכסיו על אחת כמה וכמה שיה אadam חיב להיות הס על נכסיו:
 ו המחרים בנו ובתו עבדו ושבחו התברים ושה מקנתו אין מחרמים שאין אדם מחרים דבר שאינו שלו. בהנים ואוים אין מחרמיין דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר בהנים אין מחרמיין שהחרמים שליהם הלוים מחרמיין שאין החרמים שלהם. רבי אומר גראים דברי רבי יהודה בקרקטות שנאמר כי אחוזת עולם היא להם. ודברי רבי שמעון במלטלים שאין החרמים שלהם:

ו חרמי בהנים אין להם פדיון. אלא נתנים להנינים. רבי יהודה בן בתירא אומר סתם חרמים לבדוק הבית שנאמר כל חרם קדש קדושים הוא לוי. וחכמים אומרים סתם חרמים לבהנים. שנאמר בשדה החרם לבן תהיה אחיזתו. אם בן למה נאמר כל חרם קדש קדושים הוא לוי. שהוא חל על קדשי קדושים ועל קדושים קלים:

מִמְחֻרִים אָדָם אֶת קָדְשֵׁיו. בֵּין קָדְשֵׁי קָדְשִׁים וּבֵין קָדְשִׁים
קְלִים. אֲمִם נִדְרָה נוֹתֵן אֶת הַדְּמִים. אֲמִם נִדְבָּה נוֹתֵן אֶת
טֻבְתָּה. שׂוֹר זוּ הוּא עֹזֶה. אָוֹמְדִים בִּמְהָאָדָם רֹצֶה לְפָנָיו
בִּשְׂוֹר זוּ הַלְּהָעַלוֹתָו עֹזֶה שַׁאֲינֵנוּ רְשָׁאי. הַבְּכֹר בֵּין תְּמִימִים
בֵּין בָּעֵל מָוָם. מִחְרִימֵינוּ אֶת זֶה. כִּיצְדָּקָדִין אֶת זֶה. הַפּוֹדִין
אָוֹמְדִים בִּמְהָאָדָם רֹצֶה לִיתְנַצֵּחַ בַּבְּכֹר זוּ הַלְּתָנוּ לְבָנָו בַּתָּוֹ
אוֹ לְבָנָו אֲחֹזֹתָו. רַبִּי יְשֻׁמְעָאֵל אָוּמֵר פָּתוּב אָחָד אָוּמֵר
תִּקְדִּישׁ. וּכְתוּב אָחָד אָוּמֵר אֶל תִּקְדִּישׁ. אֵי אָפְשָׁר לוֹמֵר
תִּקְדִּישׁ. שֶׁבְּבָר נִאָמֵר אֶל תִּקְדִּישׁ. וְאֵי אָפְשָׁר לוֹמֵר אֶל
תִּקְדִּישׁ. שֶׁבְּבָר נִאָמֵר תִּקְדִּישׁ. אָמֵר מַעַתָּה. מִקְדִּישׁוֹ
אַתָּה הַקְדֵּשׁ עַלְיוֹן. וְאַתָּה מִקְדִּישׁ מִזְבֵּחַ:

פרק ט

הַמוֹּכֵר אֶת שְׁידָהוּ בְּשָׁעַת הַיּוֹבֵל. אֵינוֹ מוֹתֵר לְגַאנֹול
פְּחוֹת מִשְׁתֵּי שָׁנִים. שֶׁנִּאָמֵר בְּמִסְפָּר שְׁנִי
תְּבוֹאוֹת יִמְכִיר לְךָ. הִיְתָה שָׁנַת שְׁדָפּוֹן וִיקְרֹן אֶזְרָעֵל
אֵינֶה עֹזֶה לוּ מִן הַמְּנִין. נְרָה אוּ הַזְּבָרָה. עֹזֶה לוּ מִן
הַמְּנִין. רַבִּי אַלְעֹזֶר אָוּמֵר מִכְרָה לוּ לְפָנֵי רַאשֵּׁה הַשְׁנָה. וְהִיא
מַלְאָה פִּירּוֹת. הַרְיָה זוּ אָכֵל מִמְּנָה. שֶׁלְשׁוֹת תְּבוֹאוֹת בְּשָׁתִי
שָׁנִים:

בְּמִכְרָה לְרַאשֵׁון בְּמִמְּנָה. וּמִכְרָה הַרְאשֵׁון לְשִׁנִּי בְּמִאֲתִים.
אֵינוֹ מַחְשֵׁב אֶלָּא עִם הַרְאשֵׁון. שֶׁנִּאָמֵר לְאִישׁ אֲשֶׁר מִכְרָה
לוּ. מִכְרָה לְרַאשֵׁון בְּמִאֲתִים. וּמִכְרָה הַרְאשֵׁון לְשִׁנִּי בְּמִמְּנָה.

אינו מחשב אלא עם האחרון. שנאמר לאיש. לאיש אשר בתוכה לא ימכור ברחוק ויגאל בקרוב. ברע ויגאל ביפה. לא ילווה ויגאל. לא יגאל לחצאים. ובהקדש מותר בכלן. זה חמר בהדיות מההקדש:

המוכר בית בתי ערי חומה. הרי זה גואל מיד. ויגאל כל שנים עשר חדש. הרי זו במין רבית ואינה רבית. מעת המוכר יגאל בנו. מעת הלוקח יגאל מיד בנו. אינו מונה לו שנה אלא משעה שמכר לו. שנאמר עד מלאת לו שנה תמימה. וכשהוא אומר תמימה להביא חדש העבור. רבינו אומר יתן לו שנה ועוברה:

הגע יום שנים עשר חדש ולא נגאל. היה חלוט לו. אחד הלוקח ואחד שנtran לו במתנה. שנאמר לצמיתות. בראשונה היה נתמן יום שנים עשר חדש. שהיה אחלוט לו. התקיןليل הזקן שהיה חולש את מעוטיו בלשכה. והוא שומר את הדלת ונכנס. אימתי שירצה הלה. יבוא ויטול את מעוטיו:

כל שהוא לפנים מן החומה. הרי הוא בית ערי חומה. חוץ מן השדות. רבינו מאיר אומר אף השדות. בית הבני בחומה רבוי יהודה אומר אינו בית ערי חומה. רבינו שמעון אומר כתל החיצון היא חומתו:

עיר שנגotta חומתה. ושהינה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון. אינה בית ערי חומה. ואלו הן בית ערי

חומרה. שלוש חצרות של שני שני בתים. מוקפות חומרה
מיימות יהושע בן נון. בגון קטרה הישנה של צפורי.
ומקרה של גיש חלב. וירפת הישנה. וגמלא וגדור וחיד
ואנו וירושלים. וכן ביצא בהן:

בתי החצרים נזתנים להם כה היפה שבבתי ערי חומרה.
ולכז היפה שבשדות. נגאלין ונגאלין מיד. ונגאלין כל
שנים עשר חדש בתים. וויצוים ביובל. ובגרעון בסוף
بشדות. ואלו הן בתים חצרים. שטי חצרות של שני שני
בתים. אף על פי שהמוקפות חומרה מיימות יהושע בן נון.
הרי אלו בתים חצרים:

ישראל שירש את אבי אמו לוי. אין גואל בסדר זה.
ובן לוי שירש את אבי אמו ישראל. אין גואל בסדר
זה. שנאמר כי בת ערי הלוים. עד שיהא לוי ובערי
הלוים. דברי רבי ותכלמים אומרים אין הדברים אמורים
אלא בערי הלוים. אין עושים שדה מגרש. ולא מגרש
שדה. ולא מגרש עיר. ולא עיר מגרש. אמר רבי אלעזר
במה דברים אמורים בערי הלוים. אבל בערי ישראל
 עושים שדה מגרש. ולא מגרש שדה. מגרש עיר. ולא
 עיר מגרש. כדי שלא יחריבו את ערי ישראל. הבהנים
 והלוים מוכרים לעולם. וגואלים לעולם שנאמר גאלת
 עולם תהיה ללוים: סליק

מסכת תמורה

פרק א

הכל ממירין. אחד אנשים ואחד נשים. לא שadsם רשי לhimיר. אלא שאם המיר מומר. וסוג את הארכעים. הכהנים ממירים את שללהם. וישראל ממירים את שללהן. אין הכהנים ממירים לא בחטא ולא באש ולא בבכור. אמר רבי יוחנן בן נורי וכי מפני מה אין ממירים בבכור. אמר לו רבי עקיבא חטא ואמם מתנהلقהן. והבכור מתנה לכהן. מה חטא ואמם אין ממירים בו. אף הבכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי מה לי איינו מmir בחטא ואמם. שאין זכין בהן בחיהן. תאמר בבכור שזכין בו בחיו. אמר לו רבי עקיבא והלא בבר נאמר. והיה הוא ותמורתו יהיה קדש. היכן קדישה חלה עליו בבית הבעלים. אף תמורה בבית הבעלים:

ב' ממירין מן הבקר על החאן. ומון העאן על הבקר. מן היבשים על העזים. ומון העזים על היבשים. מן הזכרין על הנקבות. ומון הנקבות על הזכרים. מן התמים על בעלי מומין. וב בעלי מומין על התמים. שנאמר לא יחליפו ולא יmir אותו טוב ברע. או רע טוב. איזהו טוב ברע. בעלי מומין שקדם הקדש את מומן. ממירים אחד בשניים. ושנים באחד. אחד במאה. ומאה באחד. רבי

שמעון אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר והיה הוא ותמורתו מה הוא מיריך אף תמורתו מיריך:

איין ממירין אברים בעוברים ולא עוברים באברים ולא אברים ועוברים בשלמים ולא שלמים בהן רבי יוסי אומר ממירין אברים בשלמים ולא שלמים באברים אמר רבי יוסי והלא במקדשים האומר רגלה זו עליה כליה עוליה אף בשיאמר רגלה של זו תחת זו תהיה כליה תמורה תחתיה:

איין המדמע מדמע אלא לפि חשבון איין מה חמץ מה חמץ אלא לפি חשבון איין המים שאובים פוסלים את המקווה אלא לפি חשבון:

איין מי חטאת נעשים מי חטאת אלא עם מתן אפר איין בית הפרס עושה בית הפרס ולא תרומה אחר תרומה ולא תמורה עושה תמורה ולא הولد עושה תמורה רבי יהודה אומר הילך עושה תמורה אמרו לו הקדש עושה תמורה לא הילך ולא תמורה עושין תמורה:

העופות והמנחות איין עושים תמורה שלא נאמר אלא בבהמה הצבור והשותפים איין עושים תמורה שנאמר לא ימיר אותו ייחיד עושה תמורה לא הצבור ולא השותפים עושים תמורה קרבנות בדק הבית איין עושים תמורה אמר רבי שמעון והלא המעשיר בכלל היה ולמה

יצא להקיש אליו. מה מעשר קרבן ייחיד. יצאו קרבנות
צבור. מה מעשר קרבן מזבח. יצאו קרבנות בדק הבית:

פרק ב

יש בקרבנות היחיד. מה שאין בקרבנות האבור.
ויש בקרבנות האבור. מה שאין בקרבנות היחיד.
שקרבנות היחיד עושים תמורה. וקרבנות האBOR איןם
 עושים תמורה. קרבנות היחיד נהגים בזכרים ובנקבות.
 וקרבנות האBOR אין נהגין אלא בזכרים. קרבנות היחיד
 מיבין באחריותן. ובאחריות נספיהם. וקרבנות האBOR
 אין מיבין. לא באחריותן ולא באחריות נספיהן. אבל
 מיבין באחריות נספיהם בשקרב הזבח. יש בקרבנות
 האBOR. מה שאין בקרבנות היחיד. שקרבנות האBOR
 דוחין את השבת. ואת הטמאה. וקרבנות היחיד אין
 דוחים לא את השבת ולא את הטמאה. אמר רבי מאיר
 והלא חביבתי להן גודל ופר יומם הבפורים קרבנו ייחיד.
 ודוחין את השבת ואת הטמאה. אלא שזמנן קבוע:

ב' חטאת היחיד שספרו הבעלים מותז. ושל צבור אין
 מותז. רבי יהודה אומר ימותו. אמר רבי שמעון מה
 מצינו. בולד חטאת ובתמורת חטאת. ובחטאת שפטו
 בעליה. ביחיד דברים אמורים. אבל לא באBOR. אף
 שספרו הבעלים. ושעבירה שנתקן. ביחיד דברים אמורים.
 אבל לא באBOR:

הַמְרֵב בְּקָדְשִׁים מִבְתְּמֹרֶה וּבְתְמֹרֶה מִבְקָדְשִׁים שֶׁהַקָּדְשִׁים עוֹשִׂים תְמֹרֶה וְאֵין תְמֹרֶה עוֹשָׂה תְמֹרֶה הַצְבָּר וְהַשּׁוֹתְפִין מִקָּדְשִׁים אֲבָל לֹא מִמִּירִים מִקָּדְשִׁים אֲבָרִים וּעוֹבָרִים אֲבָל לֹא מִמִּירִים חַמְרֵב בְתְמֹרֶה שֶׁהַקָּדוֹשָׁה חָלָה עַל בָּעֵל מָוֵם קְבוּעַ וְאֵינָה יוֹצָאת לְחַזְלִין לְהַגְזִין וְלִהְעַבְדִּי רַبִּי יוֹסֵי בֶּן יְהוּדָה אָזֶר עֲשָׂה שָׂוִיגָן פְּמִזִּיד בְתְמֹרֶה וְלֹא עָשָׂה שָׂוִיגָן פְּמִזִּיד בְמִקָּדְשִׁים רַבִּי אַלְיעָזָר אָזֶר הַכְּלָאִים וְהַטְרָפָה וַיַּצֵּא דָפָן טֻמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינָּס לֹא קָדְשִׁים וְלֹא מִקָּדְשִׁים:

פרק ג

אַלְוּ קָדְשִׁים שְׁוֹלְדוֹתֵיהֶن וְתְמֹרוֹתֵיהֶן בִּיּוֹצָא בְּהַנּוּ וְלֹא שְׁלָמִים וְתְמֹרָתֵן וְלֹא זְוִילָה וְלֹא עד סֹוף הָעוֹלָם הָרִי אַלְוּ בְשָׁלָמִים וְטֻעָנוֹנִים סְמִיכָה וּנְסִכִּים וְתְנִפְתָּחָה וְשָׂוֹק רַבִּי אַלְיעָזָר אָזֶר וְלֹא שְׁלָמִים לֹא יַקְרֵב שְׁלָמִים וְחַכְמִים אָזֶרִים יַקְרֵב אֲמָר רַבִּי שְׁמֻעוֹן לֹא נַחֲלֵקו עַל וְלֹא זְוִיל שְׁלָמִים וְעַל וְלֹא זְוִיל תְמֹרֶה שְׁלָא יַקְרֵב וְעַל מָה נַחֲלֵקו עַל הַוְלָד שְׁרַבִּי אַלְיעָזָר אָזֶר לֹא יַקְרֵב וְחַכְמִים אָזֶרִים יַקְרֵב הַעֵד רַבִּי יְהוֹשָׁעַ וְרַבִּי פְּפִיס עַל וְלֹא שְׁלָמִים שַׁיְקָרֵב שְׁלָמִים אָמָר רַבִּי פְּפִיס אַנְיָה מַעַיד שְׁהִתֵּה לְנוּ פֶרֶה זְבַח שְׁלָמִים וְאַכְלֵנוּ בְפֶסַח וְאַכְלֵנוּ וְלֹדָה שְׁלָמִים בְּחִגָּה:

ב וְלֹד תָּזֵה וַתִּמְוֹרֶתֶה . וְלֹדֶן וְלֹד וְלֹדֶן עַד סֹף הָעוֹלָם .
הָרִי אַלְוִו בְּתָזֵה . וּבַלְבֵד שָׁאַיְנָן טַעֲנוֹנִין לְחַס . תִּמְוֹרֶת עֹלָה
וְלֹד תִּמְוֹרֶתֶה . וְלֹדֶן וְלֹד וְלֹדֶן עַד סֹף הָעוֹלָם . הָרִי אַלְוִו
כְּעֹלָה . וְטַעֲנוֹנִין הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ . וּבְלִיל לְאַיִשִּׁים :

ג הַמְּפַרְּישׁ נְקַבָּה לְעֹלָה וְלֹדָה זָכָר . יְרֻעָה עַד שִׁיסְתָּאָב .
וּמְכַר בְּדָמָיו עֹלָה . רַבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר הוּא עַצְמָו יָקְרָב
עֹלָה . הַמְּפַרְּישׁ נְקַבָּה לְאַשְׁם . תִּרְעָה עַד שִׁתְסָתָאָב .
וּמְכַר וִיבְיאָ בְּמִדְיָה אַשְׁם . אָם קָרְבָּא אַשְׁם . יָפְלוּ דָמָיה
לְנִדְבָּה . רַבִּי שְׁמַעַן אָוֹמֵר תִּמְכַר שְׁלָא בְּמוֹס . תִּמְוֹרֶת
אַשְׁם וְלֹד תִּמְוֹרֶתֶה . וְלֹדֶן וְלֹד וְלֹדֶן עַד סֹף הָעוֹלָם . יְרֻעָה
עַד שִׁיסְתָּאָבּו וּמְכַרְוּ . וּיָפְלוּ דָמָיה לְנִדְבָּה . רַבִּי אַלְיעָזֶר
אָוֹמֵר יָמוֹתוּ . וַרְבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר יִבְיאָ בְּדָמָיה עֲוֹלוֹת .
אַשְׁם שְׁמַתּו בְּעָלָיו . וּשְׁכַפְרוּ בְּעָלָיו יְרֻעָה עַד שִׁיסְתָּאָב .
וּמְכַרְוּ וּיָפְלוּ דָמָיו לְנִדְבָּה . רַבִּי אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר יָמוֹתוּ . וַרְבִּי
אַלְיעָזֶר אָוֹמֵר יִבְיאָ בְּדָמָיו עֹלָה :

ד וְהֵלָא אֶפְתַּח הַנִּדְבָּה עֹלָה הִיא . מַה בֵּין דְּבָרֵי רַבִּי אַלְיעָזֶר
לְדְבָרֵי חֲכָמִים . אֶלָּא בַּזְּמָן שֶׁהִיא בָּאָה חֹזֶבֶת . הַוָּא סָמֵךְ
עַלְיהָ וּמְבִיאָ עַלְיהָ נְסָכִין . וּנְסָכִיכָה מְשֻׁלָּו . וְאִם הִיא כְּהֵן .
עֲבוֹדַתָּה וּעוֹרָה שְׁלָו . וּבַזְּמָן שֶׁהִיא בָּאָה נִדְבָּה . אֵינוֹ סָמֵךְ
עַלְיהָ . וְאִינּוֹ מְבִיאָ עַלְיהָ נְסָכִין . וּנְסָכִיכָה מְשֻׁלָּצְבּוֹר . אֶפְתַּח
פִּי שֶׁהִוא כְּהֵן . עֲבוֹדַתָּה וּעוֹרָה שֶׁל אֲנָשִׁי מְשֻׁמְרָה :

ה תִּמְנוֹרָת הַבָּכָר וַהֲמַעַשֵּׂר וַלְדָן. וַלְדָן וַלְדָן עַד סֹזֶר הַעוֹלָם. הָרִי אַלְוִי כַּבָּכָר וַהֲמַעַשֵּׂר. וַיַּאֲכִלוּ בָמֹומָם לְבָעָלִים. מָה בֵּין הַבָּכָר וַהֲמַעַשֵּׂר לְבֵין כָּל הַקָּדְשִׁים. שֶׁבֶל הַקָּדְשִׁים נִמְפְּרִים בָּאַטְלָס. וַנְשַׁחֲתִין בָּאַטְלָס. וַגְשָׁקְלִין בָּלְטָרָא. חַוֵּץ מִן הַבָּכָר וַמִּן הַמַּעַשֵּׂר. וַיֵּשׁ לְהָם פְּדִיוֹן וַלְתָמְרוֹתֵיהֶן פְּדִיוֹן. חַוֵּץ מִן הַבָּכָר וַמִּן הַמַּעַשֵּׂר. וַבָּאִים מְחוֹצָה לְאָרֶץ (לְאָרֶץ). חַוֵּץ מִן הַבָּכָר וַמִּן הַמַּעַשֵּׂר. אָם בָּאוּ תִּמְיִם יַקְרְבוּ וְאָם בָּעֵלי מוֹמִין. יַאֲכִלוּ בָמֹומָם לְבָעָלִים. אָמֶר רַבִּי שְׁמֻעוֹן מָה טָעַם שַׁהְבָכָר וַהֲמַעַשֵּׂר יֵשׁ לְהָם פְּרִנְסָה בָמֹומָם. וַשָּׁאָר כָּל הַקָּדְשִׁים. אַף עַל פִּי שְׁנוּלָד לְהָם מוֹמָם. הָרִי אַלְוִי בְּקָדוֹשָׁתָן:

פרק ד

וַלְדָן חַטָּאת. וַתִּמְנוֹרָת חַטָּאת. וַחֲטָאת שְׁמַתוֹ בַּעַלְיהָ. יִמוֹתוֹ שְׁעֵבָרָה שְׁנַתָּה. וַשְׁנָאָבָדָה. וַנִּמְצָאת בַּעַלְתָה מוֹמָם. אָם מִשְׁבְּפָרוּ הַבָּעָלִים. תִּמְוֹת וְאֵינָה עוֹשָׂה תִּמְוֹרָה. לֹא נִהְנִין וְלֹא מוֹעֵלִין. אָם עַד שָׁלָא כְּפָרוּ הַבָּעָלִים. תַּרְעָה עַד שִׁיסְתָּאָב וַתִּמְכַר. וַיְבִיאָ בְּדִמְהָא אַחֲרָתָה. וַעֲשָׂה תִּמְוֹרָה. וּמוֹעֵלִין בָּה:

ב' הַמְפִרִישׁ חַטָּאתוֹ וְנָאָבָדָה. וַהֲקָרִיב אַחֲרָת תִּחְתִּיקָה. וַאֲחָר כֵּד נִמְצָאת הַרְאָשׂוֹנָה. תִּמְוֹת. הַמְפִרִישׁ מִעוֹת לְחַטָּאתוֹ. וְנָאָבָדוּ. וַהֲקָרִיב חַטָּאת תִּחְתִּיקָה. וַאֲחָר כֵּד נִמְצָאוּ הַמִּעוֹות. יָלְכוּ לִים הַמְלָח:

המפריש מועות לחטאתו ונאבדו. והפריש מועות אחרים תחתיתן. לא הספיק לקח בהן חטאתי. עד שגמצאו המועות הראשונות. יביא מאלו ומלאו חטאתי. והשאר יפלו לנדבה. המפריש מועות לחטאתו ונאבדו. והפריש חטאתי תחתיתן. לא הספיק להקריבת. עד שגמצאו המועות. והרי חטאתי בעלת מום. תםבר ויביא מאלו ומלאו חטאתי והשאר יפלו לנדבה. המפריש חטאתו ונאבדה. והפריש מועות תחתית. לא הספיק לקח בהן חטאתי. עד שגמצאות חטאתו ונאבדה. והרי היא בעלת מום. תםבר ויביא מאלו ומלאו חטאתי. והשאר יפלו לנדבה. המפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתית. לא הספיק להקריבת. עד שגמצאות הראשונה. והרי שטיה בעלות מום. ימכו ויביא מאלו ומלאו חטאתי. והשאר יפלו לנדבה. המפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתית. לא הספיק להקריבת עד שגמצאות הראשונה. והרי שטיה תמיינות. אחת מהן תקרב חטאתי. והשניה תמאות דברי רבי. וחכמים אומרים אין חטאתי מטה. אלא שגמצאות מאחר שביברו הבעלים. אין המועות הולכות לים המלח. אלא שגמצאו מאחר שביברו הבעלים:

המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום. מורה ויביא בדמייה אחרית. רבי אלעזר ברבי שמואל אומר אם קרבת השניה עד שלא נשחתה הראשונה. תמות. שכבר כבירו הבעלים:

פרק ה

ב' כיצד מערימים על הבכור. מבכרת שהיתה מעברת.
 אומר מה שבמעה של זו. אם זכר עולה. ילדה זכר יקרב עולה. ואם נקבה זבחו שלמים. ילדה נקבה תקרב שלמים. אם זכר עולה. אם נקבה זבחו שלמים. ילדה זכר ונקבה. הזכר יקרב עולה. והנקבה תקרב שלמים:

ב' ילדה שני זכרים. אחד מהן יקרב עולה. והשני ימבר לחיבי עולה. ודמיו חולין. ילדה שתי נקבות. אחת מהם תקרב שלמים. והשנייה תמבר לחיבי שלמים. ודמיה חולין. ילדה טומטום ואנדרוגינוס. רבנו שמעוז בנו גמליאל אומר אין קדושה חלה עליהם:

ג' האומר ולדה של זו עולה. והיא שלמים. דבריו קיימים. היא שלמים. ולדה עולה. הרי זו ולד שלמים. דברי רבי מאיר. אמר רבי יוסי אם לבך נתפנו מתחלה הזайл ואי אפשר לكرות שני שמות באחד. דבריו קיימים. ואם משאמר הרי זו שלמים. גמליך ואמר ולדה עולה. הרי זו ולד שלמים:

ד' הרי זו תמורה עולה. ותמורה שלמים. הרי זו תמורה עולה. דברי רבי מאיר. אמר רבי יוסי אם לבך נתפנו מתחלה. הזайл ואי אפשר לكرות שני שמות באחד.

דָּבְרֵיו קִימַן. וְאֶם מִשְׁאָמֵר תְּמוּרוֹת עֹלָה. גַּמְלָךְ וְאָמֵר תְּמוּרָת שְׁלָמִים. הֲרֵי זֶה תְּמוּרָת עֹלָה:

" הֲרֵי זֶה תְּחַת זֶה תְּמוּרָת זֶה. חַלְיפָת זֶה. הֲרֵי זֶה תְּמוּרָה. זֶה מְחֻלָּת עַל זֶה. אֵינֶה תְּמוּרָה. וְאֶם הִיא הַקָּדָש בַּעַל מָום. יָצַא לְחוֹלֵין. וְצִרְיךְ לְעַשׂוֹת דָּמִים:

' הֲרֵי זֶה תְּחַת חַטָּאת. וְתְּחַת עֹלָה. לֹא אָמֵר בְּלוּם. תְּחַת חַטָּאת זֶה. וְתְּחַת עֹלָה זֶה. תְּחַת חַטָּאת וְתְּחַת עֹלָה. שִׁישׁ לִבְתוֹךְ הַבַּיִת. הִיא לו. דָּבְרֵיו קִימַן. אֶם אָמֵר עַל בְּהִמָּה טְמָאָה. וְעַל בְּעֵלָת מָום. הֲרֵי אֶלְוֹ עֹלָה. לֹא אָמֵר בְּלוּם. הֲרֵי אֶלְוֹ לְעֹלָה. יִמְכְּרוּ וַיְבִיאוּ בְּדִמְיהָנוּ עֹלָה:

פרק ו'

כָּל הַאֲסּוּרִין עַל גַּבְיֵי הַמְזִבְחָה. אֹסָרִים בְּכָל שְׁהָנוּ. הַרְזּוּבָע וְהַגְּרָבָע. וְהַמְקָצָה וְהַנְּעָבֵד וְהַאֲתָנָן. וְהַמְחִיר. וְהַכְּלָאים. וְהַטְּרֵפָה. וַיּוֹצֵא לִפְנֵי אֵיזֶה הוּא מְקָצָה. הַמְקָצָה לְעַבּוֹדַת אֱלֹילִים. הוּא אָסּוּר וּמָה שְׁעַלְיוֹ מוֹתָר. אֵיזֶה הוּא נְעָבֵד. כָּל שְׁעוֹבְדִין אֶתְהָזֶה. הוּא וּמָה שְׁעַלְיוֹ אָסּוּר. זה וְזה מְוֹתְרִין בְּאֲכִילָה:

" אֵיזֶהוּ אֲתָנָן. הָאָזְמֵר לְזֹנָה הָא לִידֵךְ טְלָה זוּ בְשִׁכְרָה. אֲפִילוּ מָאָה. בְּלֹן אֲסּוּרִין. וּכְנֵן הָאָזְמֵר לְחַבְרוֹ. הָא לְדָ טְלָה זוּ. וּתְלִין שְׁפַחְתָּךְ אֲצַל עַבְדֵי. רַבִּי אָזְמֵר אֵינוֹ אֲתָנָן. וְחַכְמִים אָזְמְרִים אֲתָנָן:

ג' איזה הוא מחר בלב האומר (לחריר) הא לך טלה זה תחת כלב זה. וכן שני שותפים שחלקו. אחד נטל עשרה. ואחד נטל תשעה ובכלב. שבגד הבל אסורין. שעם הבל מותרין. אהן בלב ומחרazonה. הרי אלו מותרין. שנאמר שניים ולא ארבעה. ולדזתיהם מותרין.
שנאמר הון ולא ולדזתיהם:

ד' נתנו לה כספים. הרי אלו מותרין. יינוט שמנים וסלחות. וכל דבר שביצא בו קרב על גבי מזבח אסור. נתנו לה מקדשין הרי אלו מותרין. עופות הרי אלו אסוריין. שהיה בדיין מה אם המקדשין שהמומ פסול בהם. אין אהן ומחר חל עליון. עופות שאין המום פסול בהם. אין דין שלא יהא אהן ומחר חל עליון. תלמוד לומר לכל נדר להביא את העוף:

ה' כל האסוריין על גבי המזבח. ולדזתיהם מותרין. ולד טרפה. רבוי אליעזר אומר לא יקרב על גבי המזבח. וחכמים אומרים יקרב. רבוי חנינא בין אנטיגנוס אומר בשירה שנתקה מזו הטרפה. פסילה מעל גבי המזבח. כל הקדשים שנעשו טרפה. אין פודים אהן. שאין פודים את הקדשים. להאכילן לבלבים:

פרק ז

יב יש בקדשי מזבח מה שאין בקדשי בדק הבית. ויש בקדשי בדק הבית מה שאין בקדשי מזבח. שקדשי מזבח עושין תמורה. וחייבין עליהם מושום פגול נותר וטמא. ולכך וחלה אסור לאחר פריזנס. והשוחטים בחוץ חיב. ואין נותנים מהם לאומני בשכון. מה שאין בו בקדשי בדק הבית:

ג יש בקדשי בדק הבית מה שאין בקדשי מזבח. שסתם הקדשות לבודק הבית. הקדש בדק הבית חל על הפל. ומועלין בגודיליהם. ואין בהם הנאה לפהנים:

ד אחד קדשי מזבח. ואחד קדשי בדק הבית. אין משנין אותם מקודשה לקודשה. ומקידשין אותו הקדש עלי. ומחרימין אותו. ואם מתו יקברו. רבי שמעון אומר קדשי בדק הבית. אם מתו יפדו:

ה ואלו הן הנקברים קדשים שהפלו יקברו. הפילה שליא תקבר. سور הגסקל. ועגלת ערופה. וצפורי מצורע. ושער נזיר. ופטר חמור. ובשר בחלב. וחולין שנשחטו בעורה. רבי שמעון אומר חולין שנשחטו בעורה ישרפוי. וכן היה שנשחטה בעורה:

ה וְאֵלֹו הָנֶשֶׁרְפִין. חַמֵץ בְּפֶסַח יְשִׁירָף. וּתְרוּמָה טְמֵאָה.
וְהַעֲרָלה. וּכְלָאֵי הַכְּרָם. אַת שָׁדְרָכוֹ לְשִׁירָף יְשִׁירָף. וְאַת
שָׁדְרָבוֹ לְקַבֵּר יְקַבֵּר. וּמְדֻלְיקִין בְּפַת וּבְשִׁמְן שֶׁל תְּרוּמָה:
כָל הַקָּדְשִׁים שְׁגַשְׁחַטוּ חֹזֶן לִזְמָנָן וְחוֹזֶן לְמִקְומָן הָרִי אַלְוּ
יְשִׁירָפוֹ. אַשְׁם תָּלוּ יְשִׁירָף. רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר יְקַבֵּר. חַטָאת
הַעֲזָבָה עַל סְפִיק תְּשִׁירָף. רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר יְטִילֵנָה
לְאַמָה. כָל הַנֶּשֶׁרְפִין לֹא יְקַבְּרוּ. וְכָל הַנֶּקְבָּרים לֹא יְשִׁירָפוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אָזֶר אָמַר רְצָה לְהַחְמִיר עַל עַצְמוֹ לְשִׁרְזָה
אַת הַנֶּקְבָּרים רְשָׁאי. אָמְרוּ לוֹ אֵינוֹ מָוֶת לְשִׁנּוֹת: סְלִיק

מסכת בריתות

פרק א

שְׁלַשִּׁים וָשֶׁשׁ בְּרִיתוֹת בְּתוֹרָה . הַבָּא עַל הַאֵם . וְעַל אִשָּׂת הָאֵב . וְעַל הַכְּלָה . הַבָּא עַל הַזָּכָר . וְעַל הַבָּהֶמֶת . וְהָאֲשָׁה הַמְּבִיאָה אֶת הַבָּהֶמֶת עַלְיָה . הַבָּא עַל אִשָּׂה וּבְתָה . וְעַל אִשָּׂת אִישׁ . הַבָּא עַל אֶחָdot אֶשְׁתּוֹ . וְעַל אֶשְׁת אָבִיו . וְעַל אֶחָdot אַמּוֹן . וְעַל אֶחָdot אֶשְׁתּוֹ . וְעַל אֶשְׁת אָחִיו . וְעַל אֶשְׁת אָחִי אָבִיו . (וְעַל) הַנְּדָה . הַמְגַדֵּף . וְהַעֲבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים . וְהַנְּצָנָן מְזֻרָעָוּ לְמַלְךָ . וּבְעַל אֹזֶב . הַמְחַלֵּל אֶת הַשְּׁבָתָה . וְטַמֵּא שָׁאַכְל אֶת הַקְדֵשׁ . וְהַבָּא לְמַקְדֵשׁ טַמֵּא . הַאֲoכֵל חַלֵּב . וְדָם . נוֹתָר . וּפְגֹול . הַשּׁוֹחֵט וְהַמְעַלָּה בְּחוֹזֵן . הַאֲoכֵל חַמִץ בְּפֶסַח . הַאֲoכֵל וְהַעֲשֵׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַכְּפּוּרִים . הַמְפִיטָם אֶת הַשְּׁמָן . וְהַמְפִיטָם אֶת הַקְטָרָת . וְהַסְּדָד בְּשָׁמְן הַמְשִׁחָה . הַפְּסָח וְהַמִּילָה בְּמִצּוֹת עֲשָׂה :

ב' עַל אַלוֹ חִיבִים עַל זְדוֹנִים בְּרָתָה . וְעַל שְׁגַגְתָּנוֹ חִטְאָת . וְעַל לֹא הַזְׁדָע שְׁלַהּוּ אֲשָׁם תְּלִויִי . חֹזֵן מִן הַמְטָמֵא מַקְדֵשׁ וּקְדָשֵׁיו . מִפְנֵי שֶׁהָוָא בְּעֹזֶלה וּזְוִירָד דָבְרֵי רַבִּי מָאִיר . וְחַכְמִים אֹמְרִים אֶפְתָּה הַמְגַדֵּף . שְׁנָאָמָר תֹּרֶה אֶחָת יְהִי לְכָם לְעוֹשָׂה בְּשָׁגָגָה . יָצָא מְגַדֵּף שֶׁאַינוּ עוֹשָׂה מְעָשָׂה :

ג' יְשִׁים מִבְיאוֹת קָרְבָּן וּנְאָכֵל . (וְיִשְׁ) מִבְיאוֹת וְאַיִן נְאָכֵל . וְיִשְׁשָׁאַיִן מִבְיאוֹת . אַלְוָ מִבְיאוֹת קָרְבָּן וּנְאָכֵל . הַמְפָלָת כְּמַין בַּהֶמֶת חַיה וְעוֹזֵר דָבְרֵי רַבִּי מָאִיר . וְחַכְמִים אֹמְרִים עד

שיהא בו מצורת האדם. המפלת סנדל או שליא וspir
מרקם. והיו צא מחתך. וכן שפחה שהפילה. מביאה קרבנו.
ונאכל:

ד אלו מביאות ואין נאכל. המפלת ואין ידוע מה הפילה.
ובן שפי נשים שהפלו. אחת ממין פטור ואחת ממין
חובה. אמר רבי יוסף אימתי בזמנם שהלכו זו למזרח וזה
למערב. אבל אם היה שתיהן עמדות באחת. מביאות
קרבנו ונאכל:

ה אלו שאינן מביאות. המפלת שפיר מלא מים. מלא דם.
מלא גנים. המפלת במין דגים וחגבים. שקאים ורמשים.
המפלת يوم ארבעים. ויזא דפני. רבי שמואון מחייב ביזא
דפני:

ו המפלת אוור לשמנונים ואחד. בית שמאי פוטרין מן
הקרבן. ובית היל מחייבין. אמרו בית היל לבית שמאי
מאי שנא אוור לשמנונים ואחד. מיזם שמנונים ואחד.
אם שוה לו לטמאה. לא ישוה לו לקרבן. אמרו להם
בית שמאי לא. אם אמרתם במפלת יום שמנונים ואחד.
שפנו יצא בשעה שהיא ראוייה להביא בה קרבן. תאמרו
במפלת אוור לשמנונים ואחד. שליא יצא בשעה שהיא
ראוייה להביא בה קרבן. אמרו להם בית היל. והרי
המפלת يوم שמנונים ואחד. שחל להיות בשבת תוכיח.
שליא יצא בשעה שהיא ראוייה להביא בה קרבן. וחיבת

בקרבו. אמרו להם בית שמאי לא אם אמרתם במלפת
יום שמנונים ואחד שחל להיות בשבת שאף על פי שלאינו
ראוי לקרבן יחד ראו לקרבן צבור. תאמרו במלפת
אור לשמנונים ואחד שאין הלילה ראוי לא לקרבן יחד
ולא לקרבן צבור. הדים אין מוכיחין שהמלפת בתוך
מלואות דמיה טמאין ופטורה מן הקרבן:

האשה שיש עליה ספק חמץ לידות וספק חמץ זיבות.
ambilah kribon achad v'acelat zivchim. Vain ha'shar ulia
zoba. Chametz lidot v'dotot. Chametz zibot v'dotot m'ambilah
kribon achad v'acelat zivchim. Vehashar ulia zoba. Mesha
she'umdu knim b'irushlim b'dinari zahav. Amer Rabon Shmuon bo
g'mlia'l hamzon haze la alin halila ed shiyo b'dinrin.
negen le'beit din v'lemed. ha'ashesh shelish shelish Chametz lidot
v'dotot. Chametz zibot v'dotot. m'ambilah kribon achad v'acelat
zivchim. Vain ha'shar ulia zoba. She'umdu knim bo b'yom
barbeutim:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא אמר זה שלש פעמים

ויעיל לשכחה בעורת השם יתרך.

הדרן עליך מסכת (פלוני) והדרך עלה. דעתי עליך מסכת (פלוני) ודעתך
עלון. לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תנתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתה:

ואחר כך אמר

יהי רצון מלפניך יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתָּהָא תֹּרְתַּחַ אָוּמָנוּתָנוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתִהְיָה עָמָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרוי בר פפא. רפאים בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחב בר פפא. אדא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דָבְרֵי תֹּרְתַּחַ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיות עַמְקָ בֵית
ישראל וּנְהִיה אֲגַדֵּנוּ בָּלוּן וְצַאֲצָאֵנוּ וְצַאֲצָאֵי עַמְקָ בֵית יִשְׂרָאֵל יְרָאֵי
שָׁמֶךָ וּלְזִמְדִי תֹּרְתַּחַ:

מאיבי תחכמוני מצותך כי לעולם היה לי:

יהי לבני תמים בחזקיד למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני:

ברוך אתה יהוה למדני חזקיך: